

ความต้องการในการประกอบอาชีพของนักศึกษา
ด้านเกษตรกรรมและ วิชาสัตวศาสตร์

บึงอศ ภิญโญพันธ์

ร.๕๓๑ ๔
อาจารย์พิเศษ เป็น ส่วนหนึ่งของงานของงานศึกษาตามหลักสูตร วิชาสัตวศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

สาขาวิชาสัตวศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๔

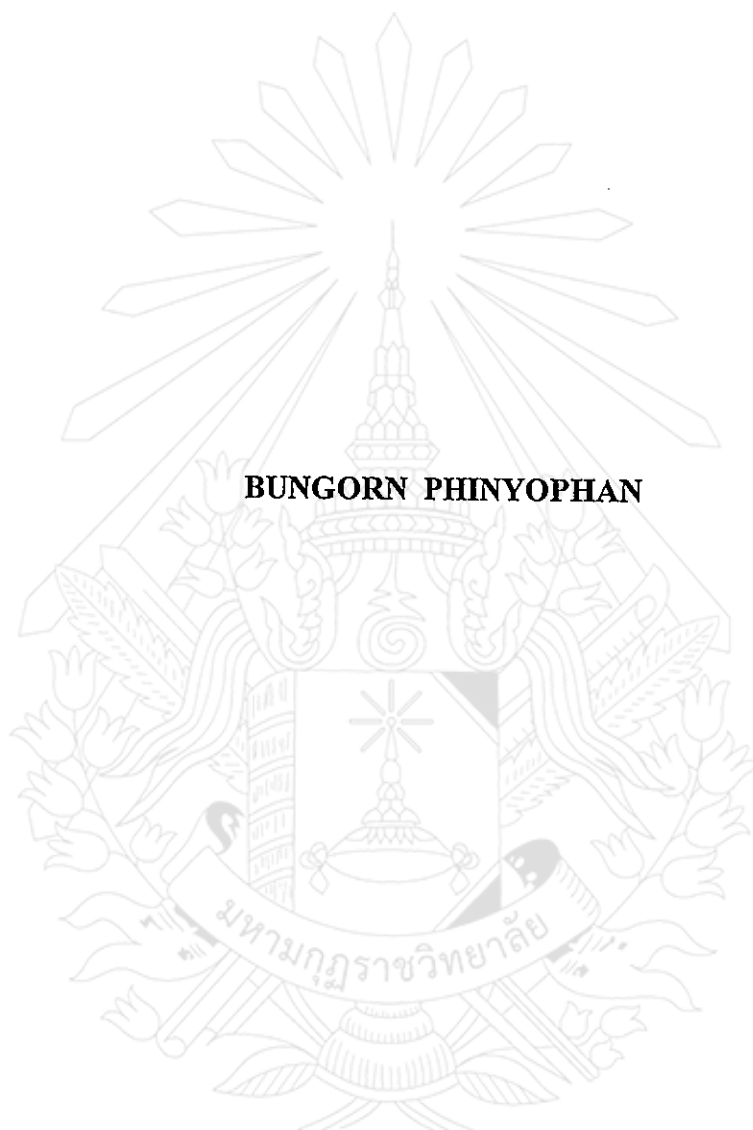
ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรี ตำบลโนนหัน
อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2554

B 15767

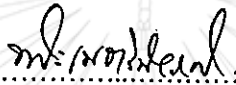
**OCCUPATIONAL NEED IN FEMALE GROUP OF NONHAN
SUBDISTRICT, CHUMPHAE DISTRICT,
KHON KAEN PROVINCE**

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2554 (2011)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความต้องการในการประกอบชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอ
ชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา : บังอร ภิญโญพันธ์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.รพีพร ชงทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์วีระพงศ์ คุณประทุม

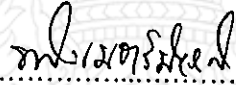
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

(พระเมธาวิเชียร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

(พระเมธาวิเชียร, ดร.)

ประธานกรรมการ

(ดร.รพีพร ชงทอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์วีระพงศ์ คุณประทุม)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

กรรมการ

(ดร.สาธิตี รักกตัญญู)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Occupationa Need in Female Group Nonhan SubDistrict, Chumphae District, Khon kaen Province
Student's Name : Bungorn Phinyophan
Department : Government
Advisor : Dr. Rapeeporn Thongtong
Co-Advisor : Lect. Virapong Khunpratum

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Maethavinaiyarot
.....
(PhraMaethavinaiyarot (Dr.))
Dean of Graduate School

Thematic Committee

P. Maethavinaiyarot
.....
(PhraMaethavinaiyarot (Dr.))
Chairman

Rapeeporn Thongtong
.....
(Dr. Rapeeporn Thongtong)
Advisor

Virapong Khunpratum
.....
(Mr. Virapong Khunpratum)
Co-Advisor

S. Chaimusik
.....
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)
Member

S. Raggatanyoo
.....
(Dr. Salinee Raggatanyoo)
Member

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	: บังอร ภิญโญพันธ์
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร.รพีพร ธงทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: อาจารย์วีระพงศ์ คุณประทุม
ปีการศึกษา	: 2554

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มี อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา ต่างกัน และ3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือ กลุ่มสตรีตำบลโนนหันอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 331 คน ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe s Method) โดยมีนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการ รองลงมา ได้แก่ ด้านวัตถุดิบ ด้านต้นทุน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านแรงงาน ตามลำดับ

2) กลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ที่มีอายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ส่วนกลุ่มสตรีในตำบลโนนหันที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3) กลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐหรือธนาคารเพื่อความมั่นคงของกลุ่มสตรี และควรจัดให้มีการรวมตัวโดยมีการแบ่งกำไรเข้ากลุ่มสตรีตามสัดส่วนและน้อยที่สุด และควรมีการถ่ายทอดในการบรรจุผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเพื่อจักได้เป็นการดึงดูดลูกค้าและหาผู้เชี่ยวชาญอบรมในการจำหน่ายผลผลิต

Thematic Title : Occupation Need in Female Group Nonhan Sub-District,
Chumphae District, Khon kaen Province.

Student's Name : Bungorn Phinyophan

Department : Government

Advisor : Dr. Rapeeporn Thongtong

Co-Advisor : Lect. Virapong Khunpratun

Academic Year : B.E. 2554 (2011)

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows : 1) To study occupation need in female group Nonhan Sub-District, Chumphae District, Khon kaen Province. 2) To compare opinions on occupation need in female group Nonhan Sub-District, Chumphae District, Khon kaen Province classified according differences over their ages, income per month and level of education, and 3) To study suggestion concerning with occupation need in female group Nonhan Sub-District, Chumphae District, Khon kaen Province. The samples in this study were female group Nonhan Sub-District, Chumphae District, Khon kaen Province. The samples in this study as was 331 persons. That the sample size using by Taro Yamane method and technique of randomly selected. Tools used for data collecting were questionnaires. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, statistics used One-Way ANOVA. If there were any difference, it was tested by means of Scheffe's Method and analyzed by computing

The results of the research were found as follows :

1) Occupation need in female group Nonhan Sub-District, Chumphae District, Khon kaen Province in the overall aspect was at medium level. Taking a single aspect in to account, the most satisfaction was management, followed by material and the minimum was employee.

2) Occupation need in female group Nonhan Sub-District, Chumphae District, Khon kaen Province classified according differences over their ages, income per month were proven to be the hypothesis in overall aspect but occupation need in female group Nonhan Sub-District, Chumphae District, Khon kaen Province classified according differences over their

level of education were proven to be the null hypothesis in overall aspect.

3) Suggestions occupation need in female group Nonhan Sub-District, Chumphae District, Khon kaen Province were that should : should provide financial resources from the government or the Bank for the security of women, should provide integration with the group's profit and should be broadcast in the packaging of the group to attract customers and shall be an expert trained in sales productivity.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือและความกรุณาจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบัน องค์กร และบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้ ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาจนสามารถนำความรู้มาเขียนสารนิพนธ์นี้ได้ และกรุณาชี้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย พระเมธาวิเชียรส ประธานกรรมการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณ ดร.รพีพร ธงทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และนายวีระพงษ์ คุณประทุม อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม ที่กรุณารับหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อีกทั้งได้สละเวลาในการชี้แนะแนวทาง ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย ตลอดจนตรวจแก้ไขจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ นางนวรรตน์ กฤตเวทิน, นางสาวรัชนีกร บุญดี, และนางวิยะดา สอนวงษ์ ที่ได้อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบคุณ นายขุนทอง ศิบุญมี ณ ชุมแพ นายกองจัดการบริหารส่วนโนนหันที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย รวมทั้งกลุ่มสตรีตำบลโนนหันทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบความดีทั้งหมดนี้แด่บิดามารดา และครู อาจารย์ อันเป็นที่เคารพสูงสุด รวมทั้งผู้บังคับบัญชาและเพื่อนนักศึกษารุ่นที่ 6/2552 ทุกท่าน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

บ้งอร ภิญโญพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	8
2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ	18
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับกับกลุ่มสตรี	23
2.5 สภาพข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ที่ศึกษา	34
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	45

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
3.2 เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง	46
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	49
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	51
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93
5.1 สรุปผลการวิจัย	94
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	96
5.3 ข้อเสนอแนะ	104
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	104
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	106
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	111
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	113
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	120
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)	124
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่น(Reliability)	126

ประวัติผู้วิจัย

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน	47
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	57
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	58
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับ การศึกษา	59
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการในการ ประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน	60
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการใน การประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่นด้านวัตถุดิบ	61
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการ ประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่น ด้านทุน	62
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการ ประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่นด้านแรงงาน	63
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการ ประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่นด้านการจัดการ	64
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการ ประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ	65
ตารางที่ 4.10	แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่ม สตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ	66

ตารางที่ 4.11	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นโดยรวม ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	67
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามอายุ	68
ตารางที่ 4.13	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามอายุ	68
ตารางที่ 4.14	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	69
ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านทุน จำแนกตามอายุ	70
ตารางที่ 4.16	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านต้นทุน จำแนกตามอายุ	70
ตารางที่ 4.17	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	71
ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามอายุ	72
ตารางที่ 4.19	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านแรงงานและสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ	72
ตารางที่ 4.20	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	73

ตารางที่ 4.21	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามอายุ	74
ตารางที่ 4.22	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามอายุ	74
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	75
ตารางที่ 4.24	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	76
ตารางที่ 4.25	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายตามความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	77
ตารางที่ 4.26	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านวัตถุดิบ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	78
ตารางที่ 4.27	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านวัตถุดิบ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	79
ตารางที่ 4.28	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุดิบ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	80
ตารางที่ 4.29	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านทุน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	81

- ตารางที่ 4.30 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีใน ตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านทุน จำแนกตามรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน 81
- ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความต้องการในการ ประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 82
- ตารางที่ 4.32 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่ม สตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนก ตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 83
- ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่ม สตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนก ตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 83
- ตารางที่ 4.34 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่ม สตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 84
- ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการ ประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 84
- ตารางที่ 4.36 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่ม สตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 85
- ตารางที่ 4.37 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการ ประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่นด้านวัตถุดิบ จำแนกตามระดับการศึกษา 85
- ตารางที่ 4.38 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีใน ตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นด้านวัตถุดิบ จำแนกตาม ระดับการศึกษา 86

ตารางที่ 4.39	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านวิถีชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา	86
ตารางที่ 4.40	แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน จำแนกตามระดับการศึกษา	87
ตารางที่ 4.41	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามระดับการศึกษา	88
ตารางที่ 4.42	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านแรงงาน จำแนกตามระดับการศึกษา	88
ตารางที่ 4.43	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามระดับการศึกษา	89
ตารางที่ 4.44	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามระดับการศึกษา	89
ตารางที่ 4.45	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านวิถีชีวิต	90
ตารางที่ 4.46	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านทุน	91
ตารางที่ 4.47	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน	91
ตารางที่ 4.48	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านการจัดการ	92

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 2.1 สรุปรูปกรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศชาติก็คือทรัพยากรมนุษย์ในการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชาติ มี 3 อย่างคือ ให้ความรู้ ให้เจตคติที่ดีและให้ทำงานจนเกิดความเชี่ยวชาญในวิชาชีพนั้นๆ ความสำคัญในการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพประการหนึ่งคือการฝึกฝนเพื่อให้มีความพร้อมทั้งงานอย่างเต็มที่ความสำคัญของประสบการณ์การทำงานเป็นอย่างดีโดยมีคุณภาพเท่าที่ควร และสามารถสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการประกอบอาชีพในสังคมและการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศชาติ และช่วยให้ประเทศสามารถเข้าสู่การแข่งขันกับประชาคมโลกได้การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานและสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อผู้ร่วมงานและผู้บริหารรวมทั้งความเจริญก้าวหน้าในเทคโนโลยีสมัยใหม่ความรู้เหล่านี้สามารถนำมาพัฒนาตนตรงตามที่สถานประกอบการต้องการและสามารถมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

การประกอบอาชีพของสตรีในสังคมไทยที่ผ่านมาได้จำกัดบทบาทสตรีไทยไว้เพียง หน้าที่รับผิดชอบภายในบ้านสภาพทางสังคมไทยยังยึดติดกับค่านิยมต่างๆ แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้บทบาทของสตรีเปลี่ยนแปลงไป แต่ค่านิยมและขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยยังคงมีอิทธิพลอยู่ สตรีจะถูกมองทั้งจากบุรุษและสตรีด้วยกันเองว่า ค้อยความสามารถในการเป็นผู้นำ นอกจากนี้ทัศนคติของชายและสตรีด้วยกันเอง ยังไม่ยอมรับในความสามารถปฏิบัติงานของสตรีในขณะที่เพศของเราเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่บทบาทสตรีที่เกิดจากการเรียนรู้สามารถเปลี่ยนแปลงไม่เป็นตามสภาพกาลเวลา

จากการสัมภาษณ์ นางประชิด มาตา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นประธานสตรีประจำตำบลโนนหัน หมู่ที่ 4 วันที่ 19 กันยายน 2554 บ้านเลขที่ 118 ตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ให้ข้อมูลว่า อาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีลักษณะความโดดเด่นทางด้านฝีมือที่แตกต่างกัน เช่นหมู่บ้านโนนชัย หมู่ที่ 6 ก็จะมีการถักทอผ้าก็กระตุกและบางหมู่บ้านก็จะลงทุนในการซื้อผ้าดิบมาทำผ้าขาวม้า ซึ่งกลุ่มสตรีตำบลโนนหันยังไม่มีกรรมรวมตัวที่เหนียวแน่นเหมือนกลุ่มอื่นๆซึ่งยังขาดประสบการณ์ไม่ว่าจะเป็นเงินลงทุนของหมู่บ้านขาดการผลิตแล้วไม่มีแหล่งรับซื้อทำให้ผลิตไม่เป็นรายได้เลี้ยงกลุ่มได้ส่วนมากจะได้มาจากเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ผลิต

ปัจจุบันกลุ่มสตรีตำบลโนนหันยังคงประกอบอาชีพทอผ้าที่กระตุกและทำผ้าขาวม้าที่เหลืออยู่ลดลงเป็นอย่างมาก เพราะได้มี โรงงานอุตสาหกรรมเย็บผ้า โรงงานทำน้ำแข็งและ อื่น ๆ เข้ามาตั้งในบริเวณในตำบล ทำให้กลุ่มสตรีบางรายหันออกไปทำงานในโรงงานกันมากขึ้น ส่งผลให้จำนวนผู้ประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีจำนวนน้อยลง บางรายที่ไม่ไปทำงานรับจ้าง หรือเข้าไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแต่ก็ยังคงมีการรวมกลุ่มในประกอบอาชีพซึ่งถือเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัวอยู่ ปัจจุบันกลุ่มสตรีตำบลโนนหันยังคงเหลือผู้ที่ประกอบอาชีพทอผ้าที่กระตุกและทำผ้าขาวม้ามี จำนวน 40-60 รายเท่านั้น แต่ถึงกระนั้นก็ตามกลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่ยังคงประกอบอาชีพทอผ้าที่กระตุกและทำผ้าขาวม้าอยู่ก็ได้มีการยืนยันว่ายังคงจะประกอบอาชีพนี้ไปจนกว่าจะไม่มีผู้รับซื้อผลผลิต จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้มองเห็นถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีของตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่ได้มีการดำเนินการ และได้ประกอบอาชีพดังกล่าวสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษไม่น้อยกว่า 2 ชั่วอายุคนแล้ว และถือว่าเป็นอาชีพแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย ดำรงชีวิตในลักษณะของงานฝีมือและงานศิลป์ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทย ทำให้สะท้อนถึงความเพียรพยายาม ความฉลาดในการเลือกใช้วัตถุดิบที่เหมาะสมความรัก ความผูกพันกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นตำบลดั้งเดิมประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวนเป็นหลัก มีรายได้จากการประกอบอาชีพทุกประเภทประมาณ 2,500-3,000 บาท ต่อคนต่อเดือน โดยมีอาชีพรองคือ การทอผ้าและทำผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ ซึ่งถือได้ว่าเป็นอาชีพรองของสตรีที่สืบทอดกันมาตามประเพณี แต่คุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังไม่ค่อยได้รับการพัฒนา เนื่องจากยังไม่มีผู้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากนัก และช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้ายังคงต้องผ่านพ่อค้าคนกลางเป็นส่วนใหญ่

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ทราบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่จะเกี่ยวพันให้กลุ่มยังคงประกอบอาชีพทอผ้าที่กระตุกและทำผ้าขาวม้าต่อไปถึงแม้สภาพสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปก็ตาม ซึ่งการศึกษาที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ มีข้อดีข้อเสียกลุ่มและเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน แก้ไขปรับปรุง และพัฒนากลุ่มไม่ว่าจะเป็นความต้องการในการประกอบอาชีพของสตรีตำบลโนนหันไม่เพียงแต่ทรัพยากรเท่านั้นสิ่งที่ต้องการในการประกอบอาชีพเป็นอย่างมากที่ขาดไม่ได้จะต้องมี 1) วัตถุดิบ 2) ทุน 3) แรงงาน และ 4) การจัดการ เพื่อที่จะอนุรักษ์อาชีพของชุมชนและเป็นกระบวนการในการบริหาร เป็นการสร้างค่านิยมปลูกฝังทัศนคติตลอดจนการเสริมสร้างจิตสำนึกให้เกิดความรักความสามัคคี มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง สามารถพึ่งตนเองได้ เป็นชุมชนที่มีคุณภาพ มีเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นสืบต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 กลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่มีอายุต่างกันมีความต้องการในการประกอบอาชีพแตกต่างกัน

1.3.2 กลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพแตกต่างกัน

1.3.3 กลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ กลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,910 ราย¹

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพของสตรีตำบลโนนหันแต่สิ่งที่ขาดอยู่ที่เป็นอาชีพในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีความต้องการ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านวัตถุดิบ 2) ด้านทุน 3) ด้านแรงงาน และ 4) ด้านการจัดการ

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

¹ข้อมูลทะเบียนคนกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน, องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหัน, (ขอนแก่น : องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหัน, 2553), หน้า 29

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มี อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงคุณภาพและความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันตลอดจนเพิ่มคุณภาพชีวิตของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความต้องการประกอบอาชีพ หมายถึง ความประสงค์ที่จะประกอบอาชีพค้าทอผ้าของกลุ่มสตรี เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านวัตถุเพื่อดำรงชีวิตความต้องการการนับถือตนเองเพื่อให้รู้สึกว่าคุณค่ามีเกียรติในสังคมความต้องการการมีกิจกรรมเพื่อหารายได้เข้าครอบครัวหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่ายและลดความกังวลและความต้องการริเริ่มสร้างสรรค์ เหล่านี้เป็นต้น ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านวัตถุดิบ หมายถึง ความต้องการวัตถุดิบในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน และสิ่งที่ขาดอยู่ที่เป็นอาชีพในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ประกอบด้วย การนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในกระบวนการผลิตผ้าทอมือภายใต้ระบบความคิดระบบความเชื่อและข้อห้ามซึ่งทรัพยากรเหล่านั้น ได้แก่ น้ำ ฝ้าย พืชที่ใช้สีย้อมผ้า เป็นต้น

2) ด้านทุน หมายถึง ความต้องการด้านทุนในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน แต่สิ่งที่ขาดอยู่ที่เป็นอาชีพในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ซึ่งประกอบด้วย ความต้องการทุนในการประกอบอาชีพซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการประกอบอาชีพ โดยจะต้องวางแผนและแนวทางการดำเนินงานของกลุ่ม โดยการขอทุนจากหน่วยงานภาครัฐ จากการศึกษาจากธนาคาร หรือสถาบันการเงินอื่น ๆ การลงทุน จนหมดเงินเกือบหมดหรือลงทุนมากเกินไป

3) ด้านแรงงาน หมายถึง ความต้องการด้านแรงงานในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน แต่สิ่งที่ขาดอยู่ที่เป็นอาชีพในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ประกอบด้วย การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน โดยการรวบรวมสตรีที่มีฝีมือในแต่ละหมู่บ้านจัดทำ

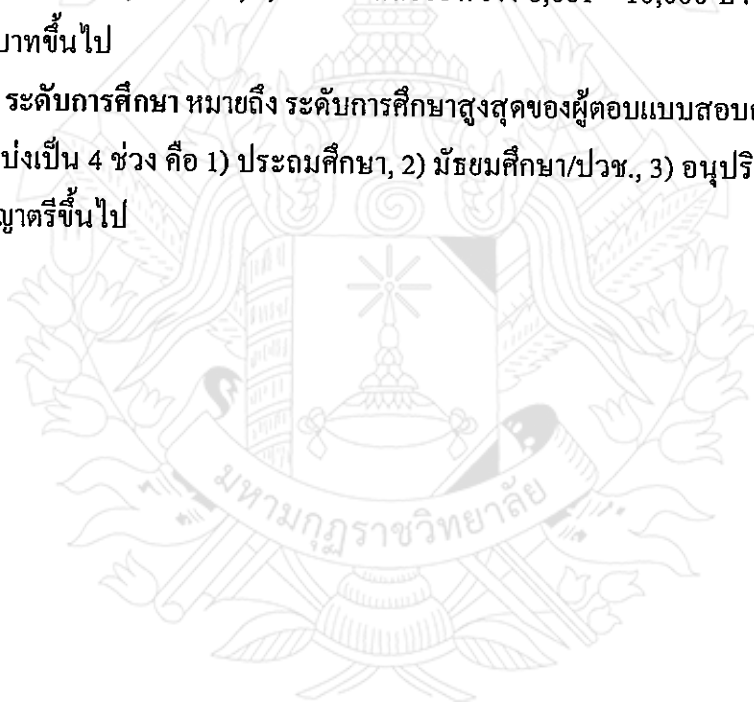
เป็นทะเบียนคุมและพัฒนากลุ่ม โดยการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มเกิดขึ้นซึ่งมีความคิดเห็น การสังเกต การฟัง การถ่ายทอดค่านิยม

4) ด้านการจัดการ หมายถึง ความต้องการด้านการจัดการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันแต่สิ่งทีขาดอยู่ที่เป็นอาชีพในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ซึ่งประกอบด้วย การให้คำแนะนำซึ่งกันและกันทั้งภายในนอกกลุ่มการผลิตงานหัตถกรรมในด้านข้อมูลทางวิชาการ ได้แก่ เทคนิคในการผลิตการบริหารและการจัดการผลผลิตสู่การตลาดแบบยั่งยืนในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ช่วง คือ 1) อายุระหว่าง 18-30 ปี 2) อายุระหว่าง 31 – 45 ปี 3) อายุระหว่าง 46 – 60 ปี และ 4) อายุ 61 ปีขึ้นไป

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อปีในหนึ่งเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ช่วง คือ 1) รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท, 2) รายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท, 3) รายได้เฉลี่ยระหว่าง 8,001 – 10,000 บาท, และ 4) รายได้เฉลี่ย 10,001 บาทขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ช่วง คือ 1) ประถมศึกษา, 2) มัธยมศึกษา/ปวช., 3) อนุปริญญา/ปริญญาตรี. และ 4) ปริญญาตรีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
- 2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับกับกลุ่มสตรี
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวว่า ตามความหมายทางจิตวิทยา ความต้องการ หมายถึง สภาวะของความขาดแคลนทางร่างกายและจิตใจของผู้บริโภค ซึ่งหมายถึง ถ้าร่างกายของมนุษย์ขาดอาหารมนุษย์จะมีความต้องการกินอาหาร ถ้าขาดน้ำ มนุษย์จะมีความต้องการดื่มน้ำนั่นเอง โดยปกติแล้วความต้องการของมนุษย์ในสิ่งหนึ่ง ๆ มักเริ่มจากการขาดแคลนในสิ่งนั้น โดยต้องการหรือปรารถนาได้รับสิ่งนั้น ๆ มาเติมในส่วนที่พร่องไป หรือขาดไป นั่นคือเป็นการบำบัดความต้องการของตน เช่น ถ้าอากาศร้อน ๆ ผู้บริโภครู้สึกกระหายน้ำ หรือเกิดสภาวะที่ร่างกายขาดน้ำขึ้นมา นั่นแสดงว่าเขามีความต้องการน้ำเพื่อดื่มแก้กระหาย ความต้องการนี้เป็นที่มาของการแสวงหาสิ่งที่จะตอบสนองความต้องการ ถ้าบริเวณนั้นมีร้านค้าขายน้ำดื่มอยู่ เขาก็จะตัดสินใจซื้อน้ำดื่มแก้กระหาย

ความสำคัญของความต้องการ แบ่งเป็น 4 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการเป็นพื้นฐานของการกระทำของมนุษย์ ทางจิตวิทยาและสรีรวิทยานั้นพบว่า ความต้องการเป็นสิ่งกำหนดพื้นฐานของพฤติกรรม ความต้องการจึงเป็นสิ่งที่ได้สร้าง หรือกำหนด

กรอบและขอบเขตให้กับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคฉะนั้น การที่บุคคลมีความต้องการเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลให้เกิดแรงขับ ซึ่งเป็นสิ่งผลักดันร่วมกับการเรียนรู้ของบุคคล ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองหรือการแสดงออกมาอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะสามารถสนองตอบและบำบัดความต้องการนั้น ๆ

2. ความต้องการอาจไม่ใช่เพียงความขาดแคลนหรือความไม่พอเพียงเท่านั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นที่ยอมรับว่าความขาดแคลนหรือความไม่พอเพียงที่มีอยู่นั้นเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลได้เริ่มรู้ถึงความต้องการก็ตาม

3. ความต้องการสามารถเป็นได้ทั้งด้านกายหรือด้านจิตใจ ความต้องการของผู้บริโภคอาจประกอบด้วย ความต้องการด้านกายและด้านจิตใจ ผู้บริโภคที่มีความต้องการทางกายเช่น ความต้องการอาหาร น้ำ ยารักษาโรค ความต้องการที่อยู่อาศัย เป็นต้น ความต้องการนั้นต้องเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ส่วนความต้องการด้านจิตใจของผู้บริโภค เช่น ความสะดวกสบาย ความสุขสบาย ความปลอดภัย ความรักใคร่และการยอมรับนับถือจากผู้อื่น เป็นต้น

4. บุคคลมีขีดขั้นของการตระหนักถึงความต้องการที่แตกต่างกัน ขีดขั้นของการตระหนักนี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของความต้องการของผู้บริโภคโดยตรง ตัวอย่างเช่น หญิงสาวคนหนึ่งมีรองเท้าและเครื่องประดับอยู่เพียงพอแล้ว แต่เธอก็อาจรู้สึกถึงความต้องการรองเท้าและเครื่องประดับที่สามารถเข้ากันได้กับเสื้อผ้าชุดใหม่ได้ เพราะเกิดจากความต้องการด้านจิตใจที่อยากจะแสดงให้คนอื่นเห็นว่าเธอสามารถมีเงินซื้อรองเท้าหรือเครื่องประดับเข้าชุดกันกับเสื้อผ้าชุดใหม่ได้ หรืออยากได้รับคำชมจากคนอื่นรวมทั้งสนองความต้องการที่จะทำให้เธอดูดีและภูมิใจที่มีชุดรองเท้าและเครื่องประดับ เข้ากันกับเสื้อผ้าชุดใหม่ เป็นต้น¹

จिरันท์ เพ็ชรแก้ว แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ทางด้านร่างกาย
2. ทางด้านสติปัญญา
3. ทางด้านเศรษฐกิจ
4. ทางด้านสังคม
5. ทางด้านคุณธรรม

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ความต้องการและการจูงใจ, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอกการพิมพ์, 2550. หน้า 23.

เบญจวรรณ บุญใจเพชร ความต้องการ (Need) หมายถึง ความสามารถหรือความจำเป็นใดๆของมนุษย์ที่ส่งผลต่อการกระทำหรือพฤติกรรม โดยการกระทำและการแสดงพฤติกรรมจะมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยความสามารถหรือความจำเป็นโดยความต้องการแบ่งเป็น 2 ประเภท

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (ความต้องการขั้นต้น) เป็นความต้องการที่มีพลังผลักดันทางร่างกาย ได้แก่ ความต้องการเพื่อให้อวัยวะภายในร่างกายทำงานตามปกติหรืออยู่ในภาวะสมดุล เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อนนอนหลับ การขับถ่าย การออกกำลังกายความต้องการทางเพศ ความต้องการการเคลื่อนไหว

2. ความต้องการทางด้านจิตใจและสังคม (ความต้องการขั้นรอง)เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นภายในจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัย ความรักความอบอุ่นการยอมรับนับถือความสำเร็จ ความต้องการให้สังคมยอมรับความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง จากตามความหมายทางสังคมของความต้องการของผู้บริโภคความต้องการ หมายถึง สิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริโภคเพื่อให้ผู้บริโภคได้มีพฤติกรรมและการปฏิบัติในชีวิตประจำวันในสังคมได้อย่างเหมาะสม²

สรุปว่าความต้องการ หมายถึง สภาวะของความขาดแคลนทางร่างกายและจิตใจของผู้บริโภค ซึ่งหมายถึง ถ้าร่างกายของมนุษย์ขาดอาหารมนุษย์จะมีความต้องการกินอาหาร ถ้าขาดน้ำมนุษย์จะมีความต้องการดื่มน้ำนั่นเองโดยปกติแล้วความต้องการของมนุษย์ในสิ่งหนึ่ง ๆ มีความต้องการทางด้านจิตใจและสังคม ซึ่งสภาพปัจจุบันสตรีตำบลโนนหันเองก็มีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นความต้องการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

กนกวรรณ สุรีย์ชัย กล่าวว่า อาชีพเป็นตัวบ่งชี้สถานภาพของบุคคล และอาชีพจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญซึ่งอาชีพจะแสดงถึงความหมาย 2 ประการได้แก่

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจ คือ ผลตอบแทนหรือรายได้
2. สถานภาพทางสังคม คือ ยศ ตำแหน่ง และอำนาจ³

²เบญจวรรณ บุญใจเพชร, “การสำรวจคุณภาพชีวิตและความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร : กรณีศึกษาอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2541, หน้า 111.

³มูลนิธิชัชเมื่อน่าน, “โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์ศึกษาดูงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม”: 2541, หน้า 20.

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม บัญญัติกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองผู้ใช้แรงงาน โดยครอบคลุมถึง แรงงานสตรีทั้งหมดในหลายด้าน โดยเฉพาะในมาตราดังต่อไปนี้

มาตรา 53 และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 100 ว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน โดยกำหนดว่า ในกรณีที่ งานมีลักษณะและคุณภาพอย่างเดียวกันและปริมาณเท่ากัน ให้นายจ้างกำหนดค่าจ้างค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลา ในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าลูกจ้างนั้นเป็นชายหรือเป็นหญิง

มาตรา 59 ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้าง ซึ่งเป็นหญิง ในวันลาเพื่อคลอดบุตรเท่ากับ ค่าจ้างในวัน ทำงาน ตลอด ระยะเวลาที่ลา แต่ไม่เกินสี่สิบห้าวัน เจตนารมณ์จะคุ้มครองรายได้ โดยให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้กับลูกจ้าง ในวันลา เพื่อคลอดบุตร (จ่ายไม่เกิน 45 วัน) ซึ่งลูกจ้าง จะได้รับค่าจ้างตลอดเวลาที่ลา เพื่อการตามข้อกฎหมาย ดังกล่าว สำหรับอัตราค่าจ้างที่นายจ้างตัดจ่ายให้กับลูกจ้างในวันลาประเภทต่าง ๆ คืออัตราเดียวกันกับค่าจ้าง ในวันที่คนปกติซึ่ง หมายถึง เท่ากับค่าจ้างที่จ่ายสำหรับการทำงานเต็มเวลาของการทำงาน⁴

พระธรรมนูญ (ประยุทธ์ ปยุตโต) บัญญัติว่าสัมมาอาชีพะเป็นหนึ่งในมรรค 8 หรือ มรรคมีองค์แปด ได้แก่ การเลี้ยงชีพชอบ หมายถึงการทำมาหากินด้วยอาชีพที่สุจริต เว้นมิจฉ้ออาชีพะ อันได้แก่ การเลี้ยงชีพไม่ชอบ คือการ โกงหรือหลอกลวง เว้นการประจบสอพลอ การบีบบังคับขู่เข็ญ และการต่อลาภด้วยลาภ รวมถึงการพรากรชีวิตผู้อื่น ดังที่กล่าวไว้ว่า อาชีพ หมายถึง การทำกิจกรรม การทำงาน การประกอบการที่ไม่เป็นโทษแก่สังคม และมีรายได้ตอบแทน โดยอาศัยแรงงาน ความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการ แตกต่างกันไป การแบ่งประเภทของอาชีพสามารถจัดแบ่งตามลักษณะได้เป็น 2 ลักษณะ คือ แบ่งตามเนื้อหาวิชาของอาชีพ และแบ่งตามลักษณะของการประกอบอาชีพ

1) การแบ่งอาชีพตามเนื้อหาวิชาของอาชีพ สามารถจัดกลุ่มอาชีพตามเนื้อหาวิชาได้เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1.1 อาชีพเกษตรกรรม ถือว่าเป็นอาชีพหลัก และเป็นอาชีพสำคัญของประเทศ ปัจจุบันประชากรของไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ยังประกอบอาชีพนี้อยู่ อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพเกี่ยวเนื่องกับการผลิต และการจัดจำหน่ายสินค้าและ บริการทางด้านเกษตรซึ่งผลิตผลทางการเกษตรนอกจากใช้ในการบริโภค เป็นส่วนใหญ่แล้วยังใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตทางอุตสาหกรรมอีกด้วย อาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ

⁴ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, ประมวลสาระสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อท, 2545), หน้า 40-41.

1.2 อาชีพอุตสาหกรรม การทำอุตสาหกรรม หมายถึง การผลิตสินค้าอันเนื่องมาจาก การนำเอาวัสดุ หรือสินค้าบางชนิดมาแปรสภาพให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช่มากขึ้น กระบวนการ ประกอบการอุตสาหกรรม ประกอบด้วยขั้นตอนของกระบวนการผลิต มีปัจจัยมากมายนับตั้งแต่ แรงงาน เครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องใช้ เงินทุนที่ดินอาคารรวมทั้งการบริหารจัดการ

1.3 อาชีพพาณิชยกรรมและอาชีพบริการเป็นการประกอบอาชีพที่เป็นการแลกเปลี่ยน ระหว่างสินค้ากับเงินส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นการซื้อมาและขายไปสู่ผู้ประกอบการ พาณิชยกรรมจึงจัดเป็นคนกลางซึ่งทำหน้าที่ซื้อสินค้าจากผู้ผลิตและนำมาขายต่อให้แก่ผู้บริโภค ประกอบด้วย การค้าส่งและการค้าปลีก โดยอาจจัดจำหน่าย ในรูปของการขายตรงหรือขายอ้อม อาชีพบริการ หมายถึง อาชีพที่ทำให้เกิดความพอใจแก่ผู้ซื้อการบริการอาจเป็นสินค้า ที่มีตัวตน หรือไม่มีตัวตนก็ได้ การบริการที่มีตัวตน ได้แก่ บริการขนส่งบริการทางการเงิน ส่วนบริการที่ ไม่มีตัวตน ได้แก่ บริการท่องเที่ยว บริการรักษาพยาบาล เป็นต้น

1.4 อาชีพคหกรรม ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบอาหารขนม การตัดเย็บ การเสริมสวย ตัดผม เป็นต้น

1.5 อาชีพหัตถกรรม การประกอบอาชีพหัตถกรรม ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับงานช่าง โดยการ ใช้มือในการผลิตชิ้นงานเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ อาชีพจักสาน แกะสลัก ทอผ้าด้วยมือ ทอเสื่อ เป็นต้น

1.6 อาชีพศิลปกรรม การประกอบอาชีพศิลปกรรม ได้แก่ อาชีพเกี่ยวข้องกับ กาแสดงออก ในลักษณะต่างๆ เช่น การวาดภาพ การปั้น การดนตรี ละคร การโฆษณา ถ่ายภาพ เป็นต้น

2) การแบ่งอาชีพตามลักษณะของการประกอบอาชีพ ประกอบอาชีพแบ่ง เป็น 2 ลักษณะ คือ อาชีพอิสระ และอาชีพรับจ้าง

2.1 อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพทุกประเภทที่ผู้ประกอบการดำเนินการด้วยตนเอง แต่เพียงผู้เดียวหรือเป็นกลุ่ม อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่ต้องใช้คนจำนวนมาก แต่หากมีความจำเป็นอาจ มีการจ้างคนอื่นมาช่วยงานได้ เจ้าของกิจการเป็นผู้ลงทุน และจำหน่ายเอง คิดและตัดสินใจด้วยตนเองทุกเรื่อง ซึ่งช่วยให้การพัฒนางานอาชีพ เป็นไปอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ การประกอบ อาชีพอิสระ เช่น ขายอาหาร ขายของชำ ซ่อมรถจักรยานยนต์ ฯลฯ

2.2 อาชีพรับจ้างหรืองานประจำ หมายถึง อาชีพที่มีผู้อื่นเป็นเจ้าของกิจการ โดยตัวเอง เป็นผู้รับจ้าง ทำงานให้ และได้รับค่าตอบแทนเป็นค่าจ้าง หรือเงินเดือน อาชีพรับจ้างประกอบด้วย บุคคล 2 ฝ่าย ซึ่งได้ตกลงว่าจ้างกัน บุคคลฝ่ายแรกเรียกว่า "นายจ้าง" หรือผู้ว่าจ้าง บุคคลฝ่ายหลัง เรียกว่า "ลูกจ้าง"หรือผู้รับจ้าง มีค่าตอบแทนที่ผู้ว่าจ้างจะต้องจ่ายให้แก่ ผู้รับจ้างเรียกว่า "ค่าจ้าง"

สำนักนายกรัฐมนตรี ได้บัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนี้

มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งมาตรา 86 รัฐต้องส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานเด็ก และแรงงานหญิง จัดระบบงานสัมพันธ์ การประกันสังคม รวมทั้งค่าตอบแทนแรงงานให้เป็นธรรมชาติ ความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้ สังคมไทยมีวิถีการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักจริยธรรมเป็นแนวคิดแนวปฏิบัติสืบต่อกันมาทำให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เคารพยกย่องคุณงามความดีมากกว่าวัตถุนิยม โดยยึดถือศีล 5 เป็นหลักในการดำรงชีวิต จริยธรรมเป็นหลักในการปฏิบัติที่ประกอบด้วยคุณงามความดี ซึ่งมีพื้นฐานมาจากขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อทางศาสนา ศีลธรรม มีแนวคิดที่มุ่งให้บุคคลประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเสียหาย แต่กลับสร้างประโยชน์ให้แก่สังคม โดยส่วนรวม เมื่อได้ปฏิบัติตามจะได้รับการยอมรับ ยกย่องสรรเสริญ ถูกมองว่าเป็นคนดีของสังคม แต่หากมีการฝ่าฝืน ละเมิด ละเลยไม่ปฏิบัติตามจะได้รับการนิทา ถูกว่ากล่าวตักเตือน ถูกดำเนินคดี ขูดปล้น หรือถูกลงโทษจากสังคมหรือถูกลงโทษให้เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย จริยธรรมมีอยู่ในทุกสังคม ทุกศาสนา ทุกเชื้อชาติ เพราะจริยธรรมเป็นกฎเกณฑ์ของการประพฤติปฏิบัติที่ถือว่าดีงาม สมควรประพฤติ ปฏิบัติตนให้เป็นคนมีจริยธรรมเป็นอย่างยิ่ง

จริยธรรมจึงเป็นหลักแห่งความประพฤติในทางที่ดีงามเป็นมาตรฐานแห่งการประพฤติปฏิบัติ หรือเป็นหลักที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องควร ถือเป็นระบบความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ดีงามของสังคม เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนตามบทบาทต่าง ๆ⁵

สรุป จากความหมายของการประกอบอาชีพที่กล่าวมาแล้ว อาจกล่าวได้ว่า อาชีพ หมายถึง การทำกิจกรรม การทำงาน การประกอบอาชีพที่ไม่เป็นโทษแก่สังคม และมีรายได้ตอบแทน โดยอาศัยแรงงาน ความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการ แตกต่างกันไป การแบ่งประเภทของอาชีพสามารถจัดแบ่งตามลักษณะได้เป็น 2 ลักษณะ คือ แบ่งตามเนื้อหาวิชาของอาชีพ และแบ่งตามลักษณะของการประกอบอาชีพ เพื่อให้การดำเนินชีวิตมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเกิดสันติ

⁵สำนักนายกรัฐมนตรี, ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญไทยกับจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบลิ๊ก, 2551), หน้า 12.

สุขขึ้นในสังคม เมื่อสังคมเปลี่ยนไปมนุษย์จะต้องมีหลักในการดำเนินชีวิตรวมทั้งข้อประพฤติปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในชีวิตและดำเนินชีวิตไปในทางที่ดีงาม เรียบง่าย และสงบ จริยธรรมจะตอบคำถามที่ว่า อะไรคือคุณค่าที่ควรแสวงหามีประโยชน์และคุ้มค่า บุคคลใดที่ไม่กำหนดคุณค่าแห่งชีวิตของตนไว้หรือไม่มีการวางแผนชีวิตของตนไว้ บุคคลนั้นจะไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตและจะมีชีวิตอยู่อย่างสมบูรณ์ไม่ได้เลย

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

การวางแผนเพื่อการประกอบอาชีพอย่างรอบคอบ โดยเริ่มตั้งแต่การเลือกศึกษาเล่าเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งการที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อไปแต่ละระดับอย่างเหมาะสมนั้น ผู้ที่จะศึกษาควรจะต้องตระหนักและยอมรับถึงความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวเองให้มากที่สุดที่สุดในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้ มองตนเองอย่างรู้จักและเข้าใจโลกเกี่ยวกับตน ในขั้นนี้บุคคลจะต้องรู้จักวิเคราะห์และสำรวจตนเองและพิจารณาลักษณะรวม ๆ ของตนเองทุกแง่มุม จนเกิดความเข้าใจและรู้ข้อดีหรือข้อบกพร่องอย่างแท้จริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำเสนอทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพได้ดังนี้

3.1 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Trait and Factors Theory)

ภูมิหลังของทฤษฎี ได้กล่าวว่า

ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลมีรากฐานมาจากจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคล และได้พัฒนาขึ้นเป็นทฤษฎีควบคู่กับความเจริญในด้านการทดสอบในทางจิตวิทยา ข้อสมมติฐานของทฤษฎีนี้ คือบุคคลประกอบด้วยลักษณะหลายประการ เช่น ความสามารถความถนัด ความสนใจ บุคลิกลักษณะ เป็นต้นว่าชอบเก็บตัว แสดงตัว ใจเย็น ใจร้อน บุคลิกภาพและลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้สามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบทางจิตวิทยาหรือแบบสำรวจตลอดจนใช้การสังเกตหรือสัมภาษณ์ บุคลิกภาพและคุณลักษณะดังกล่าวของบุคคลมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ โดยบุคคลจะพิจารณาลักษณะของอาชีพประกอบการพิจารณาตนเอง

สาระของทฤษฎี

ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลมีหลักการว่า บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพโดยใช้หลักการวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพประกอบกันทฤษฎีนี้มีหลักการเหมือนหลักการเลือกอาชีพของ Frank Parsons ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการแนะแนวอาชีพ โดยมีหลักการเลือกอาชีพดังนี้คือ

1) การวิเคราะห์ตนเอง บุคคลจะวิเคราะห์คุณสมบัติต่าง ๆ และองค์ประกอบของตนเอง เป็นต้นว่า ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ ฐานะเศรษฐกิจ สภาพการณ์ต่าง ๆ ในครอบครัว

2) การวิเคราะห์อาชีพ บุคคลจะแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพ เป็นต้นว่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เวลาและทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคง และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพต่าง ๆ

3) การใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพประกอบกันทฤษฎีนี้ได้มีการศึกษาลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ⁶

สรุปได้ดังนี้คือ

1) ความถนัดและสติปัญญา ความถนัดและสติปัญญามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีวนอกจากนั้นยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและก้าวหน้าในการประกอบอาชีพด้วย

2) ความสนใจ ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และจะมีอิทธิพลต่อการที่เขาจะมีความบากบั่นในการประกอบอาชีพนั้นมากน้อยเพียงใด

3) ค่านิยม ค่านิยมของบุคคลที่มีต่ออาชีพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ เป็นต้นว่า คนที่ชอบช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์อาจเลือกอาชีพนักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ พยาบาล คนที่ยึดถือความเป็นธรรมในสังคมอาจเลือกอาชีพนักกฎหมาย

4) บุคคลแวดล้อม พ่อแม่ ญาติ ครู นักแนะแนว ล้วนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล เช่น เด็กบางคนอยากเลือกอาชีพครูเพราะนิยมชมชอบครูของตน เด็กบางคนอาจเลือกอาชีพตามพี่ที่ประสบความสำเร็จ เด็กบางคนอาจเลือกอาชีพตามเพื่อนสนิทของตน

5) ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน บุคคลที่มีผลการเรียนดีในแขนงวิชาใดมักจะเลือกอาชีพในแขนงวิชานั้น และบุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มจะเลือกอาชีพในระดับวิชาชีพ

6) ครอบครัว อาชีพของพ่อแม่ และสถานะเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเด็กทำการวิจัยพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวสถานะสถานะเศรษฐกิจสังคมระดับกลางจะเลือกอาชีพระดับสูงกว่าอาชีพของพ่อแม่ เนื่องจากคนชั้นกลางมักจะสนับสนุนให้ลูกเลือกอาชีพที่มีเกียรติและมีรายได้ดีกว่าตนเนื่องจากมีกำลังความสามารถพอที่จะสนับสนุนลูกได้

⁶ชาลส์ ชันท์แจ่ม , “คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ ศึกษากรณีข้าราชการและลูกจ้างกองรักษาความปลอดภัย กรมข่าวทหารอากาศ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก), 2542, หน้า 25

เด็กจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำจะเลือกอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความชำนาญ ไม่มีลักษณะงานที่ซับซ้อน จะเห็นได้ว่าเด็กจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำไม่กล้าตั้งระดับความหวังไว้สูง

7) บุคลิกภาพและการปรับตัว บุคลิกภาพและการปรับตัวมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ บุคคลที่มีบุคลิกลักษณะแตกต่างกัน เช่น มีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นผู้ตาม ชอบเก็บตัว ชอบสังคม มีแนวโน้มที่เลือกอาชีพต่าง ๆ กันความเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน นอกจากนี้การปรับตัวยังมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล เด็กที่มีปัญหาในการปรับตัวจะเลือกอาชีพได้ช้ากว่าเด็กที่ปรับตัวได้ดี

8) ถิ่นที่อยู่และค่านิยมในชุมชน ถิ่นที่อยู่และค่านิยมในชุมชนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ จะสังเกตพบว่า คนไทยในชนบทมักจะนิยมให้บุตรหลานเลือกอาชีพครู ทหาร พยาบาล เพราะถือว่าเป็นอาชีพนายกอง หรือบางคนต้องการให้ลูกดำเนินรอยตามอาชีพของตน เช่น ทำไร่นา และพักอยู่ในชุมชนนั้นจะเห็นได้ว่า ทฤษฎีการเลือกอาชีพแบบวิเคราะห์ลักษณะ และองค์ประกอบของบุคคลมีแนวคิดว่าการเลือกอาชีพได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบหลายประการ แต่ละบุคคลอาจได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมากน้อยต่างกัน หรืออาจได้รับอิทธิพลจากหลายองค์ประกอบผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจองค์ประกอบเหล่านี้ และอิทธิพลของสิ่งเหล่านี้ที่จะมีต่อบุคคล ฉะนั้น ผู้ให้คำปรึกษาควรเก็บข้อมูลในเรื่องคุณสมบัติของเด็ก เช่น ความสามารถ สถิติปัญญา ความถนัด บุคลิกภาพและองค์ประกอบด้านสังคมของเด็ก เป็นต้นว่า อาชีพ รายได้ การศึกษาของผู้ปกครอง ความคาดหวังที่ผู้ปกครองมีต่อเด็ก ค่านิยมของครอบครัว และช่วยให้บุคคลเข้าใจองค์ประกอบเหล่านี้ เพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพที่เหมาะสมต่อไป

3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland

ในทัศนะของของบุคคลจะเลือกอาชีพใดมักขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพรวมทั้งตัวแปรจากสิ่งแวดล้อม Holland เชื่อว่า การเลือกอาชีพสะท้อนทางบุคลิกภาพของบุคคล นอกจากนี้รูปแบบทางบุคลิกภาพของบุคคลมักแสดงออกทางการทำงานของบุคคลด้วย ดังนั้น การที่บุคคลมองตนเองเช่นไรและมองโลกของอาชีพว่าเป็นอย่างไร จึงเป็นสาเหตุทำให้บุคคลเลือกอาชีพนั้นด้วย

นันทา สุริรักษาได้กล่าวว่า ตามทฤษฎีของ Holland นั้น ได้จัดแบบคนออกเป็น 6 กลุ่มอาชีพ โดยอาศัยบุคลิกภาพ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะทางบุคลิกภาพต่างกันไป หากบุคคลใดเลือกอาชีพเหมาะสมกับบุคลิกภาพ บุคคลนั้นก็จะมีความสุขในอาชีพ โดยบุคคลทุกคนสามารถจัดเข้าอยู่ในกลุ่มบุคลิกภาพชนิดใดชนิดหนึ่งใน 6 ชนิดได้ทุกคน ดังนี้

1) กลุ่ม Realistic (R) บุคคลกลุ่มนี้จะมีความสนใจเป็นพิเศษกับงานที่ใช้กำลังกายหรืออาจเป็นงานที่ต้องทำกับวัตถุมากกว่าบุคคล เป็นงานรูปธรรมมากกว่างานที่เป็นนามธรรม อาชีพที่อยู่ในกลุ่มนี้ คือ กรรมกร วิศวกร ประมง ป่าไม้ เกษตรกร หรือนักกีฬาประเภทต่าง ๆ ลักษณะ

บุคลิกภาพกลุ่มนี้ได้แก่ เงียบขรึม ไม่ใคร่ชอบสังสรรค์ ก่อนข้างจะอนุรักษ์นิยม บางครั้งอาจดูก้าวร้าว และไม่ใคร่สนใจในด้านมนุษยสัมพันธ์

2) กลุ่ม Investigative (I) กลุ่มนี้ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ ผู้ที่จบทางวิทยาศาสตร์แขนงต่าง ๆ หรือที่ทำงานกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ลักษณะทางด้านบุคลิกภาพมักเป็นผู้ที่ชอบแสวงหาความรู้ นักวิชาการ ชอบทำงานอิสระ ไม่ชอบอยู่ภายใต้ควบคุมใคร ชอบความมีเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ บางครั้งอาจถูกมองว่าค่อนข้างหัวรุนแรง

3) กลุ่ม Artistic (A) กลุ่มศิลปินทุกแขนง ตั้งแต่นักแสดง นักร้อง ดารา ช่างศิลป์ นายแบบ จนถึงครูสอนงานศิลปะ ลักษณะทางด้านบุคลิกภาพที่เด่นก็คือ การเป็นผู้ที่มีความคิดอิสระ มีจินตนาการสูง อารมณ์อ่อนไหวได้ง่าย กล้าแสดงออก ไม่ชอบทำงานที่มีโครงสร้างหรือที่ต้องติดอยู่กับกรอบและค่อนข้างและเปิดเผย

4) กลุ่ม Social (S) จัดกลุ่มที่ชอบทำงานให้กับสังคม อาจเป็นครู อาจารย์ นักสังคมสงเคราะห์ นักกายภาพบำบัด พยาบาล ผู้ให้คำปรึกษา หรืองานบริการทุกรูปแบบ ลักษณะเด่นทางบุคลิกภาพก็คือ ชอบ อยู่กับคนอื่น มนุษยสัมพันธ์ดี สนใจช่วยเหลือผู้อื่นหรือทำงานกับชุมชนในลักษณะต่าง ๆ เช่น ในองค์กรที่ไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน เป็นต้น

5) กลุ่ม Enterprise (E) กลุ่มนี้ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพประเภทธุรกิจ ทำงานฝ่ายขาย หรือฝ่ายบุคคล ขายประกัน ทุนความ นักการเมือง เป็นต้น บุคลิกภาพที่เด่นชัดคือ กล้าแสดงออก ก่อนข้างจะก้าวร้าว ชอบความเสี่ยง อยากเป็นผู้นำ ชอบการปกครองหรือควบคุมผู้อื่น มีทักษะในการพูด โน้มน้าวจิตใจผู้อื่นได้ดี

6) กลุ่ม Conventional (C) อาชีพที่เด่นชัดได้แก่ อาชีพที่ต้องการความละเอียดในงานที่ต้องทำประจำ เช่น งานเลขานุการ เสมียน ผู้จัดบันทึกรายการป้อนข้อมูลให้คอมพิวเตอร์ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ หรือ บรรณารักษ์ เป็นต้น บุคลิกภาพของกลุ่มนี้ คือ เป็นพวกที่ชอบทำงานประจำ มีโครงสร้างที่แน่นอน ทำตามรูปแบบเดิมที่เคยทำกันมา ก่อนข้างอนุรักษ์นิยม ไม่ชอบคิดโลดโผนทำตามกฎระเบียบที่สังคมกำหนดไว้

3.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Roe (Roe's Theory)

ความเป็นมาของทฤษฎี ได้กล่าวว่า Anne Roe เป็นนักจิตวิทยาคลินิก ได้สร้างทฤษฎีการเลือกอาชีพขึ้น เมื่อปี ค.ศ.1957

⁷ นันทา สุริรักษา, บทบาทผู้นำชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลบ้านด้าอำเภอดอกใต้จังหวัดพะเยาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2548,) หน้า 3-4.

โดยอาศัยผลงานวิจัยทางด้านจิตวิทยาที่เธอทำไว้หลายโครงการ (Roe, 1956) งานวิจัยของเธอส่วนใหญ่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านบุคลิกภาพ สถิติปัญญา ความถนัด และภูมิหลัง ซึ่งมีความเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของบุคคล Roe ได้สรุปผลงานวิจัยไว้สองประการคือ

1) บุคลิกภาพมีความแตกต่างกันตามพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม แบบแผนความสนใจและแรงจูงใจอันจะนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผล

2) ความแตกต่างของบุคลิกภาพของบุคคลในการเข้าสู่อาชีพนั้นเป็นผลมาจากประสบการณ์บางอย่างในวัยเด็ก Roe ได้ปรับปรุงทฤษฎีใหม่ในปี ค.ศ. 1964 โดยใช้ความเข้าใจตามทฤษฎีของ Maslow เป็นพื้นฐาน จึงจัดทฤษฎีของ Roe อยู่ในประเภท “ทฤษฎีความต้องการ” (Needs Theory) เพราะได้ให้ความสำคัญต่อความต้องการของบุคคล Roe เห็นว่าทุกคนในสังคมอยู่ภายใต้อิทธิพลของความต้องการซึ่งบุคคลพยายามหาทางตอบสนองความต้องการของตน อาชีพในทัศนของ Roe นั้น ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงกิจกรรมที่บุคคลทำเพื่อหาเลี้ยงชีพเท่านั้น แต่หมายถึงวิถีชีวิตหรือกิจกรรมที่บุคคลกระทำเกือบตลอดชีวิต เพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการของตนทุกระดับวิถีชีวิตหรือรูปแบบของการดำเนินชีวิตของบุคคลจึงเป็นผลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมในวัยเด็ก การเลือกรูปแบบการดำเนินชีวิตเพื่อให้ตอบสนองความต้องการในระดับต่าง ๆ จึงเกิดเป็นอุปนิสัยในการเลือกอาชีพของบุคคล

หลักสำคัญของทฤษฎี

ทฤษฎีของ Roe ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบด้วยกันคือ

1. อิทธิพลของพันธุกรรม จะเป็นตัวกำหนดและจำกัดการพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความต้องการ

2. อิทธิพลของทฤษฎีความต้องการของ Maslow (Maslow Hierarchical Needs Theory) ซึ่งได้จัดลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์จากต่ำสุด ไปถึงขั้นสูงสุดไว้ดังนี้

2.1 ความต้องการด้านสรีระ (Physiological)

2.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)

2.3 ความต้องการความรักความความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs)

2.4 ความต้องการเห็นตนเองมีคุณค่า (Esteem Needs)

2.5 ความต้องการที่จะเข้าใจตนเอง (Needs for Self-Actualization)

2.6 ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ (Desire to know and Understand)

2.7 ความต้องการทางด้านสุนทรียะ ได้เสนอความต้องการ 7 ขั้นแต่โดยทั่วไปจะกล่าวถึงเพียง 5 ขั้น คือ ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองเท่านั้น ทั้งนี้เพราะถ้าบุคคลได้พัฒนา

มาถึงขั้นนี้แล้วบุคคลย่อมจะมีการพัฒนาถึงขั้นที่ 6 และขั้นที่ 7 ไปเองโดยอัตโนมัติ Maslow ได้ตั้งสมมติฐาน เกี่ยวกับความต้องการของบุคคลไว้ดังนี้

- 1) มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีวันสิ้นสุด
- 2) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง จะไม่เป็นแรงจูงใจของพฤติกรรมอื่น ๆ ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะเป็นแรงจูงใจในพฤติกรรมของบุคคลนั้น
- 3) ความต้องการของบุคคลจะเป็นไปตามลำดับขั้น เมื่อความต้องการขั้นต่ำไม่ได้รับการตอบสนอง บุคคลจะไม่ให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงRoe นำทฤษฎีความต้องการของ Maslow มาใช้ในทฤษฎีของตน โดยอธิบายว่า ความต้องการมีส่วนสัมพันธ์กับแรงจูงใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเลือกอาชีพบุคคลโดยความต้องการที่กลายเป็นแรงจูงใจที่สำคัญของบุคคล มักเป็นความต้องการที่กว่าจะได้รับการตอบสนองต้องใช้เวลาานาน ๆ เช่น ความต้องการยกย่องและยอมรับจากสังคม

3. อิทธิพลของประสบการณ์ในวัยเด็กตอนต้น (Early Childhood Experiences) ซึ่งเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูเด็กของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง Roe ได้แบ่งแบบฉบับของการเลี้ยงดูเด็กซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

3.1 การเลี้ยงดูแบบไม่สนใจหรือหลีกเลี่ยง (Avoidance of the Child) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

3.1.1 การเลี้ยงดูแบบไม่ยอมรับเด็ก พ่อแม่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเด็ก ละเลยไม่ให้ความสนใจต่อความคิดเห็น หรือความต้องการของเด็ก ปฏิบัติต่อเด็กแบบเย็นชา แต่จะคอยดูว่าและลงโทษเด็ก ชอบตั้งกฎเกณฑ์ ทำให้เด็กขาดความสุขและมองโลกในแง่ร้าย ไม่ชอบสังคมและมีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลน้อย เช่น อาชีพด้านวิทยาศาสตร์ อาชีพการเกษตร และอาชีพด้านเทคนิค เป็นต้น

3.1.2 การเลี้ยงดูแบบละเลยเด็กหรือทอดทิ้ง พ่อแม่จะละเลยไม่เอาใจใส่ ไม่รับผิดชอบ ทอดทิ้งให้เด็กดิ้นรนตามลำพัง ไม่สัมผัสและไม่ตอบสนองในด้านต่าง ๆ ของเด็ก แต่จะให้เฉพาะปัจจัยขั้นพื้นฐานบ้าง เด็กจะขาดความสุขและมักมองโลกในแง่ร้าย ไม่ชอบสังคม และมีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลน้อย

3.2 การเลี้ยงดูด้วยอารมณ์ (Emotional Concentration on the Child) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

3.2.1 การเลี้ยงดูแบบปกป้องมากเกินไป พ่อแม่มีความรักเอ็นดูต่อเด็กมาก ให้ความสุขความอบอุ่น ปกป้อง ระแวดระวังทุกฝีก้าว ถูกจำกัดอิสรภาพ และไม่ยอมให้เด็กทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองทำให้เด็กต้องพึ่งแต่พ่อแม่ เด็กมีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพที่สัมพันธ์กับบุคคลน้อย

3.2.2 การเลี้ยงดูแบบเข้มงวดเรียกร้องจากเด็กมากพ่อแม่จะวางมาตรฐานไว้สูง ความหวังสูงเกินกว่าเด็กจะทำได้ บังคับให้เด็กกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับ เด็กจะได้รับความรักก็ต่อเมื่อสามารถทำตามสิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังไว้ได้สำเร็จ การเลี้ยงดูแบบนี้จะทำให้เด็กเกิดความเครียดสูง ซึ่งทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าวและเก็บตัวเด็กจะมีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลน้อย

3.3 การเลี้ยงดูแบบยอมรับให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก (Acceptance of the Child) ซึ่งแบ่งได้ 2 ลักษณะคือ

3.3.1 การเลี้ยงดูแบบไม่เข้มงวดต่อเด็ก ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่นแก่เด็กตั้งกฎเกณฑ์เพื่อควบคุมความประพฤติของเด็กเพียงเล็กน้อยและไม่เข้มงวดต่อกฎเกณฑ์ เด็กได้รับความรักและชอบสังคมนับกับบุคคลอื่น เด็กมีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับบุคคล เช่น อาชีพธุรกิจ อาชีพบริการและอาชีพการแสดง เป็นต้น

3.3.3 การเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่นให้กำลังใจให้การสนับสนุนเด็กมีความสุขมีอิสระและได้รับการตอบสนองความต้องการชอบสังคมนับกับบุคคลอื่น เด็กมีความเชื่อว่า องค์กรประกอบดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับอาชีพของบุคคลดังนี้ คือ 1) แบบฉบับของการเลี้ยงดูเด็กมีอิทธิพลต่อการเลือกประเภทอาชีพ 2) ความต้องการในระดับต่าง ๆ ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากอิทธิพลของพันธุกรรมที่ผลต่อระดับความสำเร็จในการประกอบอาชีพของบุคคล ความสำเร็จจะมีมากน้อยเพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถและภูมิหลังทางด้านเศรษฐกิจสังคมของบุคคล^๑

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ซึ่งทฤษฎี Maslow's Theory ได้จำแนกความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ระดับ จากต่ำมาสูงดังนี้ ระดับที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Psychological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะปัจจัย 4 ซึ่งได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การขับถ่าย การสืบพันธุ์ สภาพแวดล้อมฯ ถ้ามนุษย์ได้รับการตอบสนองพอเพียงจะมีความต้องการในระดับสูงขึ้นไป ระดับนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ระดับมีกิน” ระดับที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety & Security Needs) เป็นความต้องการความคุ้มครองปกป้องตนเองของมนุษย์ให้สามารถ

^๑ชาญชัย จันทร์แจ่ม, “คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ ศึกษากรณีข้าราชการและลูกจ้างกองรักษาความปลอดภัย กรมข่าวทหารอากาศ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 15.

ดำรงชีวิต ปฏิบัติหน้าที่การงานหรือประกอบอาชีพด้วยความปลอดภัยรอดพ้นจากการถูกคุกคาม และความวิตกกังวลต่างๆ มีความมั่นคงในชีวิตความเป็นอยู่ นับเป็นความต้องการที่สูงขึ้นหลังจากที่มนุษย์สามารถสนองความต้องการ ด้านร่างกายได้แล้ว ระดับนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ระดับที่มีที่อยู่” ระดับที่ 3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love & Belonging Needs) เป็นความต้องการทางสังคมหรือหน่วยงานที่มนุษย์มีความเกี่ยวข้อง หรือมีความสัมพันธ์อยู่ มนุษย์อาจมีความรู้สึกรักและอยากเป็นเจ้าของบุคคลและสังคม ในขณะที่เดียวกันก็ต้องการได้รับการตอบสนองด้านความรักและความเป็นเจ้าของจากบุคคลและสังคม บุคคลที่จะสนองความต้องการขั้นนี้ได้ จะต้องประสบความสำเร็จในการสนองความต้องการขั้นต้นมาแล้ว ความต้องการ ขั้นนี้มีได้เป็นความต้องการเพื่อความอยู่รอดเท่านั้นแต่เป็นความต้องการทางด้าน จิตใจ ระดับนี้เรียกอีกอย่างว่า “ระดับมีเงิน” ระดับที่ 4 ความต้องการการยกย่องและชื่นชม (Self-esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูงของมนุษย์ที่อยากมีคุณค่ามีความหมาย โดยที่บุคคลนั้นจะพยายามกระทำสิ่งต่างๆ ที่มีคุณประโยชน์ต่อบุคคลอื่นให้ปรากฏผลงานชัดเจน จนทำให้ผู้อื่นยอมรับนับถือ และตนเอง รู้สึกว่าได้รับความสำเร็จในงานหรือในผลการกระทำของตนจึงเกิดความเชื่อมั่น รู้สึกภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตนเองเป็นที่ชื่นชอบ ชื่นชมของผู้อื่นเห็นคุณค่าแห่งตนเอง คนที่มีคุณภาพชีวิตดีส่วนใหญ่ ได้รับการพัฒนาตนเองขึ้นมา ระดับนี้เรียกอีกอย่างว่า “ระดับมีความดี” ระดับที่ 5 ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization Needs) เป็นความต้องการของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีความต้องการระดับอื่นๆ สมบูรณ์แล้วก็จะเกิดความต้องการในระดับนี้ กล่าวคือ เป็นความต้องการที่จะทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นเพราะเห็นว่าตนเอง มีคุณค่าและก่อประโยชน์ต่อบุคคลอื่นได้และเป็นอุดมคติที่ตนเองตั้งมั่นไว้ โดยไม่คำนึงว่าตนเองจะได้รับคำยกย่องหรือไม่ จะมีบุคคลใดๆ มารู้ถึงการกระทำนั้นหรือไม่ ความต้องการระดับนี้เป็นการ ตอบสนองศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง ระดับนี้เรียกอีกอย่างว่า “ระดับมีความสำเร็จ”สรุปแล้วว่า ระดับความต้องการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในระดับ 1-2 ซึ่งเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานหรือเป็นความต้องการขั้นต่ำของมนุษย์ทุกคน ถ้าได้รับการตอบสนองเพียงพอจะทำให้มนุษย์มองตนเองในระดับสูงขึ้น มนุษย์ก็จะมองในระดับ 3-5 เพื่อเป็นความต้องการเพิ่มเติมของมนุษย์บางคน หรือบางกลุ่มเป็นส่วนที่เพิ่มพูนคุณภาพชีวิตหรือเป็นความต้องการขั้นสูง

2. ทฤษฎี อี อาร์ จี (E R G Theory) เป็นทฤษฎีของเคลย์ตันอัลเดอร์เฟอร์ (Clayton Alderfer) ได้ทำการศึกษาระดับขั้น ความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาส โลว์ และได้จัดกลุ่มความต้องการเหล่านั้นเสียใหม่เป็น 3 กลุ่ม คือ

⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

- การคงชีพ (Existence) เป็นเรื่องของความต้องการทางร่างกายและความต้องการความมั่นคงปลอดภัยซึ่งเป็นการต้องการระดับต่ำตามทฤษฎีของมาสโลว์และสามารถตอบสนองได้ด้วยสิ่งที่เป็นวัตถุ ได้แก่ อากาศ อาหาร น้ำ เงิน และสภาพการทำงาน

- ความสัมพันธ์ (Relatedness) เป็นเรื่องของความต้องการความรักและการได้เข้าร่วมในสังคม ซึ่งสามารถตอบสนองได้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและความรู้สึกระหว่างสมาชิกและองค์การอย่างเปิดเผย ถูกต้องและจริงใจมากกว่าเพื่อความพึงพอใจ นั่นก็คือ การตอบสนองด้วยการมีสังคมและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล

- ความเจริญเติบโต (Growth) เป็นเรื่องของความสำเร็จและ ความรับผิดชอบซึ่งสอดคล้องกับความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงการยอมรับ และความสำเร็จสมหวังในชีวิตตามทฤษฎีของมาสโลว์อัลเดอร์เฟอร์ มีความเห็นว่า ความต้องการสามารถตอบสนองได้ด้วยการมีบุคคลที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และได้มีส่วนร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ ความต้องการความเจริญเติบโตกับความต้องการความสัมพันธ์เป็นความต้องการระดับสูง

3. ทฤษฎีปัจจัยสองประการของเฮร์สเบิร์ก (Herzberg's Two Factors Theory) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ที่นำไปสู่ความรู้สึกที่ดีเป็นพิเศษกับงานและสถานการณ์ที่นำไปสู่ความที่ไม่ดีกับงานปัจจัยกลุ่มนี้เรียกว่าปัจจัยรักษาสุขลักษณะจิต (Hygienic Factors) หรือปัจจัยรักษาสภาพ (Maintenance Factors) สำหรับปัจจัยอีกกลุ่มหนึ่งมีอิทธิพลต่อการสร้างแรงจูงใจ ซึ่งเรียกว่าปัจจัยความพอใจในงาน (Satisfiers) หรือปัจจัยสร้างแรงจูงใจ (Motivators)

- ปัจจัยรักษาสุขลักษณะจิต (Hygienic Factors) เป็นปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการทำงาน ซึ่งผู้บริหารจัดขึ้นโดยมุ่งที่จะจูงใจบุคลากรให้ทุ่มเทความพยายามมากขึ้น ได้แก่ นโยบาย และการบริหารขององค์การ เงินเดือน การควบคุมบังคับบัญชา สภาพภาพและความและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ได้บังคับบัญชากับผู้บังคับบัญชา ความมั่นคงในการทำงาน และสภาพการทำงาน แต่ความพอใจที่เกิดขึ้นกลับไม่นำไปสู่สภาพจิตที่ดีขึ้น ปัจจัยเหล่านี้จะไม่ สามารถจูงใจบุคลากรเกิดความพอใจเพียงในระดับกลางๆ ซึ่งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจ ในงานได้เท่านั้นแต่ถ้าปัจจัยเหล่านี้ขาดหายไปหรือเป็นไปในทางลบก็จะทำให้เกิดความไม่พอใจ ในงาน (Job Dissatisfaction) จึงเป็นปัจจัยที่ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจของบุคลากร

- ปัจจัยสร้างแรงจูงใจ (Motivators) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะของงานและการกระทำของบุคลากรเองในการทำงาน ได้แก่ โอกาสก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในงาน ที่ทำการยอมรับ ความรับผิดชอบ ซึ่งทำให้เกิดความพอใจในงาน (Job Satisfaction) และนำไปสู่การมีความพยายามและการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ปัจจัยดังกล่าวนี้ทำให้สภาพจิตดีและท้าทายบุคลากร ในเรื่องความเจริญเติบโตในหน้าที่การงาน สร้างความพอใจในงาน ทำให้มีแรงจูงใจสูงพร้อมที่จะ

ทุ่มเทความสามารถและความพยายามให้กับองค์กร ซึ่งสามารถสนองความต้องการความสำเร็จในชีวิตได้ แต่ถึงแม้ได้ทุ่มเทความพยายามไปโดยไม่ประสบความสำเร็จก็ไม่ใช่สาเหตุของความรู้สึกที่ไม่ดีหรือเกิดความไม่พอใจในงาน

4. ทฤษฎีความต้องการของแมคเคลล์แลนด์ (McClelland's Needs Theory) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับความ ต้องการระดับสูงตามทฤษฎีของมาสโลว์และเห็นว่าความต้องการระดับ 3 ถึง 5 มนุษย์เรียนรู้และ แสวงหาการตอบสนองได้จากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ทฤษฎีของเขาจึงเน้นการศึกษา ความเชื่อมโยงระหว่างความต้องการของมนุษย์กับปัจจัยแวดล้อมที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจมนุษย์ 3 ประการ คือ

- ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) คนที่มีความต้องการความสำเร็จอยากมีความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาต่างๆ มักแสวงหาความเป็นเลิศใน การปฏิบัติงานชอบเป้าหมายที่ยากและท้าทาย แต่ไม่ใช่เป้าหมายที่บรรลุความสำเร็จไม่ได้เป้าหมาย ที่กำหนดจึงมีความเหมาะสมเป็นจริงและสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ อาจกล่าวได้ว่าความต้องการความสำเร็จเป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศและการแข่งขัน เป้าหมายที่ท้าทาย ความมุ่งมั่นและการแก้ไขปัญหาที่ยุ่งยาก ดังนั้นรูปแบบพฤติกรรมที่สนองความต้องการความสำเร็จจึงเป็นรางวัลตอบแทนในตัวเองอยู่แล้ว แมคเคลล์แลนด์ พบว่า คนที่มีความต้องการความสำเร็จสูง มักทำงาน ได้ดีกว่าคนที่มีความต้องการความสำเร็จต่ำและความต้องการประเภทนี้เป็นสิ่งที่เรียนรู้และพัฒนาขึ้นได้ด้วยการฝึกอบรม

- ความต้องการอำนาจ (Need for Power) ความต้องการที่จะมีอิทธิพลหรือสามารถควบคุมคนอื่นๆ ได้ บุคคล คนที่มีความต้องการอำนาจจึงเป็นคนที่มุ่งหาวิธีสร้างอิทธิพลเหนือคนอื่น รวมทั้งใช้อำนาจและยึดอำนาจที่มีเหนือบุคคลนั้นไว้ การใช้อำนาจมี 2 รูปแบบคือ

(1) การใช้อำนาจทางบวกเป็นการใช้อำนาจเพื่อแสวงหาประโยชน์ให้กับองค์กร โดยส่วนรวม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารต้องอาศัยความพยายามของผู้ที่สร้าง ความสำเร็จ

(2) การใช้อำนาจทางลบ เป็นการใช้อำนาจของผู้ที่แสวงหาอำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

- ความต้องการได้เข้าร่วมในสังคม (Need for Affiliation) เป็นความต้องการที่จะได้รับความรัก ชอบพอและมิตรภาพจากคนอื่น หรือ ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานบุคคลประเภทนี้จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้ ก็ต้องได้รับการสนับสนุนจากพรรคพวก มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อผู้อื่น พอใจในสถานการณ์ที่ร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน และคนเหล่านี้มักไม่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งกัน

แมคเคลล์เลน เห็นว่ามนุษย์ต่างมีความต้องการ 3 ประเภทนี้ เพียงแต่ว่าระดับของความ ต้องการแต่ละประเภทในตัวบุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกันออกไปตามวัฒนธรรมส่วนบุคคล และวัฒนธรรมประจำชาติ มักแสดงออกให้เห็นชัดเจนเป็นบุคลิกประจำตัว ซึ่งมีผลกระทบต่อ พฤติกรรมในการทำงานความต้องการทั้ง 3 จึงมีชื่อเรียกรวมๆ กันว่า ความต้องการที่โดดเด่น (Manifest Needs) แมคเคลล์เลนมีข้อสมมติว่าความต้องการเกิดจากการเรียนรู้ทางความต้องการ ใน ตัวบุคคลได้ และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมของงานให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร จะ สร้างแรงจูงใจซึ่งมีผลต่อเนื่อง ไปถึงการเพิ่มการปฏิบัติงานได้¹⁰

5. ทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงาน คือ การบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารต้อง รู้จักการจัดการทรัพยากรมนุษย์ใน องค์การแล้ว ยังต้องรู้จักการจูงใจคนในองค์กรให้ทำงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของ ปัจจัยจูงใจ (Motivator) ที่สำคัญไว้ 6 ประการ

- สัมฤทธิ์ผลของงาน (Achievement) ทุกคนที่ทำงานย่อมต้องการ ความสำเร็จและ พื่อใจในการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ที่มีความสำคัญให้แก่บริษัท ถ้าผู้บริหารยอมรับในข้อนี้ก็จะยอม สนับสนุนให้บุคคลได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน

- การยอมรับ (Recognition) ทุกคนมีความรู้ความสามารถและทักษะ ในการทำงานที่ แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารควรแสดงออกถึงพฤติกรรมการยอมรับในความคิดหรือความสามารถ ของบุคคล

- ความก้าวหน้า (Advancement) ความก้าวหน้าของงานเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ เพราะการเข้าสู่ตำแหน่งใหม่ หรือการได้เผชิญกับงานใหม่ ทำให้เกิดความท้าทายและจะทำให้ บุคคลนั้นมีโอกาสพัฒนาทักษะการทำงานอยู่เสมอ

- ความสนใจ (Interest) บุคคลมีโอกาพัฒนาหรือเสริมสร้างทักษะหรือการทำงานที่ เขาสนใจ หรือมีโอกาใช้ความรู้ความสามารถ ในการทำงานที่เขาสนใจ

- ความรับผิดชอบ (Responsibility) บุคคลที่มีความสามารถ มีไหวพริบและทักษะใน การทำงานที่ดี

- การมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) การเปิด โอกาสให้บุคคลมีส่วนร่วมใน การทำงานมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการกำหนดนโยบาย วิธีการทำงาน ตลอดจนการตัดสินใจในการ ทำงานเพื่อให้เกิดความผูกพันกับหน่วยงาน การให้มีมีส่วนร่วมสามารถจูงใจให้บุคคลยอมรับใน ความสามารถของกันและกัน

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 25.

สรุปปัจจัยที่มีผลต่อองค์การ คือ ปัจจัยการรักษาสุขภาพลักษณะจิตซึ่งเป็น สิ่งตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มเกิดความพึงพอใจในการทำงาน โดยที่ความพึงพอใจในการทำงานเป็นสิ่งที่บอกได้ถึงการมีคุณภาพชีวิตการทำงาน ซึ่งองค์กรสามารถ ตอบสนองความต้องการของกลุ่มได้ได้ เช่น การได้รับค่าจ้างเงินเดือนที่เพียงพอหรือจัดให้มี สถานที่ทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรี

1. ความหมายของกลุ่ม

ได้มีผู้ให้ความหมายคำว่า “กลุ่ม” (Group) ไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของกลุ่มไว้ว่า “กลุ่ม” ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่สองบุคคลขึ้นไป ที่ได้สร้างแบบอย่างของการกระทำระหว่างกันของสังคม กลุ่มหรือหมู่คณะนี้เป็นที่ยอมรับว่าเป็นองค์ภาวะทางสังคม ทั้งโดยสมาชิกของกลุ่มเองและตามปกติโดยผู้อื่นด้วย ทั้งนี้ เพราะกลุ่มจะมีพฤติกรรมร่วมในแบบฉบับของตนเอง¹¹

สตรีมีบทบาทในการพัฒนาหมู่บ้านมากขึ้น

UN กำหนดวันที่ 8 มีนาคม ของทุกปี เป็นวันสตรี คำนิยามของคนไทยเป็นช่างเท้าหลังอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือนเป็นความเสมอภาคระหว่างชายหญิงเป็นแม่ของลูก เป็นผู้ให้กำเนิดช่วยสั่งสอนลูกโดยไม่หวังผลตอบแทน ชาวชนที่หลงผิดติดยาเสพติดหรือทำผิด คนที่จะบอกจะสอนได้และคนเหล่านี้นึกถึงคือ แม่กลุ่มแม่บ้านมีบทบาทและส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองเศรษฐกิจและสังคมในระดับหมู่บ้านเป็นอย่างดี ที่เห็นชัดเจน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นสตรีมีประมาณ 10 % และจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ คือปัจจุบันมีประมาณ 7,000 คนจาก 75,000 หมู่บ้านสาเหตุที่แม่บ้านกลุ่มสตรีได้รับการยอมรับมากขึ้น เนื่องจากตั้งใจทำงานในงานที่รับผิดชอบมีความละเอียดและมีเหตุผลใช้ความนุ่มนวลในการบริหารงาน มีความรู้และความถนัดที่ผู้หญิงมีมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น การทอผ้าการเพาะปลูกแม่บ้านจึงเป็นประธานหรือหัวหน้ากลุ่มมีส่วนร่วมในฉาปนกิจสงเคราะห์และร้านค้าสหกรณ์ชุมชนส่งเสริมอาชีพอสม. (อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน) เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาสตรีและกลุ่มแม่บ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่งเสริมให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในหมู่บ้านการจัดตั้งหัวหน้ากลุ่ม คຸ້ມนอกจากตั้งผู้นำกลุ่ม/คຸ້ມ/บຶອກ เป็นหัวหน้าฝ่ายชายแล้วก็

¹¹ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท นามมีบุ๊คพับลิเคชันส์ จำกัด, 2546), หน้า 354.

ควรมีผู้นำฝ่ายหญิงด้วยเพื่อให้ได้เรียนรู้ และใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาหมู่บ้านเปิดโอกาสอย่างต่อเนื่องให้สตรีมีสิทธิเข้าร่วม และส่งเสริมให้อยู่ในกระบวนการพัฒนาหมู่บ้านและการตัดสินใจ เช่น โครงการเศรษฐกิจชุมชน ประชาคมมีผู้นำสตรีไม่ควรมีแต่ผู้นำครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ส่งเสริมให้มีการสร้างความร่วมมือของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีสตรีเป็นหัวหน้ารวมทั้งส่งเสริมการดูงาน ซึ่งกันและกัน เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จัดไม่ให้มีการเอารัดเอาเปรียบ หรือเลือกปฏิบัติอื่น ๆ คอสตรีที่อยู่ในหมู่บ้านส่งเสริมการพัฒนากลุ่มสตรีจะต้องควบคู่ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาคุณธรรม¹²

อดุลย์ อภินันท์ กล่าวไว้ว่า กลุ่ม คือ คนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมการทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน ดังนั้น องค์ประกอบต่าง ๆ ของกลุ่ม คือ มีสมาชิกสองคนขึ้นไป มีกิจกรรมทำร่วมกันปฏิบัติตามฐานะหน้าที่จากคำจำกัดความเกี่ยวกับกลุ่มที่กล่าวมา สรุปได้ว่า กลุ่ม คือ คนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมการทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน อาจมีความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ได้แก่ มีกิจกรรมร่วมกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์กัน

2. องค์ประกอบของกลุ่ม

องค์ประกอบการทำงานของกลุ่มจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบแกนกับองค์ประกอบสนับสนุน โดยมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. องค์ประกอบแกน คือ สมาชิกที่ดำรงอยู่ในสถานภาพต่าง ๆ ของกลุ่ม ที่มีหน้าที่ผูกพันซึ่งกันและกัน ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม ความเกี่ยวข้องกับระดับบุคคลในการดำเนินงานของกลุ่มแบ่งออก ดังนี้

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในกลุ่ม มีปัจจัยเกี่ยวข้อง คือ วัฒนธรรมถ้าคล้ายคลึงกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจะง่ายขึ้น บุคลิกภาพ ถ้าอยู่ในระดับเดียวกัน การสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มจะง่ายขึ้น สภาพแวดล้อม ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอาจต่างกัน จะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเทศะ

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกของกลุ่มใดจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม และกลุ่มจะต้องให้ประโยชน์แก่สมาชิก เช่น สมาชิกสหกรณ์ใด ก็ต้องซื้อของที่ร้านสหกรณ์นั้น และสหกรณ์ก็ต้องแบ่งผลกำไรจากการประกอบกิจกรรมคืนให้สมาชิกเป็นการตอบแทน เรียกว่า สมาชิกและกลุ่มมีความสัมพันธ์กัน

¹²จักรมณต์ ภาสุกวณิช. “ปราชญ์ชาวบ้านลึกซึ้งถึงแก่นเศรษฐกิจพอเพียง”, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2550, หน้า 45 -46.

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม กลุ่มแต่ละกลุ่มจะอยู่ตามลำพังไม่ได้เนื่องจากต้องมีการแลกเปลี่ยน แบ่งปันวัตถุดิบในการดำเนินงานของกลุ่ม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพ

2. องค์ประกอบสนับสนุน คือ สิ่งที่ช่วยให้กลุ่มดำเนินงานอย่างบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่ใช้ในการดำเนินงาน สามารถประยุกต์แนวคิดต่าง ๆ ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ และทรัพยากรที่ไม่ใช่บุคคล หมายถึง ปัจจัยที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ได้แก่ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น

ประยูร อุดมเสียง กล่าวไว้ว่า โครงสร้างของกลุ่มประกอบด้วย

1. ความมากน้อยของจำนวนสมาชิก หรือขนาดของกลุ่ม และขวัญกำลังใจของสมาชิก ตัวสมาชิกมีขวัญและกำลังใจดี กลุ่มก็จะมั่นคง

2. ขอบข่ายในการควบคุมถ้ากว้างเกินไปจะควบคุมยาก

3. อำนาจการบังคับบัญชา ถ้าสายงานบังคับบัญชาชัดเจนจะมีประสิทธิภาพสูงแต่ถ้าหัวหน้างานมาก กลุ่มก็จะซับซ้อน

4. ลักษณะงานที่เหมาะสมกับกลุ่ม

5. การติดต่อสื่อสาร ถ้าเป็นไปด้วยดีกลุ่มจะมีประสิทธิภาพ

6. สถานภาพ ถ้าสังคมยอมรับมากก็จะเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพมาก¹³

ทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่ม

พลศักดิ์ จริโกศิริ กล่าวถึง ทฤษฎีการรวมกลุ่ม โดยทั่วไป สรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนของกลุ่มผลประโยชน์ ทฤษฎีนี้เห็นว่ากลุ่มที่เกิดจากความสอดคล้องกันทางผลประโยชน์ของผู้จัดตั้งกลุ่มกับผู้เป็นสมาชิกกลุ่ม ผลประโยชน์ต่างคนต่างได้รับจากกลุ่ม อาจเป็นด้านวัตถุ ด้านความร่วมมือหรืออุดมการณ์ เพื่อมุ่งหมายบางอย่าง แม้จะเน้นการเกิดกลุ่มในลักษณะการได้แลกเปลี่ยนระหว่างผู้จัดตั้งกลุ่มกับสมาชิกของกลุ่ม แต่ก็ชี้ให้เห็นว่าการขัดแย้งเป็นรากเหง้าของการก่อตั้งกลุ่ม สาเหตุการขัดแย้งนั้น อาจเป็นเรื่องของการเพิ่มขยายมากเกินไปหรือการเสียดุลยภาพในความแตกต่างทางผลประโยชน์ หน้าที่ หรือบทบาทความรับผิดชอบ ต่อสังคมทฤษฎีการแลกเปลี่ยนสามารถวิเคราะห์ให้เห็นถึงความขัดแย้งในสังคมไทยได้ระดับหนึ่ง

2. ทฤษฎีการเพิ่มขยาย สมมุติฐานที่สำคัญของทฤษฎีเพิ่มขยายอยู่ที่ว่า กลุ่มเป็นผลผลิตของความแตกต่างหลากหลายทางผลประโยชน์หรือคุณค่าทางสังคม ถ้าช่วงเวลานั้นมีความแตกต่างด้าน

¹³อดุลย์ อภินันท์, “แนวคิดในการพัฒนาชนบท”, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545, หน้า 44.

สังคมยิ่งปรากฏมากขึ้น ก็จะไปเพิ่มกลุ่มที่เฉพาะเจาะจงในวงการเมืองยิ่งขึ้น เสมือนการเป็นกระบวนการแตกตัวทางสังคมซึ่งเป็นกระบวนการที่ค่านิยมถูกทำให้เปลี่ยนไป

3. ทฤษฎีดุลยภาพ อธิบายการเกิดกลุ่มในลักษณะการเสียดุลยภาพทางสังคมกล่าวคือ เมื่อสังคมมีลักษณะแตกต่างกันมากขึ้น ดุลยภาพระหว่างกลุ่มทางสังคมดั้งเดิมก็จะเริ่มเสียไปอันเป็นผลจากปัจจัยหลายประการ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้น เกิดสงคราม เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการขนส่ง การสื่อสารและอาจเกิดจากกระบวนการทางสังคมในระดับมหภาค เช่น เกิดกระบวนการประชาชน เกิดความปั่นป่วนในวงการธุรกิจและเกิดการเปลี่ยนแปลงให้เป็นอุตสาหกรรม ดังนั้น จึงมีการสร้างกลุ่มขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เกิดดุลยภาพอย่างเดิม หรือเพื่อการต่อรองที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น

4. ทฤษฎีไฮสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้ง 2 จะมีลักษณะที่เชื่อมโยงกันระหว่างพฤติกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในแบบรวมๆ กันไป โดยมีรากฐานอยู่บนความสัมพันธ์แบบฉันทมิตร การเป็นเพื่อนโดยหวังผลประโยชน์นี้เป็นการสร้างหนทางเพื่อให้ได้เข้าพบและได้รู้จักเพื่อนต่อไป และไฮแมงมุมระหว่างเพื่อนนี้จะค่อยกลายเป็นระบบอุปถัมภ์ เมื่อบุคคลมีทรัพยากรต่างกันจนทำให้ความสัมพันธ์กลายเป็นสภาพที่ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มในที่สุดกลุ่มเมื่อเกิดขึ้นแล้วต้องมีการพัฒนา มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะองค์ประกอบในการดำเนินงานของกลุ่ม เพื่อให้มีการบริหารและมีกิจกรรมเคลื่อนไหวอยู่เสมอ และมีพลังต่อรองให้สมาชิกเกิดผลประโยชน์อย่างเต็มที่ มีการเจริญเติบโตและขยายผลงานต่อไปได้ในการพัฒนากลุ่มมีขั้นตอน ดังนี้

การจัดตั้งกลุ่ม

มีส่วนประกอบสำคัญ 3 ประการ

1. ผู้นำกลุ่มต้องเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ
2. สมาชิกมีความต้องการอยู่ร่วมกันด้วยความสมัครใจ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมีสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมที่คล้ายกัน
3. สถานการณ์ ทำให้จำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มกัน เพื่อการอยู่รอด

การบริหารกลุ่ม

การบริหารกลุ่มและการเจริญเติบโตของกลุ่มก็เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนากลุ่มที่มีการบริหารงานแบบประชาธิปไตย และมีการสร้างบรรยากาศที่ดีภายในกลุ่ม จะสามารถทำให้กลุ่มเจริญก้าวหน้าต่อไปส่วนประกอบสำคัญในการบริหารกลุ่ม คือ ระเบียบ วินัย หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้เป็นข้อบังคับการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากกลุ่มร่วมกัน และการถ่ายทอดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินงานร่วมกัน

หลักที่ควรพิจารณาในการจัดตั้งกลุ่ม

สุรางค์ จันทน์เอม กล่าวว่า ในการจัดตั้งกลุ่มใด ๆ ก็ตามควรพิจารณาดังนี้

1. ทุกคนในกลุ่มหรือคนส่วนใหญ่ในกลุ่ม จะต้องมีการยอมรับซึ่งกันและกันและกันมีความรู้สึกและทัศนคติตรงกัน พอใจที่จะรวมกลุ่มเดียวกันไม่เป็นการฝืนใจ

2. บุคคลในกลุ่มเดียวกัน ควรจะมีความสนใจตรงกัน มีวัตถุประสงค์ร่วมกันมุ่งความสำเร็จของกลุ่มไม่ใช่คนใดคนหนึ่ง

เป้าหมายการจัดตั้งกลุ่ม

ดิเรก ฤกษ์ห่วย กล่าวว่า iva ในการจัดตั้งกลุ่มเพื่อก่อให้เกิดการร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อชุมชน ต้องมีเป้าหมายดังนี้

1. ผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ จะต้องบังเกิดและกระจายให้แก่สมาชิกอย่างยุติธรรม เพื่อขจัดการขัดแย้งในกลุ่ม

2. กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการจะต้องกระตุ้นร่วมกัน เมื่อมีผลประโยชน์หรือกำไรที่เป็นตัวเงินเกิดขึ้น ต้องมีการหักไว้สำหรับเป็นทุนในการดำเนินการขยายกิจกรรมของกลุ่มต่อ โดยการเพิ่มจำนวนสมาชิกในท้องถิ่นและขยายพื้นที่เครือข่ายของกิจกรรมออกไป

3. ให้มีการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มที่มีลักษณะเดียวกันในระดับสูงหรือแนวตั้งเพื่อให้โครงการได้รับการสนับสนุนมากขึ้น

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการรวมกลุ่ม

ไพบุลย์ ช่างเรียน และสมปราชญ์ จอมเท กล่าวว่า iva เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดการรวมกลุ่ม 3 ประการ

1. มีกิจกรรมร่วมกัน

2. การปฏิบัติได้ตอบซึ่งกันและกัน หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกซึ่งกันและกัน จึงเป็นการสนองตอบของบุคคลที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมและในช่วงระหว่างการปฏิบัติงาน

3. ความรู้สึกทางอารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกที่ผู้ปฏิบัติมีความคิด และความเชื่อคล้ายกันหรือต่างกันอย่างไร และความคิดความเชื่อนั้น ๆ มีระดับความหนักแน่นมากเพียงใดการที่พิจารณาความรู้สึกทางอารมณ์จากความคิดและความเชื่อนี้ก็เพราะความรู้สึกทางอารมณ์เป็นเรื่องภายในของแต่ละบุคคลทำให้วัดได้ยาก ดังนั้น กิจกรรมที่คล้ายกันจะมีผลให้มีการกระทำต่อกันและมีการร่วมกันในการกระทำกิจกรรมได้มากขึ้น

แรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม

ถวิล ชาราโรจน์ กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม คือ การสัมฤทธิ์ผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาจากองค์ประกอบที่สำคัญ คือ คน (human) ซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของกลุ่ม และสมาชิกทุกคนที่อยู่ในกลุ่มจะเป็นตัวจักรสำคัญ ในการดำเนินงานทุกอย่างของกลุ่ม ซึ่งบุคคลในกลุ่มแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ผู้นำหรือหัวหน้า จะเป็นผู้รับผิดชอบต่องานของกลุ่ม การวางแผนของกลุ่ม ผลผลิตของกลุ่มจะมีมากขึ้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำส่วนผู้ตามหรือสมาชิกแต่ละคนจะต้องทำตามบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะต้องพยายามควบคุมระดับความปรารถนาของตน ให้อยู่ในขอบเขตที่ควรจะเป็นอันจะก่อให้เกิดความราบรื่นของกลุ่มในโอกาสต่อไปและผลกระทบต่อการประกอบอาชีพปัจจัยการผลิต หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้ผลิตนำมาผ่านกระบวนการผลิตขึ้นเป็นสินค้าหรือบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในทางเศรษฐกิจ เราแบ่งปัจจัยการผลิตออกเป็น 4 ชนิด คือ

1. ที่ดิน (land) ซึ่งรวมถึงทรัพยากรธรรมชาติทุกประเภท ได้แก่ ที่ดิน ป่าไม้ น้ำ แร่ธาตุ ฯลฯ ทั้งที่อยู่บนดินและอยู่ใต้ดิน ที่ดินมีลักษณะที่ต่างไปจากปัจจัยการผลิตอื่น ๆ คือ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เคลื่อนย้ายไม่ได้ มีปริมาณจำกัด

2. แรงงาน (labor) หรือทรัพยากรมนุษย์ หมายถึงผู้ที่ทำงานให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ในการผลิตสินค้าหรือบริการ โดยอาศัยทั้งกำลังร่างกายและกำลังความคิด แต่ไม่รวมในด้านของความสามารถในการประกอบการของแต่ละบุคคล ในทางเศรษฐศาสตร์ การใช้แรงงานจะต้องเป็นการใช้แรงงานที่ได้รับค่าตอบแทนเป็นตัวเงินหรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ส่วนแรงงานที่ไม่ได้รับผลตอบแทนจะไม่ถือว่าเป็นแรงงานตามความหมายนี้ แรงงานหรือที่นิยมเรียกกันว่า กำลังแรงงาน (labor force) ในอีกความหมายหนึ่งก็คือ กลุ่มคนที่อยู่ในวัยทำงานที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ซึ่งพร้อม และเต็มใจที่จะทำงานไม่ว่าจะมีงานให้ทำหรือไม่ก็ตาม แบ่งออกเป็น แรงงานที่มีทักษะ (skilled labor) ซึ่งเป็นแรงงานที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาเป็นอย่างดีเช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก ฯลฯ กับ แรงงานที่ไม่มีทักษะ (unskilled labor) ซึ่งเป็นแรงงานที่ไม่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาก่อน ส่วนใหญ่เป็นแรงงาน ที่ใช้กำลังกายเป็นหลัก เช่น กรรมกรแบกหาม คนงานรับจ้างทั่วไป ฯลฯ

3. ทุน (capital) คือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อใช้อำนวยความสะดวกในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ หรือทุนคือ การสะสมสินค้าในรูปของเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์การผลิตต่าง ๆ ทุนในทางเศรษฐศาสตร์จะหมายถึงสินค้าประเภททุน ซึ่งจัดเป็นทุนที่แท้จริง (real capital) โดยไม่นับรวมเงินทุน ซึ่งเป็นทุนที่เป็นตัวเงิน (money capital) เข้าไว้ในความหมายดังกล่าว โดยทั่วไปทุนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

3.1. ทุนถาวร (fixed capital) คืออุปกรณ์การผลิต เครื่องจักร เครื่องมือที่มีความคงทน ถาวร มีอายุการใช้งานยาวนาน เช่น โรงงาน ถนน สะพาน ทางรถไฟ เป็นต้น

3.2. ทุนดำเนินงาน (working capital) คือทุนประเภทวัตถุดิบต่าง ๆ ซึ่งมีอายุการใช้งานค่อนข้างสั้น เป็นสิ่งที่ใช้แล้วหมดไป ต้องหามาทดแทนใหม่อยู่ตลอดเวลา เช่น น้ำมัน ไม้ ยาง เหล็ก เป็นต้น บางครั้งเรียกทุนประเภทนี้ว่าทุนหมุนเวียน (circulating capital)

3.3. ทุนสังคม (social capital) เป็นทุนที่ไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการผลิตโดยตรง เป็นตัวช่วยเสริมให้การใช้งบประมาณทั้งสองประเภทข้างต้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สวนสาธารณะ โรงเรียน โรงพยาบาล สนามกีฬา สระว่ายน้ำ เหล่านี้ล้วนเป็นทุนของประเทศโดยส่วนรวม มีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยอ้อม คือ ช่วยให้ความรู้ การรักษาสุขภาพอนามัย การพัฒนาในเรื่องของคุณภาพชีวิตของบุคคลที่อยู่ในสังคม

3.4. การจัดการ หมายถึงความสามารถในการดำเนินการวางแผน จัดการทางด้านธุรกิจการผลิตภายใต้ความเสี่ยงในระดับต่างๆผู้ประกอบการ (entrepreneur) จะเป็นผู้รวบรวมปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เพื่อทำการผลิตขึ้นเป็นสินค้าหรือบริการ และเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจว่าจะผลิตอะไร อย่างไรเพื่อเพียงพอต่อการบริโภค¹⁴

ศักยภาพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนยังมีคุณภาพชีวิตไม่ดีพอเนื่องจากปัญหารายได้เป็นหลักการประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรมที่ไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุและเด็ก คนหนุ่มสาวจะอพยพแรงงานไปต่างถิ่น ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวขาดความอบอุ่น กระทบต่อความตื่นตัวและกระตือรือร้น ในการให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ

2.2.1 อาชีพ (แสดงอาชีพของประชากรในเขตตำบลโนนหัน)

ประชากรในตำบลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือ การทำนา และบางส่วนประกอบอาชีพรับราชการ, รับจ้างตามบริษัทเอกชน ห้างร้านทั่วไป การพัฒนาที่ผ่านมามักจะมองข้ามการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการพัฒนาเพราะการพัฒนาในโครงการต่างๆ จะเป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนามาจากข้างบนลงสู่ส่วนล่าง (Top Down) การวางแผนในการพัฒนาดังกล่าว จะทำในลักษณะที่ประชาชนเป็นแต่เพียงผู้รับการพัฒนาเท่านั้น ไม่มีส่วนในการกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นของตนในแนวทางที่ตนเองปรารถนา ทำให้การพัฒนาที่ผ่านมามี

¹⁴ถวิล ชาราโกชน์ “แนวคิดในการพัฒนาชนบท” (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545), หน้า 98.

ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะไม่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในท้องถิ่นให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงมีแนวคิดหรือกระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนา (New Development)

2.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 พัฒนา หมายถึง ความเจริญ ส่วนคำว่า"การพัฒนา" หมายถึง ทำให้เจริญ¹⁵

คำว่า"พัฒนา" ภาษาอังกฤษ Development หมายถึง "สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าจนเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (Change for the better)"¹⁶

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี ให้ความหมายของคำว่า "พัฒนา หมายถึง การกระทำให้เกิดขึ้น คือ เปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่สภาพหนึ่งที่ดีกว่า"¹⁷

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ ได้ให้ความหมายของคำว่า "พัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง หรือ การเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า"¹⁸

อาทิตย์ สุวรรณชนก ได้อธิบาย การพัฒนา ไว้ว่า "การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงที่ต้องการและได้กำหนดทิศทางและมุ่งที่จะควบคุมอัตราการเปลี่ยนแปลงด้วยสถานะการพัฒนาเป็นสมาชิกของสังคม ได้ใช้ความรู้ความสามารถเต็มที่โดยไม่มีสถานะครอบงำ เช่น ความบีบคั้นทางการเมือง ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ หรือความไม่สมบูรณ์ในอนามัย ทุกคนสามารถที่จะนำเอาศักยภาพของตนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่"¹⁹

อมร รักษาสัตย์ และ ชัตติยา กรรณสูต ได้ให้ความหมายของคำว่า "การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในตัวระบบที่ทำการ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในตัวระบบที่ทำการ ซึ่งเปลี่ยนแปลง

¹⁵ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์ จำกัด, 2546), หน้า 580.

¹⁶สำนักงานบริหารการศึกษาระพุทธศาสนาวันอาทิตย์แห่งประเทศไทย, แผนการสอนวิชาธรรมสำหรับครูสอนพระพุทธรศาสนาวันอาทิตย์ ชั้นต้นปีที่ 3 (ป.6), (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2541), หน้า 4.

¹⁷ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : ส.ส.น. ไทยอนุเคราะห์ไทย, 2526), หน้า 1.

¹⁸สัญญา สัญญาวิวัฒน์, การพัฒนาชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526), หน้า 5.

¹⁹อาทิตย์ สุวรรณชนก, วิทยาศาสตร์สังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2517), หน้า 187-189.

ด้านคุณภาพ ส่วนการเปลี่ยนแปลงรูปเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของตัวทำการ ซึ่งนอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพและปริมาณ เช่น การคมนาคมของประเทศไทยเมื่อเริ่มแรกได้มีการใช้รถเทียมม้า แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยใช้เครื่องจักรไอน้ำมาทำรถไฟ และค่อยๆ ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นๆ เรื่อยๆ การเปลี่ยนแปลงจากรถม้ามาเป็นรถไฟหรือรถยนต์ หรือเครื่องบินก็ คำนับได้ว่าเป็นการพัฒนา"²⁰

สนธยา พลศรี ได้อธิบาย การพัฒนา ไว้ว่า "การพัฒนา หมายถึงการกระทำที่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่าเดิมอย่างเป็นระบบ"²¹

จรัส นวลนึ่ง กล่าวไว้ว่า "การพัฒนาเป็นการปรับปรุงคุณภาพชีวิตมนุษย์ให้มีความเจริญ หรือมีความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยมีจุดหมาย เพื่อดำรงชีวิตอยู่ได้ เพื่อความมีเกียรติและศักดิ์ศรี การได้รับการศึกษา การมีงานทำและมีสถานภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม และเพื่อความอิสระเสรีภาพ"²²

วิทยากร เขียงกุล กล่าวไว้ว่า "การพัฒนาที่แท้จริงควรหมายถึงการทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสะดวกสบาย ความอยู่ดีกินดี ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจและความสงบสันติ ซึ่งนอกจากจะขึ้นอยู่กับได้รับปัจจัยด้านวัตถุเพื่อสนองความต้องการของร่างกายแล้ว ประชาชนยังต้องการการพัฒนาทางการศึกษา สิ่งแวดล้อมที่ดี การพักผ่อนหย่อนใจ และการพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมและจิตใจด้านต่างๆ ด้วย ความต้องการทั้งหมดนี้บางครั้งเราเรียกว่าเป็นการพัฒนา "คุณภาพ" เพื่อให้เห็นว่าการพัฒนาไม่ได้ขึ้นอยู่กับการเพิ่มปริมาณสินค้าหรือเพิ่มรายได้เท่านั้นหากอยู่ที่การเพิ่มความพอใจความสุขของประชาชนมากกว่า"²³

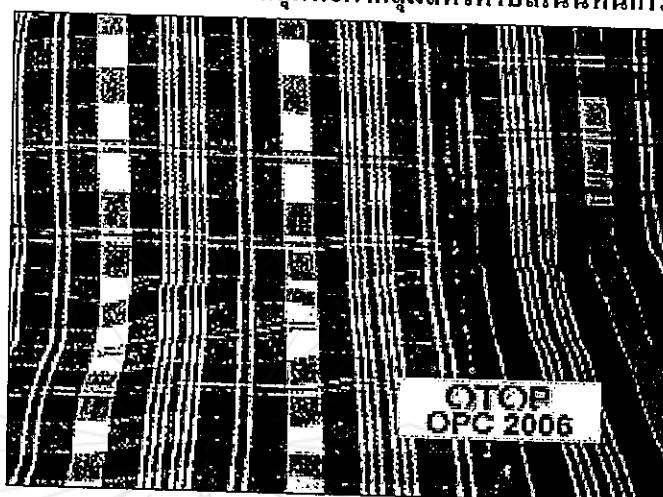
²⁰อมร รัชสัทย์ และชัตติยา กรรณสูต, ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ, (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย, 2515), หน้า 2-8.

²¹สนธยา พลศรี, ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเคียนสโตร์, 2545), หน้า 1.

²²จรัส นวลนึ่ง, การศึกษากับการพัฒนาประเทศ : แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2540), หน้า 10.

²³วิเชียร เขียงกุล, การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฉบับแกระ, 2527), หน้า 17-18.

การทอผ้าพื้นบ้านและประวัติความเป็นมาของกลุ่มทอผ้ากลุ่มสตรีตำบลโนนหัน

(สินค้ากลุ่มสตรีตำบลโนนหัน)

ผ้าเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่บ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองของวัฒนธรรมประจำชาติและความคิดสร้างสรรค์ของคนในชาติ คนไทยรู้จักการทอผ้าตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์กล่าวได้ว่า ผ้าทอพื้นบ้านมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิต และอาชีพของชาวชนบทตั้งแต่บรรพบุรุษที่มีการถ่ายทอดกันมายาวนานถึงปัจจุบัน จากการตรวจสอบเอกสารมีสาระที่สำคัญแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อคือ ประวัติความเป็นมาของทอผ้า ประเภทและลักษณะผ้าทอผ้าพื้นบ้าน ดังนี้

ประวัติความเป็นมาของการทอผ้าพื้นบ้าน

ผ้าเป็นปัจจัยสำคัญในการครองชีพมีการพัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้อยู่เสมอ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในประเทศไทยนั้น ตั้งแต่โบราณเห็นว่า ผ้าพื้นเมืองเป็นผ้าประเภทหนึ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้ประดิษฐ์คิดสร้างขึ้นเพื่อใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของตน เป็นผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ที่ต่างไปจากผ้าที่ผลิตขึ้นในราชสำนักซึ่งจะมีความประณีตงดงามเป็นพิเศษตามฐานะของผู้ใช้ ชนชั้นสูงนิยมใช้ผ้าที่สั่งเข้ามาจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ เพราะถือว่าเป็นผ้าเนื้อดี มีคุณภาพ สวยงาม ด้วยลักษณะทางสังคมดังกล่าวจะเห็นว่า การใช้ผ้าแพรรณ หรือการผลิตผ้าของไทย แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ ผ้าประเภทที่ใช้ในรั้วบ้านในวังสำหรับชนชั้นสูงประเภทหนึ่ง กับผ้าสำหรับประชาชนหรือไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน ซึ่งผู้ใช้หรือผู้อยู่ในท้องถิ่นใกล้เคียงเป็นผู้ผลิตขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนกัน ผ้าที่มีกรรมวิธี รูปแบบ และการเลือกใช้วัตถุดิบที่แตกต่างกัน ผ้าประเภทนี้คือ ผ้าพื้นเมือง จากการศึกษานี้จะขอกกล่าวถึงเฉพาะการทอผ้าฝ้าย ดังที่ การทอผ้าของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นงานหัตถกรรมที่ได้รับการยอมรับในควมมีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและตลาดต่างประเทศ การทอผ้าฝ้ายคนพื้นบ้าน เรียกว่า “การตำนูก” เป็นวิถีที่บรรพบุรุษปู่ย่าตายายถ่ายทอดให้คนรุ่นปัจจุบันและมุ่งหวังให้มีการถ่ายทอดเช่นนี้ไปยังบุคคลเยาวชนรุ่นใหม่ผ้าที่ชนพื้นบ้านทอขึ้นมาเองตามวิถี

วัฒนธรรมของชนกลุ่มนั้น ๆ ตามศักยภาพและทักษะของแต่ละคน มีรายละเอียดเป็นของตัวอย่าง อีสระ ใช้ฝ้ายหรือไหมพื้นบ้านเงินมือ สาวมือ ฟอกย้อมโดยใช้วัตถุดิบท้องถิ่น เป็นกระบวนการ ตามภูมิปัญญาเฉพาะถิ่นทำให้เกิดเป็น “ผ้าฝืน” ที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนชัดเจน

สรุป ผ้าทอพื้นบ้าน จัดเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของชนพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่นที่สืบทอด ในรูปแบบพ่อแม่พาทำกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ มีความเกี่ยวพันกับวิถีการทำอยู่ทำกินแบบพึ่งพา ตนเองวิถีชีวิตพื้นบ้านจึงมั่นคงด้วย มีภูมิปัญญาสร้างสรรค์ปัจจัย 4 ฐานหลักของชีวิต ที่สั่งสมและ สืบทอดมาเป็นองค์รวมความรู้ท้องถิ่นที่หลากหลาย มีทั้งภาษา สื่อสาร อาหาร การกินการอยู่ การ แต่งกายและการรักษาโรค เกิดเป็นวิถีวัฒนธรรมเฉพาะท้องถิ่นอย่างมีเอกลักษณ์เป็นวัฒนธรรมที่ สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความเป็นชุมชน ความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ได้ชัดเจนก่อน วัฒนธรรมด้านอื่น ๆ ดังเช่น ผ้าขึ้นหมี่โฮลสำหรับผู้หญิง ผ้าโสร่งลายตารางสำหรับผู้ชาย ซึ่งมีสี หลัก 3 สี คือสีแดงครึ่ง สีเหลืองจากแซ สีเขียวจากคราม ทับแซ ใครได้เห็นก็รู้กันว่า เป็นผ้าพื้นบ้าน ของชาวไทยเขมร จังหวัดสุรินทร์ เขตอีสานใต้ ซึ่งได้ สืบทอดภูมิปัญญาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม พันธุ์พื้นบ้าน

สรุปได้ว่า ผ้าทอพื้นบ้าน จึงเป็นผืนผ้าที่มีเรื่องราวหลากหลายที่ทอขึ้นมาใช้งานตามความ จำเป็นตามวิถีวัฒนธรรมเฉพาะท้องถิ่น ทำให้ผืนผ้าแต่ละผืนมีทั้งเอกลักษณ์และอัตลักษณ์เฉพาะที่ ชัดเจนสามารถบอกได้ว่า เป็นผืนผ้ามาจากท้องถิ่นไหน คนทอทำอาชีพอะไร และใครคือผู้ทอ เหล่านี้คือความเป็นผ้าพื้นบ้านที่แท้จริง

ความหมายของผ้าฝ้ายทอมือ

สำหรับผ้าฝ้ายทอมือ เป็นผ้าที่ผลิตจากฝ้ายพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งมีอยู่ 2 พันธุ์ คือ ฝ้ายสีขาวและ ฝ้ายสีคูนหรือสีเนื้อ ซึ่งเป็นฝ้ายที่มีคุณลักษณะพิเศษ คือ มีเส้นใยเหนียวนุ่ม โดยเฉพาะฝ้ายสีคูนนั้นมี สีสรรษชาติที่งดงาม ผ้าฝ้ายทอมือนั้นนอกจากใช้สีธรรมชาติแล้วยังนิยมใช้สีย้อมหรือสีเคมีเส้นใย ด้วยสีธรรมชาติตามวิธีการย้อมแบบ โบราณ โดยใช้สีที่ได้จากต้นไม้และสมุนไพรต่าง ๆ ซึ่งจะได้ผ้าที่มีสีประสานกลมกลืนกันอย่างนุ่มนวล ไม่ฉูดฉาดเหมือนผ้าที่ย้อมด้วยสีวิทยาศาสตร์ผ้าฝ้ายทอมือมี ทั้งทอเป็นผ้าพื้น คือผ้าที่มีสีเดียว อาจเป็นสีเดิมของฝ้ายหรือสีย้อม สีเดียวแล้วทอเป็นผืนยาวต่อกัน ไปสำหรับนำไปใช้สอย เช่น ตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าสวมใส่ หรือเป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันมีการ ทอเป็นลวดลายในตัวสวยงาม

สรุปได้ว่า ผ้าฝ้ายทอมือเป็นผ้าทอที่ทอเป็นผ้าพื้น โดยใช้ฝ้ายพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งเป็นฝ้ายที่มี เส้นใยนุ่มและเหนียว มีการย้อมสีโดยสีจากธรรมชาติตามวิธีการย้อมแบบ โบราณ ซึ่งเป็นสีที่ได้จาก ต้นไม้และสมุนไพรต่าง ๆ ในการทอจะทอเป็นผืนยาวติดต่อกัน ซึ่งนำไปใช้ในการตัดเย็บสวมใส่ หรือเป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ

ประเภทและลักษณะการทอผ้าพื้นบ้าน จากความเป็นมาของผ้าพื้นเมืองของไทย การทอผ้าพื้นเมืองนั้นเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่แตกต่างแต่ละท้องถิ่นของตน และเกิดกระบวนการสั่งสมทางภูมิปัญญาที่ได้จากการเรียนรู้ ทดลองและพัฒนาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของตนโดยสืบทอดเอกลักษณ์ และลักษณะของแต่ละท้องถิ่นนั้นไว้ เช่นเดียวกับผ้าทอทางภาคอีสาน

ประวัติความเป็นมาของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นตำบลดั้งเดิมประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวนเป็นหลัก มีรายได้จากการประกอบอาชีพทุกประเภทประมาณ 2,500-3,000 บาท ต่อคนต่อเดือนโดยมีอาชีพรองคือ การทอผ้า และทำผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ ซึ่งถือได้ว่าเป็นอาชีพรองของสตรีที่สืบทอดกันมาตามประเพณี แต่คุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังไม่ค่อยได้รับการพัฒนา เนื่องจากยังไม่มีผู้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากนัก และช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้ายังคงต้องผ่านพ่อค้าคนกลางเป็นส่วนใหญ่²⁴

โดยสรุปแล้วจึงกล่าวได้ว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกอย่างในตำบลและหมู่บ้าน ยิ่งประชาชนมีความต้องการจะต้องได้รับการบริการจากรัฐบาลมากเท่าใดภาระหน้าที่ของกลุ่มสตรี ก็ยิ่งเพิ่มขึ้นมากเท่านั้นและต้องการเพิ่มศักยภาพในการหารายได้สู่ครอบครัว

2.5 สภาพข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ที่ศึกษา

เขตตำบลโนนหัน

1 ข้อมูลเกี่ยวกับที่ตั้งและสภาพทั่วไป

1.1 ที่ตั้ง (แสดงที่ตั้งและระยะห่างจากอำเภอชุมแพ)

ตำบลโนนหัน ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันตกของอำเภอชุมแพ อยู่ห่างจากอำเภอ 14 กิโลเมตร ตามเส้นทางคมนาคมสาย ขอนแก่น – หล่มสัก, ขอนแก่น-เลย และห่างจากจังหวัดขอนแก่น 96 กิโลเมตร โดยมีถนนมิตรภาพเป็นเส้นทางคมนาคมติดต่ออำเภอจังหวัด

1.2 อาณาเขต เนื้อที่ (แสดงเนื้อที่โดยประมาณเป็นตารางกิโลเมตรและไร่) เนื้อที่ของตำบลโนนหัน มีประมาณ 24.3094195 ตารางกิโลเมตร หรือ 15,193 ไร่ 1 งาน 55 ตารางวา

1.3 ภูมิประเทศ (แสดงภูมิประเทศของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหัน)

ทิศเหนือ จดตำบลหนองเขียด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

²⁴ที่ว่าการอำเภอชุมแพ, “บูรณาการแผนชุมชนระดับอำเภอ ประจำปี 2551”, (ขอนแก่น : อำเภอชุมแพ, 2551, (อัคราณา)

ทิศใต้	จดตำบลโนนสะอาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันออก	จดตำบลหนองไผ่และตำบลหนองเขียด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันตก	จดตำบลโนนสะอาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2.1.4 จุดเด่นของพื้นที่ (ที่เอื้อต่อการพัฒนาตำบล)

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหันตั้งอยู่ในพื้นที่ที่สามารถเดินทางไปจังหวัดเลยและจังหวัดเพชรบูรณ์ได้โดยสะดวก ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในการเกษตรและรับจ้างทั่วไป พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบที่ดอนสลับกับพื้นที่ราบเรียบเกษตรกรไม่มีแม่น้ำไหลผ่านในพื้นที่ ลักษณะพื้นที่เป็นดินทรายไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติเพียงพอที่จะใช้อาศัยในการเพาะปลูกได้ตลอดปี ทุกหมู่บ้าน จะมีบางหมู่บ้านเท่านั้น คือ หมู่ที่ 1,2,5 เท่านั้น ที่มีพื้นที่เพาะปลูกบางส่วนอยู่ในเขตลำน้ำเชิญ นอกนั้นอาศัยการทำการเกษตรจากน้ำฝน และมีบางรายที่ขุดเจาะน้ำบาดาลใช้ในการเพาะปลูก

2.1.5 เขตการปกครอง จำนวน 7 หมู่บ้าน (แสดงจำนวนหมู่บ้านในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล.) จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. เดิมทั้งหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 4,6,7,8,9

หมู่ที่ 4 บ้านโนนชาติ	ผู้ปกครอง	นายเสวียน ค้วงอ่อน	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 6 บ้านโนนงาม	ผู้ปกครอง	นายกันหา จันทร์ปัญญา	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 7 บ้านหนองม่วง	ผู้ปกครอง	นายอุสาห์ มีปีพมา	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 8 บ้านหนองคอง	ผู้ปกครอง	นายกิตติพจน์ นามนัย	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 9 บ้านหลังโนนชาติ	ผู้ปกครอง	นายนวนไทย มีสูง	ผู้ใหญ่บ้าน

- จำนวนหมู่บ้านนอกเขต เทศบาล บางส่วน 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2,5

หมู่ที่ 2 บ้านโนนชัย	ผู้ปกครอง	นายปาน ทังแก้ว	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 5 บ้านโนนเมือง	ผู้ปกครอง	นายเฉลิม แพงบุบผา	กำนันตำบล

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนหัน

วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนยังมีคุณภาพชีวิตไม่ดีพอเนื่องจากปัญหารายได้เป็นหลักการประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรมที่ไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควรคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุและเด็ก คนหนุ่มสาวจะอพยพแรงงานไปต่างถิ่น ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวขาดความอบอุ่น กระทบต่อความตื่นตัวและกระตือรือร้น ในการให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ

2.2.1 อาชีพ (แสดงอาชีพของประชากรในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล)

ประชากรในตำบลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือ การทำนา และบางส่วนประกอบอาชีพรับราชการ,รับจ้างตามบริษัทเอกชน ห้างร้านทั่วไป

2.2.2 การทอผ้าพื้นบ้านและประวัติความเป็นมาของกลุ่มทอผ้ากลุ่มสตรีตำบลโนนหัน การทอผ้าพื้นบ้าน ผ้าเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่บ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองของวัฒนธรรมประจำชาติ และความคิดสร้างสรรค์ของคนในชาติ คนไทยรู้จักการทอผ้าตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์กล่าวได้ว่า ผ้าทอพื้นบ้านมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิต และอาชีพของชาวชนบทตั้งแต่บรรพบุรุษที่มี การถ่ายทอดกันมายาวนานถึงปัจจุบัน จากการตรวจสอบเอกสารมีสาระที่สำคัญแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อคือ ประวัติความเป็นมาของทอผ้า ประเภทและลักษณะผ้าทอผ้าพื้นบ้าน ดังนี้

ประวัติความเป็นมาของการทอผ้าพื้นบ้าน ผ้าเป็นปัจจัยสำคัญในการครองชีพ มีการพัฒนา กระบวนการผลิต และคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้อยู่เสมอ ตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบันในประเทศไทยนั้น ตั้งแต่โบราณเห็นว่าผ้าพื้นเมือง เป็นผ้าประเภทหนึ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้ประดิษฐ์คิดสร้างขึ้นใช้ในชีวิตประจำวันของตน เป็นผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ที่ต่างไปจากผ้าที่ผลิตขึ้นในราชสำนัก ซึ่งจะมีความประณีตงดงามเป็นพิเศษตามฐานะของผู้ใช้ ชนชั้นสูงนิยมใช้ผ้าที่สั่งเข้ามาจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ เพราะถือว่าเป็นผ้าเนื้อดี มีคุณภาพ สวยงาม ด้วยลักษณะทางสังคมดังกล่าว จะเห็นว่าการใช้ผ้าแพรพรรณ หรือการผลิตผ้าของไทย แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ ผ้าประเภทที่ใช้ในรั้วบ้าน ในวังสำหรับชนชั้นสูงประเภทหนึ่ง กับผ้าสำหรับประชาชนหรือไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน ซึ่งผู้ใช้หรือผู้อยู่ในท้องถิ่นใกล้เคียงเป็นผู้ผลิตขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนกัน ผ้าที่มีกรรมวิธี รูปแบบ และการเลือกใช้วัตถุดิบที่แตกต่างกัน ผ้าประเภทนี้คือ ผ้าพื้นเมือง จากการศึกษานี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะการทอผ้าฝ้าย ดังที่ การทอผ้าของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นงานหัตถกรรมที่ได้รับการยอมรับในควมมีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและตลาดต่างประเทศ การทอผ้าฝ้ายคนพื้นบ้าน เรียกว่า “การดำหูก” เป็นวิถีที่บรรพบุรุษปู่ย่าตายายถ่ายทอดให้คนรุ่นปัจจุบัน และมุ่งหวังให้มีการถ่ายทอดเช่นนี้ไปยังบุคคลเขาวชนรุ่นใหม่ที่ชนพื้นบ้านทอขึ้นมาเองตามวิถีวัฒนธรรมของชนกลุ่มนั้น ๆ ตามศักยภาพและทักษะของแต่ละคน มีรายละเอียดเป็นของตัวอย่างอิสระ ใช้ฝ้ายหรือไหมพื้นบ้านเงินมือ สาวมือ ฟอกย้อมโดยใช้วัตถุดิบท้องถิ่น เป็นกระบวนการตามภูมิปัญญาเฉพาะถิ่นทำให้เกิดเป็น “ผ้าฝืน” ที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนชัดเจน

สรุป ผ้าทอพื้นบ้าน จัดเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของชนพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่นที่สืบทอดในรูปแบบพ่อแม่พาทำกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ มีความเกี่ยวข้องกับวิถีการทำอยู่ทำกินแบบพึ่งพาตนเองวิถีชีวิตพื้นบ้านจึงมั่นคงด้วย มีภูมิปัญญาสร้างสรรค์ปัจจัย 4 ฐานหลักของชีวิต ที่สั่งสมและสืบทอดมาเป็นองค์รวมความรู้ท้องถิ่นที่หลากหลาย มีทั้งภาษา สื่อสาร อาหาร การกินการอยู่ การแต่งกายและการรักษาโรค เกิดเป็นวิถีวัฒนธรรมเฉพาะท้องถิ่นอย่างมีเอกลักษณ์เป็นวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความเป็นชุมชน ความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ได้ชัดเจนก่อน

วัฒนธรรมด้านอื่น ๆ ดังเช่น ผ้าชิ้นหมี่โหดสำหรับผู้หญิง ผ้าโสร่งลายตารางสำหรับผู้ชาย ซึ่งมีสีหลัก 3 สี คือสีแดงครั้ง สีเหลืองจากเข สีเขียวจากคราม ทับเข ใครได้เห็นก็รู้กันว่า เป็นผ้าพื้นบ้านของชาวไทยเขมร จังหวัดสุรินทร์ เขตอีสานใต้ ซึ่งได้ สืบทอดภูมิปัญญาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมพันธุ์พื้นบ้าน

สรุปได้ว่า ผ้าทอพื้นบ้าน จึงเป็นผืนผ้าที่มีเรื่องราวหลากหลายที่ทอขึ้นมาใช้งานตามความจำเป็นตามวิถีวัฒนธรรมเฉพาะท้องถิ่น ทำให้ผืนผ้าแต่ละผืนมีทั้งเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์เฉพาะที่ชัดเจนสามารถบอกได้ว่า เป็นผืนผ้ามาจากท้องถิ่นไหน คนทอทำอาชีพอะไร และใครคือผู้ทอเหล่านี้คือความเป็นผ้าพื้นบ้านที่แท้จริง

ความหมายของผ้าฝ้ายทอมือ สำหรับผ้าฝ้ายทอมือ เป็นผ้าที่ผลิตจากฝ้ายพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งมีอยู่ 2 พันธุ์ คือ ฝ้ายสีขาวและฝ้ายสีดุนหรือสีเนื้อ ซึ่งเป็นฝ้ายที่มีคุณลักษณะพิเศษ คือ มีเส้นใยเหนียวนุ่ม โดยเฉพาะฝ้ายสีดุนนั้นมีสีธรรมชาติที่งดงาม ผ้าฝ้ายทอมือนั้นนอกจากใช้สีธรรมชาติแล้วยังนิยมใช้สีข้อมหรือสีเคมีเส้นใยด้วยสีธรรมชาติตามวิธีการย้อมแบบโบราณ โดยใช้สีที่ได้จากต้นไม้และสมุนไพรต่าง ๆ ซึ่งจะได้ผ้าที่มีสีประสานกลมกลืนกันอย่างนุ่มนวล ไม่ฉูดฉาดเหมือนผ้าที่ข้อมด้วยสรีวิทยาศาสตร์ผ้าฝ้ายทอมือมีทั้งทอเป็นผ้าพื้น คือผ้าที่มีสีเดียว อาจเป็นสีเดิมของฝ้ายหรือสีข้อมสีเดียวแล้วทอเป็นผืนยาวต่อกันไปสำหรับนำไปใช้สอย เช่น ตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าสวมใส่ หรือเป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันมีการทอเป็นลวดลายในตัวสวยงาม

สรุปได้ว่า ผ้าฝ้ายทอมือเป็นผ้าทอที่ทอเป็นผ้าพื้น โดยใช้ฝ้ายพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งเป็นผ้าที่มีเส้นใยนุ่มและเหนียว มีการย้อมสีโดยสีจากธรรมชาติตามวิธีการย้อมแบบโบราณ ซึ่งเป็นสีที่ได้จากต้นไม้และสมุนไพรต่าง ๆ ในการทอจะทอเป็นผืนยาวติดต่อกัน ซึ่งนำไปใช้ในการตัดเย็บสวมใส่หรือเป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ

ประเภทและลักษณะการทอผ้าพื้นบ้าน จากความเป็นมาของผ้าพื้นเมืองของไทย การทอผ้าพื้นเมืองนั้นเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่แตกต่างแต่ละท้องถิ่นของคน และเกิดกระบวนการสั่งสมทางภูมิปัญญาที่ได้จากการเรียนรู้ ทดลองและพัฒนาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของคนโดยสืบทอดเอกลักษณ์ และลักษณะของแต่ละท้องถิ่นนั้นไว้ เช่นเดียวกับผ้าทอทางภาคอีสาน

ประวัติความเป็นมาของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นตำบลดั้งเดิมประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวนเป็นหลัก มีรายได้จากการประกอบอาชีพทุกประเภทประมาณ 2,500-3,000 บาท ต่อคนต่อเดือนโดยมีอาชีพรองคือ การทอผ้า และทำผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ ซึ่งถือได้ว่าเป็นอาชีพรองของสตรีที่สืบทอดกันมาตามประเพณี แต่คุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังไม่ค่อยได้รับการพัฒนา เนื่องจากยังไม่มีผู้นำ

เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากขึ้น และช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้ายังคงต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง เป็นส่วนใหญ่²⁵

โดยสรุปแล้วจึงกล่าวได้ว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกอย่าง ในตำบลและหมู่บ้าน ยิ่งประชาชนมีความต้องการจะต้องได้รับการบริการจากรัฐบาลมากเท่าใด ภาระหน้าที่ของกลุ่มสตรี ก็ยิ่งเพิ่มขึ้นเท่านั้นและต้องการเพิ่มศักยภาพในการหารายได้สู่ ครอบครัว

2.2.3 ด้านเศรษฐกิจประชากรส่วนใหญ่อยู่ภาคการเกษตรกรรม มีครัวเรือนประกอบ อาชีพเกษตรกรรม มีฐานะยากจนและมีหนี้สินมาก ขาดแคลนตลาดกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้า ภาคการเกษตร ส่วนมากมีตลาดภายนอกที่อาศัยการขนส่งต่อ ทำให้เพิ่มต้นทุนในการประกอบการ และไม่มีคลังสินค้า โกดัง เก็บผลผลิตการเกษตร พิจารณาการผลิตภาคการเกษตรกรรม พื้นที่ การเกษตรร้อยละ 95 อยู่ในเขตเขตน้ำฝนและมีความแปรปรวนทางธรรมชาติสูง คุณภาพดินไม่ เหมาะแก่การเพาะปลูก ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้น้อย ขาดคุณภาพ การผลิตส่วนใหญ่เป็นพืชดั้งเดิม และใช้วิธีการปลูกแบบเดิมทำให้เสียเปรียบในด้านราคา การเพาะปลูกพืชข้าวมีมากเกินไป ทำให้ เกิดปัญหาล้มตลาค ไม่มีการรวมกลุ่มและขาดอำนาจในการต่อรองด้านการตลาดประกอบกับการ แข่งขันของผู้ซื้อน้อยราย ทำให้เกษตรกรต้องมีการหนี้สินเพิ่มขึ้น อันเนื่องจากการขายผลผลิตไม่ สมกับทุนที่ต้องไปกู้ยืมจากแหล่งสถาบันการเงินหรือแหล่งเงินทุนนอกระบบ²⁶

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประภาส ศิลปรัตน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “เปรียบเทียบลักษณะพื้นฐานกับความคิดเห็น และความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร” ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ร้อยละ 34.8 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 45.5 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 74.4 มีรายได้ภาคการเกษตรต่ำกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาทต่อปี โดยร้อยละ 57.2 มีรายได้นอกภาค การเกษตรต่ำกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาทต่อปี ร้อยละ 29.7 มีรายได้รวมของครอบครัวระหว่าง 50,001 – 100,000 บาทต่อปี ร้อยละ 65.2 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระหว่าง 1 – 5 ปี และร้อยละ 66.7 มีการฝึกอบรมด้านเลกกิจเกษตรระหว่าง 1 – 10 ครั้งต่อปี สมาชิกกลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับ

²⁵ที่ว่า การอำเภอชุมแพ, “บูรณาการแผนชุมชนระดับอำเภอ ประจำปี 2551”, อ้างแล้ว.

²⁶เรื่องเดียวกัน.

มากในประเด็นความพึงพอใจในบทบาท หน้าที่และความสามารถของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย = 3.64) สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับปานกลางในประเด็นความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.35) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัญหาของสมาชิกกลุ่มภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านบุคคล (ค่าเฉลี่ย = 3.16) ด้านการบริหารจัดการ (ค่าเฉลี่ย = 3.14) ด้านอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย = 3.04) และด้านเงินทุน (ค่าเฉลี่ย = 2.84) การทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ และรายได้ของครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นต่อวิธีการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มแตกต่างกัน อายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มแตกต่างกันในด้านองค์ประกอบด้านบุคคล และการฝึกอบรมด้านเทคนิคเกษตรต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มแตกต่างกันด้านสภาพขององค์กร อายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน และระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างกันมีความพึงพอใจในเข้าพนักงานเทคนิคเกษตรแตกต่างกัน อายุ รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม และการฝึกอบรมด้านเทคนิคเกษตรต่างกันมีความพึงพอใจในบทบาท หน้าที่ และความสามารถของประธานกลุ่มแตกต่างกัน อายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับจากการดำเนินงานของกลุ่มแตกต่างกัน และ รายได้ของครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มแตกต่างกัน²⁷

สมศักดิ์ อนุพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของเทศบาลนครปากเกร็ด” พบว่าการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกับระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นแตกต่างกับที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา/ปวส และปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาของเทศบาลนครปากเกร็ด เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี ภาพรวม อยู่ระดับมาก 2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนา อาชีพของเทศบาลนครปากเกร็ด เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของ

²⁷ประภาส ศิลปะรัศมี. “เปรียบเทียบลักษณะพื้นฐานกับความคิดเห็น และความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, 142 หน้า.

ประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของเทศบาลนครปากเกร็ดมีดังนี้ ขาดความร่วมมือจากประชาชนบางส่วนในการเข้าประชุมปรึกษาปัญหาด้านการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับการเข้าร่วมฟังการประชุมพูดคุยเรื่องการวางแผน และกำหนดนโยบายการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ โครงการมีงบประมาณที่ใช้ในการสนับสนุนไม่เพียงพอ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ยังไม่ทั่วถึง ประชาชนบางกลุ่มขาดความมั่นใจในการรับผลประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพ เจ้าหน้าที่ไม่มีประสบการณ์ในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน²⁸

อ้อยทิพย์ เกตุเอม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพผลิตภัณฑ์ระดับชุมชนในผ้าทอพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ “ผ้าหางกระรอก” ซึ่งดำเนินการวิจัยกับกลุ่มสตรีสหกรณ์ทอผ้าไหมบ้านพะงาดเหนือพัฒนา หมู่ 12 ตำบลขามสมบูรณ์ อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา แม่ข่าย และกลุ่มทอผ้าไหมบ้านห่อ่งประดู่ หมู่ 1 ตำบลห่อ่งประดู่ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ลูกข่าย ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2546 ถึงเดือนมีนาคม 2547 ผลของการดำเนินงานคือ สมาชิกกลุ่มทอผ้าทั้งสองกลุ่มได้รับการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการศึกษาดูงาน การจัดเวทีประชาคม การจัดเวทีวิทยากรผ้าทอตัวอย่าง ตลอดจนการรับฟังคำแนะนำทางวิชาการจากผู้เชี่ยวชาญสิ่งทอหลายท่าน ฯลฯ กระบวนการเรียนรู้ในชุมชนทั้งหมดนี้เป็นไปตามแนวคิดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สมาชิกกลุ่มทุกคนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบ รวมทั้งได้มีการสรุปทบทวนร่วมกันทุกครั้งเพื่อนำไปสู่การจัดการที่คิดว่าในครั้งต่อไปทั้งหมดนี้นอกจากสมาชิกกลุ่มฯ จะมีความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหางกระรอกแล้ว ยังเป็นการพัฒนาความคิด จิตใจ บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มและเครือข่ายให้ดีขึ้นด้วย จากการทดลองทอผ้าตัวอย่างตามภูมิปัญญาชาวบ้านและผ้าตัวอย่าง 8 เครือ เป็นผ้าหางกระรอกและผ้ามัดหมี่หางกระรอก เป็นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง สมาชิกกลุ่มฯ ได้ทราบว่าภูมิปัญญาพื้นบ้านการทอผ้าหางกระรอกเริ่มสูญหายไปจากหมู่บ้าน มีเพียงช่างทออาวุโสเท่านั้นที่ตีเกลียวเส้นไหมหางกระรอกได้ดั้งเดิม นอกจากนี้เส้นไหมบ้านเมื่อนำมาทำเป็นเส้นหางกระรอก จะทอผ้าได้ไม่เนียน ไม่เรียบ ไม่งามเท่าเส้นไหมจากโรงงานยกเว้นจะผ่านกระบวนการคัดเส้นไหมอย่างประณีตมาตั้งแต่ต้น เป็นข้อสังเกตที่ควรมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาต่อไปสำหรับการทำผ้ามัดหมี่หางกระรอกนั้นเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่สมาชิกกลุ่มคิดขึ้น เป็นการผสมผสานภูมิปัญญาการทอผ้าสอง

²⁸ สมศักดิ์ อนุพันธ์, คุณภาพผลิตภัณฑ์ระดับชุมชนในผ้าทอพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ “ผ้าหางกระรอก”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2545, 172 หน้า.

ประเภทเข้าด้วยกันอย่างลงตัว สมาชิกกลุ่มยังขาดความรู้และทักษะในการเชื่อมโยงธรรมชาติการผสม การกำหนดสีลงในลวดลายผ้า การออกแบบผลิตภัณฑ์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ หากได้รับการพัฒนาสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ในเรื่องนี้อย่างเป็นทางการและมีความต่อเนื่องจะช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทางกระรอกได้ดีขึ้นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้การทอผ้าของกลุ่มผลิตภัณฑ์ทางกระรอกยังเป็นเพียงจุดเริ่มต้นโดยใช้ความสัมพันธ์เครือข่ายเป็นฐาน จะต้องส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน การทำกิจกรรมร่วมกัน การสื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจึงจะปรับจากเครือข่ายที่ไม่เป็นทางการให้เป็นเครือข่ายที่เป็นทางการได้²⁹

นภาพร ศรีวิริยะ ทำได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ดั้งเดิมของชุมชน” พบว่าเป็นการเรียนรู้ที่ได้รับโดยการสืบทอดจากครอบครัวและชุมชนในรูปแบบของการสอน การอบรม การสั่งสอนและการดูว่ากล่าวตักเตือน” นอกจากนี้แล้วการเรียนรู้ยังเกิดจากการทำงานและการร่วมกิจกรรมของชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การร่วมกลุ่มกิจกรรมที่แลกเปลี่ยนแรงงานกันและกลุ่มกิจกรรมตามประเพณี เช่น งานบุญวันพระ หรืองานประเพณีอื่น การเข้าร่วมกิจกรรมเป็นไปโดยความสมัครใจและทำกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของตนเองโดยไม่มีใครบังคับ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของชุมชน สำหรับเงื่อนไขการเรียนรู้แบบดั้งเดิมได้แก่ ความจำเป็นของบุคคลในสังคมที่ต้องเรียนรู้ การประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกันกับคนอื่นในสังคม ได้แก่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในเรื่องต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือด้านแรงงาน การทำกิจกรรมทางประเพณี ความเชื่อ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ต้องเอื้ออาทร ช่วยเหลือกันกลุ่มพัฒนากรอบแนวคิดทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง³⁰

ดาวลัย ฉิมทำได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แผนพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้านเข้าสู่หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืนของกลุ่มสตรี” โดยศึกษาการแปรรูปมะม่วงพื้นเมืองเป็นมะม่วงแผ่นเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนล่างดำเนินการมาเป็นเวลาช้านานแล้วแต่ก่อนนี้ทำขึ้นเพื่อบริโภคในครัวเรือนหรือทำขายภายในท้องถิ่น ที่ยังไม่แพร่หลายเป็นเพราะเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในความสำคัญของกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มี

²⁹ อ้อยทิพย์ เกตุเอม, “คุณภาพผลิตภัณฑ์ระดับชุมชนในผ้าทอพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ “ผ้าทางกระรอก” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล), 2545, 172 หน้า.

³⁰ นภาพร ศรีวิริยะ, “สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นกลุ่มสตรีเกษตรกรที่มีบทบาทสำคัญในงานส่งเสริมการเกษตร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2545, 145 หน้า.

คุณภาพ มีมาตรฐาน มีรสชาติเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์หลักที่จะเพิ่มพูนภูมิปัญญาชาวบ้าน ให้สามารถพัฒนามะม่วงม่วนให้เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่เป็นที่ต้องการของตลาดอย่างแพร่หลายให้เข้าสู่หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกลุ่มสตรีมีรายได้ประจำ โดยจะดำเนินการที่อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นแหล่งผลิตมะม่วงม่วนอยู่แล้วขั้นตอนของการวิจัยประกอบด้วยการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหาของกระบวนการผลิตของกลุ่มสตรีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ศึกษากลยุทธ์ในการผลิต ขั้นตอนการผลิตและรูปแบบความเหมาะสมในกระบวนการผลิต การวิเคราะห์คุณภาพโดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์นำข้อมูลที่นำมาเสนอแนะเกษตรกรผู้ผลิตด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยีเปรียบเทียบกับการผลิตแบบเก่า ตลอดจนการพัฒนา รูปแบบการบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามมีมาตรฐานเข้าสู่อุตสาหกรรมในครัวเรือน นอกจากนี้จะฝึกอบรมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการหาตลาด การบริหารจัดการกลุ่มอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาเชื่อมั่นว่าจะเพิ่มรายได้ให้กลุ่มสตรีผู้ผลิตมะม่วงม่วนอย่างน้อย 25 – 30% ของการแปรรูปมะม่วง³¹

อารีย์ วิบูลย์พงศ์ ทำได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “วิสาหกิจชุมชนชนบทกับกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา” พบว่า กลุ่มในชุมชนสมควรได้รับความช่วยเหลือ ให้ทัดเทียมกับภาคเศรษฐกิจอื่น เพื่อความยุติธรรมในเชิงสังคม แต่ความช่วยเหลือนั้นไม่ควรมีนัยที่จะบั่นทอนพลังพึ่งตนเอง ดังนั้นการช่วยเหลือควรเน้นหนักในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยการให้ความรู้เพื่อพึ่งตนเองด้วยการให้การศึกษา (Educating) ที่ไม่ใช่การฝึกอบรม (Training) ซึ่งหลายกลุ่มได้รับการฝึกอบรมมามากแต่ไม่สามารถเข้าใจอย่างเพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติได้ การให้กลุ่มได้เรียนรู้โดยการบ่มเพาะเป็นวิธีหนึ่งที่ได้ผล ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญอาจจะเป็นกลุ่มที่มี Best Practice ในแต่ละด้าน หรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกกลยุทธ์การพัฒนากลุ่มไปสู่ความเป็นวิสาหกิจชุมชนควรรวมประเด็นต่อไปนี้การสร้าง ความเข้าใจในความหมายของการพึ่งตนเอง 1) สร้างความเข้าใจในความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางกำกับกับการดำเนินงานของกลุ่ม 2) สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม และการวางแผนร่วมกัน 3) สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้กำลังใจและสนับสนุนการพึ่งตนเองโดยเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ของภาครัฐ / เอกชน เป็นอันดับแรก ซึ่งจะนำมาสู่มาตรการและโครงการที่หนุนเนื่องการพึ่งตนเองของกลุ่มในอันดับต่อไป 4) คัดโครงการการ อบรมและการช่วยเหลืออย่างไม่เป็นระบบ โครงการเร่งด่วนซึ่งไม่จำเป็น (มักมาพร้อมกับการจัด

³¹ คาวัลย์ ฉิมภู, “แผนพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้านเข้าสู่หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืนของกลุ่มสตรี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2548, 145 หน้า.

งบประมาณ) เพื่อนำงบประมาณไปใช้ในโครงการที่วางแผนและมีเวลาปฏิบัติงานอย่างบูรณาการ และเป็นกรให้การศึกษา (ด้วยการบ่มเพาะ / จัดตั้งชุมชนปฏิบัติการ ฯลฯ) สำหรับกลุ่มซึ่งยังไม่เคยได้คุ้นเคยกับโครงการช่วยเหลือใด ๆ ซึ่งมักเป็นกลุ่มขนาดเล็กและด้อยโอกาสนับว่าเป็นกลุ่มไร้เดียงสาที่ควรได้รับการสนับสนุนช่วยเหลืออย่างถูกทิศทางและควรได้รับการพิจารณาเป็นกลุ่มทดลองนำร่องในอนาคต 6) โครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของกลุ่มเป็นสำคัญ³²

ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษา การประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้า บ้านสระจันทร์ นครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน หมู่บ้านสระจันทร์บ้านสระจันทร์ ตั้งอยู่ตำบลกระทุมราย อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก ฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชนอยู่ระดับค่อนข้างดี เมื่อเทียบกับชุมชนชนบทอื่นทั่วไป ในด้านการบริการสาธารณสุข และบริการด้านต่าง ๆ ของรัฐ จัดว่าเป็นชุมชนที่อยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อเทียบกับหมู่บ้านอื่นทั่วไป 2) การดำเนินงานของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการส่งเสริมอาชีพการประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้าในชุมชนบ้านสระจันทร์ เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2520 โดยสตรีในหมู่บ้านจำนวน 6 คน นำโดยนางอภัย ฉาโรสง ได้ริเริ่มนำรูปแบบการประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้ามาสอนและฝึกอบรมให้แก่สตรีในชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง โดยมีเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมการพัฒนาชุมชน เข้ามาดูแลแนะนำในการส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนการขายต่อมาสตรีกลุ่มนี้ได้รวมตัวจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริมการประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้าขึ้น ได้รับการสนับสนุนจากผู้นำหมู่บ้านเป็นอย่างดี มีการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้วยตนเอง โดยการส่งสินค้าไปร่วมขาย ณ หมู่บ้านอื่นและตำบลใกล้เคียง ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น มีผู้สนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น ฐานะการเงินที่ค่อนข้างมั่นคงการดำเนินงานของกลุ่มจัดดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหาร มีหน้าที่บริหารและดำเนินกิจการต่าง ๆ ของกลุ่ม ซึ่งมีกำนันเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม นับตั้งแต่ด้านการผลิต การจำหน่าย และการพัฒนารูปแบบสินค้า จัดการด้านการเงิน และกำกับดูแลกิจกรรมของกลุ่มให้ดำเนินไปด้วยดีกิจกรรมของกลุ่มมีความเจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ มีการติดต่อหาตลาดพัฒนารูปแบบสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด รวมทั้งการจัดจำหน่ายสินค้า โดยแบ่งผลกำไรให้แก่สมาชิกอย่างยุติธรรม ปัจจัยที่สนับสนุนให้การดำเนินงานของกลุ่มประสบผลสำเร็จปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ความรับผิดชอบของผู้นำกลุ่ม และคณะกรรมการบริหาร

³²อารีย์ วิบูลย์พงศ์, “วิสาหกิจชุมชนกับกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา), 2548, 197 หน้า.

ทำงานอย่างมีระบบและครบวงจร รวมทั้งการจัดหาวัตถุดิบเพื่อการผลิต การพัฒนารูปแบบ การหาตลาด การควบคุมคุณภาพสินค้า การจัดจำหน่าย การแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกของกลุ่มและการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนช่วยในการดำเนินงานของสตรีกลุ่มแม่บ้านจนประสบผลสำเร็จ³³

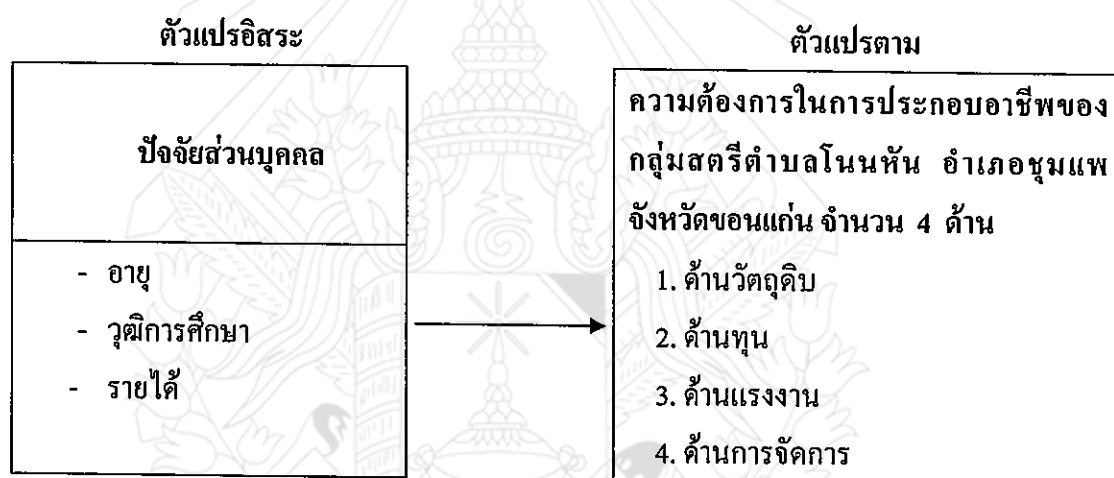
กาญจนา เกียรติมนิรัตน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพของสตรี : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มเครือข่ายสิ่งทอ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่” ผลการวิจัย พบว่าแม่บ้านที่เป็นสมาชิกส่วนใหญ่ไม่ค่อยทราบและไม่ค่อยเข้าใจในกระบวนการรวมกลุ่ม ส่วนคณะกรรมการของกลุ่มโดยรวมทราบและเข้าใจในกระบวนการการรวมกลุ่มเป็นอย่างดี การรวมกลุ่มเครือข่ายสิ่งทอไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากไม่สามารถทำได้ตามวัตถุประสงค์ กฎ ระเบียบ ของกลุ่มที่กำหนดเอาไว้ เพราะขาดความร่วมมือ ขาดความสนใจและมีความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ของกลุ่มผลการวิจัยในด้านการพัฒนาอาชีพของสตรี พบว่า หลังจากที่มีการรวมกลุ่มกันแล้ว สมาชิกได้มีระดับการพัฒนาอาชีพที่ดีทั้งทางด้านการตลาด ด้านการผลิตและด้านการเงิน แม่บ้านมีรายได้ที่แน่นอน มีอาชีพเสริมที่มั่นคง สามารถพึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่งและพึงพอใจในความสามารถของตนเองการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพของสตรี ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ซึ่งจะมีการทำกิจกรรมรวมกันภายในกลุ่มตลอด มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วยกันเป็นอย่างดี ส่วนการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากมีปัญหาหลายด้าน³⁴

³³ ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์, “การส่งเสริมอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาการประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้า บ้านสระจันทร์ นครราชสีมา” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา), 2551, 147 หน้า.

³⁴ กาญจนา เกียรติมนิรัตน์, “ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทอผ้าพื้นเมืองภาคเหนือ : รูปแบบการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ของครุภูมิปัญญาไทย”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2545, 145 หน้า.

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่องความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดโดยใช้ **ประกาศ ศิลปรัตน์³⁵** ในการกำหนดตัวแปรต้นซึ่งได้กำหนดตัวแปรต้นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็นกลุ่ม, อายุ, ระดับการศึกษา, และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนตัวแปรตามผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดโดยใช้ศึกษาแนวคิดในการพัฒนาชนบท” เอกสารประกอบการสอนหุดวิชาการพัฒนาชนบทไทยหน่วยที่ 15 ของถวิล ธารา โภชน์³⁶ มาเป็นเกณฑ์ในการกรอบแนวคิดซึ่งในเอกสารได้กล่าวความต้องการของผู้บริโภคในทางเศรษฐกิจได้กล่าวถึง ที่ดิน, แรงงาน, ทุน, และการจัดการ แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ในความต้องการจริงๆของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันจึงนำตัวแปรตามด้านวัตถุดิบ แทนด้านที่ดิน ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

³⁵ประกาศ ศิลปรัตน์, “เปรียบเทียบลักษณะพื้นฐานกับความคิดเห็น และความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร”, อ้างแล้ว, หน้า 118.

³⁶ถวิล ธารา โภชน์, “แนวคิดในการพัฒนาชนบท”, อ้างแล้ว, หน้า 98.

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การวิจัย เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นไปตามหลักการทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ศึกษาและมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 สมาชิกกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ได้แก่ กลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่ได้ขึ้นทะเบียนในแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 1,910 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 331 คน

3.2 เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการคำนวณของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ซึ่งกำหนดให้มีความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05

สูตร	n	=	$\frac{N}{1 + N(e)^2}$
เมื่อ	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด

$$\begin{aligned}
 e &= \text{ค่าความคลาดเคลื่อน} \\
 \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{1,910}{1 + 1,910(0.05)^2} \\
 &= \frac{1,910}{5.775} \\
 &= 330.74
 \end{aligned}$$

เมื่อแทนค่าในสูตรข้างต้น ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน

ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) จากจำนวนข้อมูลจากพัฒนาการอำเภอชุมแพที่ลงทะเบียนกลุ่มสตรีตำบลโนนหันจำนวน 10 หมู่บ้าน(ทั้งนอกเขตเทศบาลและในเขตเทศบาลรวมทั้งหมด จำนวน 1,910 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างนำมาคำนวณหาสัดส่วน ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร	การหาสัดส่วน	กลุ่มตัวอย่าง
1) บ้านโนนหัน	101	$101 \times 331/1,910$	17
2) บ้านโนนชัย	290	$290 \times 331/1,910$	50
3) บ้านร่องแซง	72	$72 \times 331/1,910$	12
4) บ้านโนนชาติ	403	$403 \times 331/1,910$	70
5) บ้านโนนเมือง	180	$180 \times 331/1,910$	31
6) บ้านโนนงาม	182	$182 \times 331/1,910$	32
7) บ้านหนองม่วง	188	$188 \times 331/1,910$	33
8) บ้านหนองกอง	204	$204 \times 331/1,910$	35
9) บ้านหลังโนนชาติ	85	$85 \times 331/1,910$	15
10) บ้านโนนหัน	205	$205 \times 331/1,910$	36
รวม	1,910	331	331

จากตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างสตรีในแต่ละหมู่บ้านในเขตตำบลโนนหัน ซึ่งได้มาจากการเทียบสัดส่วน พบว่าสตรีบ้านโนนชาติมากที่สุด มีจำนวน 403 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน รองลงมาคือสตรีหมู่บ้านโนนชัย จำนวน 290 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน และน้อยที่สุดคือ สตรีหมู่บ้านร่องแซง มีจำนวน 72 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 12 คน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 331 คน ได้จากการสุ่มอย่าง โดยวิธีการจับฉลาก โดยทำฉลาก จำนวน 1,910 ใบ แยกเป็นหมู่บ้าน ตามทะเบียนรายชื่อของสมาชิกกลุ่ม และทำการจับฉลากรายชื่อ มาทีละ 1 ใบจนครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) ซึ่งมีลักษณะเป็น คำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออก 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close-ended Question) ซึ่งเป็นสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ รายได้ต่อ เดือน และระดับการศึกษา จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close-ended Question) ซึ่งเป็นแบบ เลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของสตรีตำบลโนนหันใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านวัตถุดิบ จำนวน 6 ข้อ 2) ด้านทุน จำนวน 6 ข้อ 3) ด้านแรงงาน จำนวน 6 ข้อ 4) ด้าน การจัดการ จำนวน 6 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำมาตราวัดแบบ Rating Scale ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การวัด 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่กลุ่มสตรีตำบลโนนหันต้องการประกอบอาชีพ	น้อยที่สุดให้	1	คะแนน
ระดับที่กลุ่มสตรีตำบลโนนหันต้องการประกอบอาชีพ	น้อยให้	2	คะแนน
ระดับที่กลุ่มสตรีตำบลโนนหันต้องการประกอบอาชีพ	ปานกลางให้	3	คะแนน
ระดับที่กลุ่มสตรีตำบลโนนหันต้องการประกอบอาชีพ	มากให้	4	คะแนน
ระดับที่กลุ่มสตรีตำบลโนนหันต้องการประกอบอาชีพ	มากที่สุดให้	5	คะแนน ¹

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended Question)

¹ดร.สุรพล พรหมกุล, ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์, (ขอนแก่น : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552), หน้า 101.

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1. ศึกษาจากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรี

3.4.2. กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

3.4.3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจวิจารณ์ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.4.4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อ 3 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และความครอบคลุมของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นางนวรรตน์ กฤตเวทิน

วุฒิการศึกษา ศศ.ม. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
ตำแหน่ง อาจารย์โรงเรียนหนองขาม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2. นางสาวรัชนิกร บุญดี

วุฒิการศึกษา กุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย
ตำแหน่ง อาจารย์โรงเรียนบ้านหนองโก อำเภอสีชมพู่ จังหวัดขอนแก่น

3. นางวิยะดา สอนวงษ์

วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)² มีสูตรในการหาค่า ดังนี้

²ธีระศักดิ์ อุ่ณอารมณ์เลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549), หน้า 65.

สูตร	IOC	$= \frac{\sum R}{N}$
เมื่อ	IOC	แทนดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+1	แน่ใจว่าสอดคล้อง
	0	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
	-1	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 24 ข้อ ใช้ได้จำนวน 24 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง 1.00

5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มสตรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มสตรีตำบลโนนหันในการวิจัยนี้จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
 k = จำนวนข้อของเครื่องมือ
 S_i^2 = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 S^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทดลองใช้กับกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นจำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .934 ซึ่งแสดงผลเอาไว้อย่างละเอียดในภาคผนวก

6) นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาจัดพิมพ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาชุมแพ ถึงกำนันตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ที่มีรายชื่อในเขตตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

3.5.2 ทำการแจกแบบสอบถาม โดยเข้าไปหาประธานกลุ่มสตรีแต่ละหมู่บ้านและแจกแบบสอบถามจำนวน 1 ชุดต่อกลุ่มตัวอย่าง 1 คน โดยทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามให้ฟัง และให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วรับกลับคืน

3.5.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแล้วทั้งหมด เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล

3.6.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ให้ไว้ จัดระบบข้อมูลตรวจสอบเพื่อนำไปวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปและแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด³ ดังนี้

ระดับค่า	ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลผล
5	4.21 – 5.00	ความต้องการในระดับ มากที่สุด
4	3.41 – 4.20	ความต้องการในระดับ มาก
3	2.61 – 3.40	ความต้องการในระดับ ปานกลาง
2	1.81 – 2.60	ความต้องการในระดับ น้อย
1	1.00 – 1.80	ความต้องการในระดับ น้อยที่สุด

³บุญชม ศรีสะอาด, “การวิจัยเบื้องต้น”, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545), หน้า

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลโดยหาค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น กับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)
4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของกลุ่มสตรีเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยใช้การสรุปประเด็นแล้วให้ความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตาราง

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

3.7.1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

3.7.2. สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferencial Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_i^2} \right\}$$

เมื่อ	α	= ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	= จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	= ผลรวมความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_i^2	= ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.7.3 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การแจกแจงความถี่ (Frequency)

2) หาค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สูตร⁴

$$\text{สูตร } p = \frac{f}{N} \times 100$$

$$\text{เมื่อ } p = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$f = \text{ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ}$$

$$N = \text{จำนวนความถี่ทั้งหมด}$$

3) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร⁵

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\text{เมื่อ } \bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม}$$

$$N = \text{จำนวนคะแนนในกลุ่ม}$$

⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 104.

⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 105.

4) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร⁶

$$\text{สูตร } S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N-1}}$$

เมื่อ	S	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	=	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ย
	N	=	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	\sum	=	ผลรวม

2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) หรือ (F-test) ใช้สูตร⁷

$$\text{สูตร } F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

เมื่อ	S_1^2	=	ค่าความแปรปรวนที่มีค่ามากกว่า
	S_2^2	=	ค่าความแปรปรวนที่มีค่าน้อยกว่า
	F	=	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤติ

⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 106.

⁷เรื่องเดียวกัน, หน้า 107.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการคือ

- 1) เพื่อศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มี อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา ต่างกัน
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นการ จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F – distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอการวิจัยในรูปแบบตาราง โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ รายได้ ต่อเดือน และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาจำนวน ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบล โนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ของกลุ่มสตรีตำบล โนนหัน ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe's Method)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบล โนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ กลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายปรากฏ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้านจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุระหว่าง 18-30 ปี	28	8.5
อายุระหว่าง 31-45 ปี	105	31.7
อายุระหว่าง 46-60 ปี	129	39.0
อายุตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป	69	20.8
รวม	331	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมามีอายุระหว่าง 31-45 ปีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และอายุตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไปจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ส่วนน้อยที่สุดคืออายุระหว่าง 18-30 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลกลุ่มสตรีตำบล โนนหันที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท	45	13.6
รายได้ระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท	102	30.8
รายได้ระหว่าง 8,001 –10,000 บาท	129	39.0
รายได้ 10,001 บาทขึ้นไป	55	16.6
รวม	331	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มสตรีตำบล โนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบล โนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,001-10,000 จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000-8,000 บาท จำนวน 102 คิดเป็นร้อยละ 30.8 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 ส่วนน้อยที่สุดมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลกลุ่มสตรีตำบล โนนหันที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา	91	27.5
ระดับมัธยมศึกษา/ปวช.	148	44.7
ระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี	72	21.8
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	20	6.0
รวม	331	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่มีส่วนใหญ่มีวุฒิศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมา มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และระดับการศึกษานอนปริญญา/ปริญญาตรี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ส่วนน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของ กลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

การศึกษาวิเคราะห์กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน

ด้านที่	ความต้องการในการประกอบอาชีพ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านวัตถุดิบ	3.41	0.38	มาก
2	ด้านต้นทุน	3.35	0.35	ปานกลาง
3	ด้านแรงงาน	3.33	0.31	ปานกลาง
4	ด้านการจัดการ	3.50	0.34	มาก
รวม		3.40	0.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่มีโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการ รองลงมา ได้แก่ ด้านวัตถุดิบ ด้านต้นทุน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านแรงงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นด้านวัตถุดิบ

ข้อที่	ด้านวัตถุดิบ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาชีพในชุมชน	3.89	0.91	มาก
2	คุณภาพวัตถุดิบมีมาตรฐานในกระบวนการที่เป็นไปอย่างถูกต้อง	3.81	0.75	มาก
3	ราคาวัตถุดิบใช้ในการผลิตมีการรวมกลุ่มกันในการผลิต	3.26	0.52	ปานกลาง
4	แหล่งผลิตวัตถุดิบมีอยู่ตลอดเวลา	3.31	0.59	ปานกลาง
5	ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต	2.85	0.74	ปานกลาง
6	ความเพียงพอของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต	3.32	0.62	ปานกลาง
รวม		3.41	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุดิบโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่าปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาชีพในชุมชน รองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 2 ที่ว่าคุณภาพวัตถุดิบมีมาตรฐานในกระบวนการที่เป็นไปอย่างถูกต้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 5 ที่ว่าประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน ชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านทุน

ข้อที่	ด้านต้นทุน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ	3.46	0.90	มาก
2	จำนวนเงินทุนที่รัฐให้การสนับสนุน	3.28	0.80	ปานกลาง
3	จำนวนเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มในการประกอบอาชีพ	3.33	0.68	ปานกลาง
4	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสนับสนุนงบประมาณในการผลิต	2.64	0.90	ปานกลาง
5	มีการแบ่งปันรายได้หักจากการขายสินค้าเพื่อเป็นทุนของกลุ่ม	3.80	0.71	มาก
6	มีการขอทุนจากธนาคารเพื่อนำมาลงทุนในการผลิต	3.58	0.64	มาก
รวม		3.35	0.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 5 ที่ว่ามีการแบ่งปันรายได้หักจากการขายสินค้าเพื่อเป็นทุนของกลุ่ม รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 6 ที่ว่ามีการขอทุนจากธนาคารเพื่อนำมาลงทุนในการผลิต และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 4 ที่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการสนับสนุนงบประมาณในการผลิต ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการระกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน

ข้อที่	ด้านแรงงาน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม	3.17	0.59	ปานกลาง
2	การช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่ม	3.43	0.61	มาก
3	ความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม	3.18	0.54	ปานกลาง
4	ความเสี่ยสละของสมาชิกในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม	3.71	0.76	มาก
5	ความสามารถของคณะกรรมการในการเป็นตัวกลางในการเชื่อมประสานระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม	3.22	0.52	ปานกลาง
6	ความซื่อสัตย์สุจริต บริสุทธิ ยุติธรรมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม	3.28	0.78	ปานกลาง
	รวม	3.33	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 4 ที่ว่าความเสี่ยสละของสมาชิกในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 2 ที่ว่าการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่ม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่าความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมกลุ่มตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านการจัดการ

ข้อที่	ด้านการจัดการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ปริมาณผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาด	3.91	0.73	มาก
2	คุณภาพผลผลิตมีคุณภาพต่ำ	3.88	0.77	มาก
3	ราคาผลผลิตตรงความต้องการผู้บริโภค	3.81	0.74	มาก
4	ตลาดมีจำกัดไม่สามารถขยายสินค้า	3.26	0.52	ปานกลาง
5	ความรู้ด้านการตลาดของสมาชิก	3.31	0.59	ปานกลาง
6	การออกแบบบรรจุภัณฑ์	2.85	0.74	ปานกลาง
รวม		3.50	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่าปริมาณผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาด รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 2 ที่ว่าคุณภาพผลผลิตมีคุณภาพต่ำ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 6 ที่ว่าการออกแบบบรรจุภัณฑ์ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา ต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุระหว่าง 18-30 ปี	28	3.24	0.22	ปานกลาง
อายุระหว่าง 31-45 ปี	105	3.44	0.28	มาก
อายุระหว่าง 46-60 ปี	129	3.38	0.25	ปานกลาง
ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป	69	3.47	0.22	มาก
รวม	331	3.41	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า อายุที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ อายุระหว่าง 31-45 ปี รองลงมาได้แก่ ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไปและอายุที่มีค่าน้อยที่สุดได้แก่ อายุอายุระหว่าง 18-30 ปีตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการ ในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรี
ในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.80	3	0.27	4.50	0.007*
ภายในกลุ่ม	20.98	327	0.06		
รวม	21.78	330			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุ ต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นโดยรวม ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

อายุ	อายุระหว่าง 18-30 ปี (\bar{X} =3.24)	อายุระหว่าง 31-45 ปี (\bar{X} =3.44)	อายุระหว่าง 46-60 ปี (\bar{X} =3.38)	ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป (\bar{X} =3.47)
อายุระหว่าง 18-30 ปี (\bar{X} =3.24)	-	0.007*	0.024*	0.053
อายุระหว่าง 31-45 ปี (\bar{X} =3.44)		-	0.897	0.895
อายุระหว่าง 46-60 ปี (\bar{X} =3.38)			-	0.999
ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป (\bar{X} =3.47)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ แตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ได้แก่ สตรีที่มีอายุระหว่าง 18-30 ปี แตกต่างกับสตรีที่มีอายุอายุระหว่าง 31-45 ปี และสตรีที่มีอายุระหว่าง 46-60 แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุเกษรกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้าน วัตถุประสงค์ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุระหว่าง 18-30 ปี	28	3.24	0.22	ปานกลาง
อายุระหว่าง 31-45 ปี	105	3.44	0.28	มาก
อายุระหว่าง 46-60 ปี	129	3.38	0.25	ปานกลาง
ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป	69	3.47	0.22	มาก
รวม	331	3.41	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า อายุที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไปรองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 31-45 ปี และอายุที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ อายุระหว่าง 18-30 ปี

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.19	3	0.40	2.87	0.036*
ภายในกลุ่ม	45.35	327	0.14		
รวม	46.54	330			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านวัตถุประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายความต้องการในการประกอบอายุของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	อายุระหว่าง 18-30 ปี (\bar{X} =3.24)	อายุระหว่าง 31-45 ปี (\bar{X} =3.44)	อายุระหว่าง 46-60 ปี (\bar{X} =3.38)	ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป (\bar{X} =3.47)
อายุระหว่าง 18-30 ปี(\bar{X} =3.24)	-	0.104	0.375	0.007*
อายุระหว่าง 31-45 ปี(\bar{X} =3.44)		-	0.680	0.980
อายุระหว่าง 46-60 ปี (\bar{X} =3.38)			-	0.505
ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป(\bar{X} =3.47)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามอายุ แตกต่างกันได้แก่ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18-30 แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุระหว่าง 18-30 ปี	28	3.17	0.28	ปานกลาง
อายุระหว่าง 31-45 ปี	105	3.39	0.37	ปานกลาง
อายุระหว่าง 46-60 ปี	129	3.38	0.34	ปานกลาง
อายุตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป	69	3.29	0.33	ปานกลาง
รวม	331	3.35	0.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน จำแนกตามอายุ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า อายุที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุดได้แก่ อายุระหว่าง 31-45 ปี รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 46-60 ปีและอายุที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ อายุระหว่าง 18-30 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นด้านต้นทุน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.41	3	0.47	3.92	0.009*
ภายในกลุ่ม	39.17	327	0.12		
รวม	40.58	330			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านต้นทุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

อายุ	อายุระหว่าง 18-30 ปี (\bar{X} =3.17)	อายุระหว่าง 31-45 ปี (\bar{X} =3.39)	อายุระหว่าง 46-60 ปี (\bar{X} =3.38)	ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป (\bar{X} =3.29)
อายุระหว่าง 18-30 ปี(\bar{X} =3.17)	-	0.040*	0.037*	0.516
อายุระหว่าง 31-45 ปี(\bar{X} =3.39)		-	1.000	0.364
อายุระหว่าง 46-60 ปี (\bar{X} =3.38)			-	0.348
ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป(\bar{X} =3.29)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน จำแนกตามอายุแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มสตรีที่มีอายุอายุระหว่าง 18-30 ปีแตกต่างกันกับกลุ่มสตรีที่มีอายุระหว่าง 31-45 ปีและกลุ่มสตรีที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุระหว่าง 18-30 ปี	28	3.19	0.37	ปานกลาง
อายุระหว่าง 31-45 ปี	105	3.35	0.32	ปานกลาง
อายุระหว่าง 46-60 ปี	129	3.36	0.25	ปานกลาง
ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป	69	3.31	0.37	ปานกลาง
รวม	331	3.33	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามอายุ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า อายุที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ อายุระหว่าง 46-60 ปี รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 31-45 ปีและอายุที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ อายุ อายุระหว่าง 18-30 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.77	3	0.26	2.60	0.049*
ภายในกลุ่ม	31.62	327	0.10		
รวม	32.39	330			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการประกอบ ด้านแรงงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	อายุระหว่าง 18-30 ปี ($\bar{X}=3.19$)	อายุระหว่าง 31-45 ปี ($\bar{X}=3.35$)	อายุระหว่าง 46-60 ปี ($\bar{X}=3.36$)	ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป ($\bar{X}=3.31$)
อายุระหว่าง 18-30 ปี($\bar{X}=3.19$)	-	0.109	0.007*	0.427
อายุระหว่าง 31-45 ปี($\bar{X}=3.35$)		-	0.998	0.811
อายุระหว่าง 46-60 ปี ($\bar{X}=3.36$)			-	0.704
ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป($\bar{X}=3.31$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ด้านแรงงาน จำแนกตามอายุแตกต่างกัน ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18-30 ปีแตกต่างกันกับที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการจำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุระหว่าง 18-30 ปี	28	3.36	0.30	ปานกลาง
อายุระหว่าง 31-45 ปี	105	3.54	0.38	มาก
อายุระหว่าง 46-60 ปี	129	3.49	0.34	มาก
ตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป	69	3.53	0.29	มาก
รวม	331	3.50	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการจำแนกตามอายุ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า อายุที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ อายุระหว่าง 31-45 ปี รองลงมาได้แก่อายุตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไปและอายุที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ อายุระหว่าง 18-30 ปีตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการจำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.81	3	0.27	2.25	0.073
ภายในกลุ่ม	37.85	327	0.12		
รวม	38.66	330			

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านการจัดการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดขอนแก่นโดยรวม ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท	45	3.29	0.34	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท	102	3.44	0.27	มาก
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 8,001 – 10,000	129	3.39	0.21	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ย 10,001 บาทขึ้นไป	55	3.43	0.24	มาก
รวม	331	3.40	0.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 8,000 รองลงมาได้แก่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,001 – 10,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.762	3	0.254	3.969	.009*
ภายในกลุ่ม	21.020	327	0.064		
รวม	21.782	330			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ความต้องการในการประกอบอาชีพโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายตามความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอรูมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	รายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 5,000 ($\bar{X}=3.29$)	รายได้เฉลี่ย 5,000 – 8,000 ($\bar{X}=3.44$)	รายได้เฉลี่ย 8,001 – 10,000 ($\bar{X}=3.39$)	รายได้เฉลี่ย 10,001 ขึ้นไป ($\bar{X}=3.43$)
รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 ($\bar{X}=3.29$)	-	0.013*	0.130	0.058
รายได้เฉลี่ย 5,000 – 8,000 ($\bar{X}=3.44$)		-	0.612	0.997
รายได้เฉลี่ย 8,001 – 10,000 ($\bar{X}=3.39$)			-	0.860
รายได้เฉลี่ย 10,001 ขึ้นไป ($\bar{X}=3.43$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอรูมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกันได้แก่ ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 แตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 8,000 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตลาดโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นด้าน วัตถุประสงค์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท	45	3.23	0.42	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท	102	3.51	0.39	มาก
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 8,001 – 10,000	129	3.40	0.35	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ย 10,001 บาทขึ้นไป	55	3.38	0.31	ปานกลาง
รวม	331	3.41	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มสตรีตลาดโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตลาดโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า รายได้ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 8,000 รองลงมาได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,001 – 10,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านวัตถุดิบ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.408	3	0.803	5.948	0.001*
ภายในกลุ่ม	44.133	327	0.135		
รวม	46.541	330			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านวัตถุดิบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	รายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 5,000 ($\bar{X}=3.23$)	รายได้เฉลี่ย 5,000 – 8,000 ($\bar{X}=3.51$)	รายได้เฉลี่ย 8,001 – 10,000 ($\bar{X}=3.40$)	รายได้เฉลี่ย 10,001 ขึ้นไป ($\bar{X}=3.38$)
รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 ($\bar{X}=3.23$)	-	0.001*	0.088	0.242
รายได้เฉลี่ย 5,000 – 8,000 ($\bar{X}=3.51$)		-	0.167	0.272
รายได้เฉลี่ย 8,001 – 10,000 ($\bar{X}=3.40$)			-	0.998
รายได้เฉลี่ย 10,001 ขึ้นไป ($\bar{X}=3.38$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.28 กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุประสงค์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกันได้แก่ กลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 แตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านทุน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท	45	3.24	0.38	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท	102	3.34	0.39	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 8,001 – 10,000	129	3.36	0.28	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ย 10,001 บาทขึ้นไป	55	3.43	0.38	มาก
รวม	331	3.35	0.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.29 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป รองลงมาได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง ระหว่าง 8,001 – 10,000 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 – 8,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.30 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านทุน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.882	3	0.294	2.429	0.066
ภายในกลุ่ม	39.696	327	0.121		
รวม	40.578	330			

จากตารางที่ 4.30 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอมุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท	45	3.28	0.39	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท	102	3.36	0.34	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 8,001 – 10,000	129	3.32	0.26	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ย 10,001 บาทขึ้นไป	55	3.37	0.31	ปานกลาง
รวม	331	3.33	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.31 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอมุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป รองลงมาได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,001 – 10,000 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.32 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีใน ตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.309	3	0.103	2.019	0.371
ภายในกลุ่ม	32.080	327	0.051		
รวม	32.389	330			

จากตารางที่ 4.32 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านการจัดการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีใน ตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท	45	3.39	0.40	ปานกลาง
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท	102	3.55	0.37	มาก
รายได้เฉลี่ยระหว่าง 8,001 – 10,000	129	3.50	0.30	มาก
รายได้เฉลี่ย 10,001 บาทขึ้นไป	55	3.52	0.33	มาก
รวม	331	3.50	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.33 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 8,000 รองลงมาได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,001 – 10,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.805	3	0.268	2.310	0.076
ภายในกลุ่ม	37.859	327	0.116		
รวม	38.664	330			

จากตารางที่ 4.34 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านการจัดการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ระดับประถมศึกษา	91	3.39	0.03	ปานกลาง
ระดับมัธยมศึกษา/ปวช.	148	3.41	0.02	มาก
ระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี	72	3.41	0.03	มาก
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	20	3.31	0.07	ปานกลาง
รวม	331	3.40	0.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.35 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ระดับศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. และระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปริญญาตรี รองลงมา ได้แก่ ระดับการศึกษาประถมศึกษา และระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ระดับการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.184	3	0.061	0.924	0.426
ภายในกลุ่ม	21.597	327	0.066		
รวม	21.782	330			

จากตารางที่ 4.36 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.37 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านวัตถุดิบ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ระดับประถมศึกษา	91	3.41	0.37	มาก
ระดับมัธยมศึกษา/ปวช.	148	3.42	0.36	มาก
ระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี	72	3.39	0.41	ปานกลาง
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	20	3.33	0.41	ปานกลาง
รวม	331	3.41	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.37 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุดิบ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. รองลงมา ได้แก่ ระดับการศึกษาประถมศึกษา ระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปริญญาตรี และระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.38 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบล โนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านวัตถุดิบ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.154	3	0.051	0.359	0.781
ภายในกลุ่ม	46.387	327	0.142		
รวม	46.541	330			

จากตารางที่ 4.38 พบว่า กลุ่มสตรีตำบล โนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบล โนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบล โนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านวัตถุดิบ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ระดับประถมศึกษา	91	3.33	0.38	ปานกลาง
ระดับมัธยมศึกษา/ปวช.	148	3.35	0.31	ปานกลาง
ระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี	72	3.40	0.36	ปานกลาง
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	20	3.23	0.43	ปานกลาง
รวม	331	3.35	0.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.39 พบว่า กลุ่มสตรีตำบล โนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบล โนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุนการและขั้นตอนการให้บริการ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปริญญาตรี รองลงมาได้แก่ระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา และระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ระดับการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.40 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีใน ตำบลโนนหัน อำเภอยุวมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน จำแนกตามระดับ การศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.469	3	0.156	1.268	0.283
ภายในกลุ่ม	40.109	327	0.123		
รวม	40.578	330			

จากตารางที่ 4.40 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอยุวมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.41 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ระดับประถมศึกษา	91	3.34	0.36	ปานกลาง
ระดับมัธยมศึกษา/ปวช.	148	3.32	0.30	ปานกลาง
ระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี	72	3.37	0.26	ปานกลาง
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	20	3.29	0.40	ปานกลาง
รวม	331	3.33	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.41 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปริญญาตรี รองลงมา มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา ระดับศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. และระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดได้แก่ ระดับการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.42 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านแรงงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.140	3	0.047	0.474	0.701
ภายในกลุ่ม	32.249	327	0.099		
รวม	32.389	330			

จากตารางที่ 4.42 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ด้านแรงงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ระดับประถมศึกษา	91	3.47	0.36	มาก
ระดับมัธยมศึกษา/ปวช.	148	3.55	0.33	มาก
ระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี	72	3.49	0.33	มาก
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	20	3.39	0.33	ปานกลาง
รวม	331	3.50	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.43 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ระดับการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. รองลงมาได้แก่ ระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปริญญาตรี ระดับการศึกษาประถมศึกษา และระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.44 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.692	3	0.231	1.991	0.116
ภายในกลุ่ม	37.972	327	0.116		
รวม	38.664	330			

จากตารางที่ 4.44 พบว่า กลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพด้านการจัดการ ไม่แตกต่างกัน

**ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรี
ในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น**

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ends Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับกลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ การบรรยาย ปრაกฏดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 4.45 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบล
โนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านวัตถุดิบ**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรรหาแหล่งผลิตที่เป็นวัตถุดิบเพิ่มเติมจากแหล่งผลิตอื่น	121
2	ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดหาวัตถุดิบในการประกอบอาชีพ	98
	รวม	219

จากตารางที่ 4.45 พบว่า ประชาชน มีข้อเสนอแนะความกลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น มากที่สุดคือ ควรรหาแหล่งผลิตที่เป็นวัตถุดิบเพิ่มเติมจากแหล่งผลิตอื่นรองลงมาคือ ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดหาวัตถุดิบในการประกอบอาชีพ

ตารางที่ 4.46 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบล
โนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐหรือธนาคารเพื่อ ความมั่นคงของกลุ่มสตรี	164
2	ควรจัดให้มีการรวมตัวโดยมีการแบ่งกำไรเข้ากลุ่มสตรีตาม สัดส่วน	153
	รวม	317

จากตารางที่ 4.46 พบว่า ประชาชน มีข้อเสนอแนะกลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านต้นทุน มากที่สุดคือ ควรจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐหรือธนาคารเพื่อความมั่นคงของกลุ่มสตรี รองลงมาคือ ควรจัดให้มีการรวมตัวโดยมีการแบ่งกำไรเข้ากลุ่มสตรีตามสัดส่วน

ตารางที่ 4.47 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบล
โนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรจัดสถานที่รองรับกลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่มีความต้องการใน การประกอบอาชีพ โดยมีสถานที่ทำงานที่รวมกลุ่มและแรงงานเพื่อ การประกอบอาชีพได้	92
	รวม	92

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ประชาชน มีข้อเสนอแนะกลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน คือ ควรจัดสถานที่รองรับกลุ่มสตรีตำบลโนนหันที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ โดยมีสถานที่ทำงานที่รวมกลุ่มและแรงงานเพื่อการประกอบอาชีพได้

ตารางที่ 4.48 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นด้านการจัดการ

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ภายในกลุ่มให้ประชาชนในเขตอำเภอลำทะเมนชัยและพื้นที่ใกล้เคียงทราบเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินค้า	128
2	ควรมีการถ่ายทอดในการบรรจุผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเพื่อจัดได้เป็นการดึงดูดลูกค้าและหาผู้เชี่ยวชาญอบรมในการจำหน่ายผลผลิต	79
	รวม	207

จากตารางที่ 4.48 พบว่า ประชาชน มีข้อเสนอแนะกลุ่มสตรีตำบลโนนหันผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการ มากที่สุด คือ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ภายในกลุ่มให้ประชาชนในเขตอำเภอลำทะเมนชัยและพื้นที่ใกล้เคียงทราบเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินค้าและรองลงมา คือ ควรมีการถ่ายทอดในการบรรจุผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเพื่อจัดได้เป็นการดึงดูดลูกค้าและหาผู้เชี่ยวชาญอบรมในการจำหน่ายผลผลิต

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มี อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และรายได้ต่างกันเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ได้แก่ กลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนทั้งสิ้น 1,910 คน ใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 331 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านวัตถุดิบ 2) ด้านทุน 3) ด้านแรงงาน และ 4) ด้านการจัดการ จำนวน 24 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามคือ มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้หลักการกำหนดมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ลักษณะของแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นจำแนกตามอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา ใช้การทดสอบ F-test หากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ต่อด้วยวิธีหาความแตกต่างรายคู่ของเชฟเฟ่ (Scheffé)

และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นสามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-60 จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,001 – 10,000 บาท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7

5.1.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านวัตถุดิบ ด้านต้นทุน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านแรงงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านวัตถุดิบ พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับมากที่สุด คือ ปริมาณวัตถุดิบที่ในการประกอบอาชีพในชุมชนรองลงมาคือ คุณภาพวัตถุดิบมีมาตรฐานในกระบวนการที่เป็นไปอย่างถูกต้อง ส่วนน้อยที่สุดคือ ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต

ด้านต้นทุน พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการแบ่งปันรายได้หักจากการขายสินค้าเพื่อเป็นทุนของกลุ่ม รองลงมาคือ มีการขอทุนจากธนาคารเพื่อนำมาลงทุนในการผลิต ส่วนน้อยที่สุด คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลมีการสนับสนุนงบประมาณในการผลิต

ด้านแรงงาน พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความเสียหายของสมาชิกในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม รองลงมาคือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่ม ส่วนน้อยที่สุดคือ ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ด้านการจัดการ พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปริมาณผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาด รองลงมาคือ คุณภาพผลผลิตมีคุณภาพต่ำ ส่วนน้อยที่สุดคือ การออกแบบบรรจุภัณฑ์

5.1.3 ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือ ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มี อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา ต่างกัน มีความต้องการในการประกอบอาชีพ แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน โดยจำแนกตาม อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา พบว่า

1) ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นที่มีอายุ ต่างกัน มีความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.4 ข้อเสนอแนะความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอมุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอมุมแพ จังหวัดขอนแก่น ข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐหรือธนาคารเพื่อความมั่นคงของกลุ่มสตรี รองลงมาคือ ควรจัดให้มีการรวมตัวโดยมีการแบ่งกำไรเข้ากลุ่มสตรีตามสัดส่วนและน้อยที่สุด คือ ควรมีการถ่ายทอดในการบรรลุผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเพื่อจักได้เป็นการดึงดูดลูกค้าและหาผู้เชี่ยวชาญอบรมในการจำหน่ายผลผลิต

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอมุมแพ จังหวัดขอนแก่น

การวิเคราะห์ข้อมูล ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอมุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้านพบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอมุมแพ จังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มสตรีในเขตตำบลโนนหันมีพื้นที่ห่างกันในแต่ละหมู่บ้านทำให้การรวมตัวหรือการพัฒนาอาชีพในแต่ละหมู่บ้านไม่มีประสิทธิภาพในการกำลัการผลิตที่มากกว่าความต้องการหมายถึงการมีต้นทุนคงที่เกินกว่าความต้องการ การที่มีกำลัการผลิตต่ำกว่าความต้องการหมายถึงการมีรายได้น้อยกว่าที่ควรจะได้ ดังนั้นยุทธวิธีที่พยายามทำให้กำลัการผลิตสอดคล้องกับความต้องการที่มีอยู่ของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ วิบูลย์พงศ์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนกับกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา พบว่า กลุ่มในชุมชนสมควรได้รับความช่วยเหลือให้ทัดเทียมกับภาคเศรษฐกิจอื่นเพื่อความยุติธรรมในเชิงสังคม แต่ความช่วยเหลือนั้นไม่ควรมีนัยที่จะบั่นทอนพลังพึ่งตนเอง ดังนั้นการช่วยเหลือควรเน้นหนักในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยการให้ความรู้เพื่อพึ่งตนเองด้วยการให้การศึกษา (Educating) ที่ไม่ใช่การฝึกอบรม (Training) ซึ่งหลายกลุ่มได้รับการฝึกอบรมมามาก แต่ไม่สามารถเข้าใจอย่างเพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติได้ การให้กลุ่มได้เรียนรู้โดยการบ่มเพาะเป็นวิธีหนึ่งที่ได้ผล ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญอาจจะเป็นกลุ่มที่มี Best Practice ในแต่ละด้าน หรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกกลยุทธ์การพัฒนากลุ่ม ไปสู่ความเป็นวิสาหกิจชุมชนควรรวมประเด็นต่อไปนี้การสร้าง ความเข้าใจในความหมายของการพึ่งตนเอง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การจัดการของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีการผลิตต้องมีความสามารถในการบริหารความต้องการของลูกค้า หากมีกำลัการผลิตไม่เพียงพอจะทำให้สูญเสียลูกค้าและเป็นข้อจำกัดในการเติบโตของกลุ่ม ดังนั้นกลุ่มสตรีที่ผลิต

จะต้องพิจารณาปรับปรุงตารางเวลาในการส่งผลิตภัณฑ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการที่มีระยะเวลาทำการประดิษฐ์ด้วยมือที่ยาวนานและในกรณีที่กำลังการผลิตต่ำกว่าความต้องการของตลาดปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้นกว่าเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการส่งเสริมอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาการประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้า บ้านสระจันทร์ นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาพบว่า กลุ่มสตรีมีการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้วยตนเอง โดยการส่งสินค้าไปร่วมขาย ณ หมู่บ้านอื่นและตำบลใกล้เคียง ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น มีผู้สนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น ฐานะการเงินที่ค่อนข้างมั่นคงการดำเนินงานของกลุ่มจัดดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหาร มีหน้าที่บริหารและดำเนินกิจการต่าง ๆ ของกลุ่ม ซึ่งมีกำนันเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม นับตั้งแต่ด้านการผลิต การจำหน่าย และการพัฒนารูปแบบสินค้า จัดการด้านการเงิน และกำกับดูแลกิจกรรมของกลุ่มให้ดำเนินไปด้วยดีกิจกรรมของกลุ่มมีความเจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านแรงงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การรวมตัวของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันถึงแม้ว่าการทำงานของกลุ่มจะมีเชิงระบบการบริหารที่ดีแต่โดยทั้งนี้ในแต่ละหมู่บ้านจะมีประธานกลุ่มสตรีแต่เนื่องจากการประสานงานหรือการทำงานเป็นระบบและการทำงานสตรีในแต่ละหมู่บ้านมีความต้องการและความถนัดในการทำงานที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา เกียรติฉัตรรัตน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพของสตรี : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มเครือข่ายสิ่งทอ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัย พบว่าแม่บ้านที่เป็นสมาชิกส่วนใหญ่ไม่ค่อยทราบและไม่ค่อยเข้าใจในกระบวนการรวมกลุ่ม ส่วนคณะกรรมการของกลุ่มโดยรวมทราบและเข้าใจในกระบวนการรวมกลุ่มเป็นอย่างดี การรวมกลุ่มเครือข่ายสิ่งทอไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากไม่สามารถทำได้ตามวัตถุประสงค์ กฎ ระเบียบ ของกลุ่มที่กำหนดเอาไว้ เพราะขาดความร่วมมือ ขาดความสนใจและมีความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ของกลุ่ม

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านวัตถุดิบ พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัตถุดิบในการรวมกลุ่มผลิตการทอผ้าสามารถผลิตได้เองในพื้นที่ประกอบกับในพื้นที่มีแหล่งวัตถุดิบที่แตกต่างกันในแต่ละหมู่บ้านทำให้การผลิตของกลุ่มสตรีเป็นไปตามระบบของการผลิตซึ่งในหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านมีวัตถุดิบที่แตกต่างกันจึงสามารถแลกเปลี่ยนและมีวัตถุดิบเพียงพอในการผลิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ อ้อยทิพย์ เกตุเฒ่า ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ระดับชุมชน ในผ้าทอพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :

กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ “ผ้าหางกระรอก” พบว่าสมาชิกกลุ่มทอผ้าทั้งสองกลุ่มได้รับการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการศึกษาดูงาน การจัดเวทีประชาคม การจัดเวทีวิพากษ์ผ้าทอตัวอย่าง ตลอดจนการรับฟังคำแนะนำทางวิชาการจากผู้เชี่ยวชาญสิ่งทอหลายท่าน ฯลฯ กระบวนการเรียนรู้ในชุมชนทั้งหมดนี้เป็นไปตามแนวคิดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สมาชิกกลุ่ม ทุกคนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบ รวมทั้งได้มีการสรุปบทเรียนร่วมกันทุกครั้งเพื่อนำไปสู่การจัดการที่ดีกว่าในครั้งต่อไป ทั้งหมดนี้นอกจากสมาชิกกลุ่มฯ จะมีความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหางกระรอกแล้ว ยังเป็นการพัฒนาความคิด จิตใจ บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มและเครือข่ายให้ดีขึ้นด้วย

2) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ปริมาณวัตถุดิบที่ในการประกอบอาชีพในชุมชนมีปริมาณเพียงพอทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื่องจากในพื้นที่มีวัตถุดิบในการประกอบอาชีพทอผ้าที่กระตักซึ่งปริมาณวัตถุดิบในพื้นที่เพียงพอต่อการผลิตซึ่งถือได้ว่าสตรีหลังจากเกี่ยวผลผลิตเสร็จก็จะทอผ้าเป็นประจำอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ดาวลัย ฉิมภู่ ศึกษาแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้านเข้าสู่หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืนของกลุ่มสตรีโดยศึกษาการแปรรูปมะม่วงพื้นเมืองเป็นมะม่วงแผ่นเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนล่างดำเนินการมาเป็นเวลาช้านานแล้วแต่ก่อนนี้ทำขึ้นเพื่อบริโภคในครัวเรือนหรือทำขายภายในท้องถิ่น ที่ยังไม่แพร่หลายเป็นเพราะเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในความสำคัญองกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน มีรสชาติเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

3) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการประกอบอาชีพแล้ววัฒนธรรมของภูมิปัญญาของสตรียังอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมจึงยังผลิตได้ไม่ทันต่อความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อ้อยทิพย์ เกตุเอม ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ระดับชุมชนในผ้าทอพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ “ผ้าหางกระรอก” พบว่า การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง สมาชิกกลุ่มฯ ได้ทราบว่าภูมิปัญญาพื้นบ้านการทอผ้าหางกระรอกเริ่มสูญหายไปจากหมู่บ้าน มีเพียงช่างทออาวุโสเท่านั้นที่ตีเกลียวเส้นไหมหางกระรอกได้ดั้งเดิม นอกจากนี้เส้นไหมบ้านเมื่อนำมาทำเป็นเส้นหางกระรอก จะทอผ้าได้ไม่เนียน ไม่เรียบ ไม่งามเท่าเส้นไหมจากโรงงานยกเว้นจะผ่านกระบวนการคัดเส้นไหมอย่างประณีตมาตั้งแต่ต้น

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านต้นทุน พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มสตรีตำบลโนนหันสามารถหาต้นทุนและรายได้จากการขายเพื่อช่วยให้กลุ่มสามารถยื่นหยัด

ของกลุ่มเพิ่มปริมาณการผลิตการคำนวณหาจุดคุ้มทุนเป็นการกำหนดจุดที่รายได้จากการขายคุ้มค่าใช้จ่ายรวมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อ้อยทิพย์ เกตุเฒ่า ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ระดับชุมชนในผ้าทอพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ “ผ้าหางกระรอก” ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สมาชิกกลุ่มทุกคนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบ รวมทั้งได้มีการสรุปบทเรียนร่วมกันทุกครั้งเพื่อนำไปสู่การจัดการที่ดีกว่าในครั้งต่อไป ทั้งหมดนี้นอกจากสมาชิกกลุ่มฯ จะมีความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหางกระรอกแล้วยังเป็นการพัฒนาความคิดจิตใจ บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มและเครือข่ายให้ดีขึ้นด้วย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการแบ่งปันรายได้หักจากการขายสินค้าเพื่อเป็นทุนของกลุ่ม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการบริหารภายในกลุ่มในการผลิตครั้งนี้เพื่อเงินลงทุนในงบประมาณซึ่งมีการแบ่งปันงบรายได้จากการผลิตเพื่อจะได้เงินสะสมของกลุ่ม โดยหักจากค่าเงินที่จัดสรรในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการส่งเสริมอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาการประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้า บ้านสระจันทร์ นครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนให้การดำเนินงานของกลุ่มประสบผลสำเร็จปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ความรับผิดชอบของผู้นำกลุ่มและคณะกรรมการบริหารการทำงานอย่างมีระบบและครบวงจร รวมทั้งการจัดหาวัตถุดิบเพื่อการผลิตการพัฒนารูปแบบการตลาดการควบคุมคุณภาพสินค้า การจัดจำหน่ายการแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกของกลุ่มและการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนช่วยในการดำเนินงานของสตรีกลุ่มแม่บ้านจนประสบผลสำเร็จ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสนับสนุนงบประมาณในการผลิต ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มสตรีตำบลโนนหันใต้ของงบประมาณในการบริหารกลุ่มแต่การตอบสนองของหน่วยงานที่ขอไม่สามารถตอบสนองตรงตามความต้องการของกลุ่มสตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ วิบูลย์พงศ์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนกับกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการพึ่งตนเองโดยเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศนคติของภาครัฐ / เอกชน เป็นอันดับแรก ซึ่งจะนำมาสู่มาตรการและโครงการที่หนุนเนื่องการพึ่งตนเองของกลุ่มในอันดับต่อไปตัดโครงการการอบรมและการช่วยเหลืออย่างไม่เป็นระบบโครงการเร่งด่วนซึ่งไม่จำเป็น (มักมาพร้อมกับการจัดงบประมาณ) เพื่อนำงบประมาณไปใช้ในโครงการที่วางแผนและมีเวลาปฏิบัติงานอย่างบูรณาการและเป็นการให้การศึกษ (ด้วยการบ่มเพาะ/จัดตั้งชุมชนปฏิบัติการ ฯลฯ)

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านแรงงาน พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็น

กลุ่มสตรีตำบลโนนหันส่วนใหญ่ไม่ค่อยทราบและไม่ค่อยเข้าใจในกระบวนการรวมกลุ่มส่วน คณะกรรมการของกลุ่มโดยรวมทราบและเข้าใจในกระบวนการการรวมกลุ่มเป็นอย่างดี การ รวมกลุ่มเครือข่ายสิ่งทอไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากไม่สามารถทำได้ตาม วัตถุประสงค์ กฎ ระเบียบ ของกลุ่มที่กำหนดเอาไว้ เพราะขาดความร่วมมือ ขาดความสนใจและมี ความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ของกลุ่มทำให้ขาดแรงงานในการผลิต ซึ่งไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการส่งเสริมอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษา การประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้า บ้านสระจันทร์ นครราชสีมา ผลการวิจัย การดำเนินงานของกลุ่มจัด ดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหาร มีหน้าที่บริหารและดำเนินกิจการต่าง ๆ ของกลุ่ม ซึ่งมีกำนัน เป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม นับตั้งแต่ด้านการผลิต การจำหน่าย และการพัฒนารูปแบบสินค้า จัดการด้าน การเงิน และกำกับดูแลกิจกรรมของกลุ่มให้ดำเนินไปด้วยดีกิจกรรมของกลุ่มมีความเจริญก้าวหน้า มาเป็นลำดับ มีการติดต่อหาตลาดพัฒนารูปแบบสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด รวมทั้ง การจัดจำหน่ายสินค้า โดยแบ่งผลกำไรให้แก่สมาชิกอย่างยุติธรรม ปัจจัยที่สนับสนุนให้การ ดำเนินงานของกลุ่มประสบผลสำเร็จปัจจัยที่สำคัญคือแรงงาน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความเสียสละของสมาชิกในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม อาจเป็น เพราะ กลุ่มสตรีมีความมุ่งมั่นที่จะรวมกลุ่มเพื่อตอบสนองความต้องการในการประกอบอาชีพเพื่อ จะได้เป็นรายได้ให้กับครอบครัวซึ่งกลุ่มมีจุดประสงค์และความต้องการที่เหมือนกันจึงทำให้เกิด ความเสียสละเพื่อจะทำให้กลุ่มสามารถดำเนินการอย่างเป็นระบบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา เกียรติมนิรัตน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพของสตรี : ศึกษา เฉพาะกรณีกลุ่มเครือข่ายสิ่งทอ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัย พบว่า หลังจากที่มีการรวมกลุ่ม กันแล้ว สมาชิกได้มีระดับการพัฒนาอาชีพที่ดีทั้งทางด้านการตลาด ด้านการผลิตและด้านการเงิน แม้บ้านมีรายได้ที่แน่นอน มีอาชีพเสริมที่มั่นคง สามารถพึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่งและพึงพอใจใน ความสามารถของตนเองการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพของสตรี ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ซึ่งจะมีการทำกิจกรรมรวมกันภายในกลุ่ม ตลอด มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วยกันเป็นอย่างดี ส่วนการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากมีปัญหาหลายด้าน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความสามารถของคณะกรรมการในการเป็นตัวกลางในการเชื่อม ประสานระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม อาจเป็นเพราะ กลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีความตั้งใจในการ รวมกลุ่มเพื่อสร้างรายได้แต่ในการปฏิบัติงานคณะกรรมการเป็นไปโดยการยึด กฎ ระเบียบของ กลุ่มในการปฏิบัติงานแต่ยังขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทำให้กลุ่มยังไม่สามารถดำเนินการ ได้อย่างมีระบบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการ

ส่งเสริมอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาการประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้า บ้านสระจันทร์ นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนให้การดำเนินงานของกลุ่มประสบความสำเร็จปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ความรับผิดชอบของผู้นำกลุ่ม และคณะกรรมการบริหารการทำงานอย่างมีระบบและครบวงจร รวมทั้งการจัดหาวัตถุดิบเพื่อการผลิต การพัฒนารูปแบบ การหาตลาด การควบคุมคุณภาพสินค้า การจัดจำหน่าย การแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกของกลุ่มและการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนช่วยในการดำเนินงานของสตรีกลุ่มแม่บ้านจนประสบความสำเร็จ

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการจัดการ พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาและข้อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาระหว่างกลุ่มทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันจนนำมาสู่การขยายเครือข่ายการเรียนรู้ออกไปอย่างกว้างขวางและผู้นำชุมชนถือเป็นบุคคลสำคัญที่มีมาในงานพัฒนาชุมชนมาช้านานร่วมกับเครือข่ายของกลุ่มสตรีได้ตระหนักถึงความสำคัญขององค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้กระบวนการพัฒนาและทักษะความสามารถของผู้นำชุมชน ผู้รู้ ผู้มีภูมิปัญญาที่สามารถถ่ายทอด เชื่อมโยง คุณค่าของอดีตกับปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมและจากผลการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของศูนย์ศึกษาดูงานเกิดความพร้อม เกิดการเรียนรู้ ขยายผลการเรียนรู้ และรวมตัวของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สมศักดิ์ อนุพันธ์ ได้ศึกษาเรื่องการวิจัยครั้งนี้มีการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของเทศบาลนครปากเกร็ด พบว่าด้านการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับการเข้าร่วมฟังการประชุมพูดคุยเรื่องการจัดวางแผน และกำหนดนโยบายการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ โครงการมีงบประมาณที่ใช้ในการสนับสนุนไม่เพียงพอ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ยังไม่ทั่วถึง ประชาชนบางกลุ่มขาดความมั่นใจในการรับผลประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพ เจ้าหน้าที่ไม่มีประสบการณ์ในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ปริมาณผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีการผลิตมีปริมาณไม่มากเท่าความต้องการของผู้บริโภคจึงขายผลิตภัณฑ์ได้ประกอบกับมีการจัดงานส่งเสริมการผลิตของกลุ่มอย่างต่อเนื่องจึงทำให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการส่งเสริมอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาการประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้า บ้านสระจันทร์ นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มสตรีมีการติดต่อหาตลาดพัฒนารูปแบบสินค้าให้ตรงกับความต้องการของ

ตลาด รวมทั้งการจัดจำหน่ายสินค้า โดยแบ่งผลกำไรให้แก่สมาชิกอย่างยุติธรรม ปัจจัยที่สนับสนุนให้การดำเนินงานของกลุ่มประสบความสำเร็จปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ความรับผิดชอบของผู้นำกลุ่ม และคณะกรรมการบริหารการทำงานอย่างมีระบบและครบวงจร รวมทั้งการจัดหาวัตถุดิบเพื่อการผลิต การพัฒนารูปแบบ การหาตลาด การควบคุมคุณภาพสินค้า การจัดจำหน่าย การแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกของกลุ่มและการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนช่วยในการดำเนินงานของสตรีกลุ่มแม่บ้านจนประสบผลสำเร็จ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มสตรียังไม่มียุทธศาสตร์ที่สนับสนุนในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นได้ จึงยังไม่สามารถสร้างจุดเด่น ไม่สามารถสนองความต้องการของกลุ่มได้ซึ่งไม่สอดคล้องกับงาน วิจัยของดาวลัย ฉิมภู ศึกษาแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้านเข้าสู่หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืนของกลุ่มสตรีผลการศึกษพบว่า การวิเคราะห์ปัญหาของกระบวนการผลิตของกลุ่มสตรีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ศึกษากลยุทธ์ในการผลิต ขั้นตอนการผลิตและรูปแบบความเหมาะสมในกระบวนการผลิต การวิเคราะห์คุณภาพโดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์นำข้อมูลที่ได้มาเสนอแนะเกษตรกรผู้ผลิตด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยีเปรียบเทียบกับการผลิตแบบเก่า ตลอดจนการพัฒนารูปแบบการบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามมีมาตรฐานเข้าสู่อุตสาหกรรมในครัวเรือน นอกจากนี้จะฝึกอบรมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการหาตลาด

5.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นโดยจำแนกตาม อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา

1) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นแตกต่างกันผลการวิจัยพบว่า สตรีที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สตรีที่มีอายุระหว่าง 18-30 ปี แตกต่างกับสตรีที่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี และสตรีที่มีอายุระหว่าง 46-60 แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาส ศิลปรัตน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบลักษณะพื้นฐานกับความคิดเห็นและความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า อายุของครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นต่อวิธีการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มแตกต่างกัน อายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มแตกต่างกันในด้านองค์ประกอบด้านบุคคล และการฝึกอบรมด้านเทคนิคเกษตรกรต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มแตกต่างกันด้านสภาพขององค์กร อายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน

2) จากสมมติฐานของการวิจัยว่า กลุ่มสตรีที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีแต่สิ่งทีขาดอยู่ที่เป็นความต้องการอาชีพในการประกอบอาชีพ ต่างกันแต่สิ่งทีขาดอยู่ที่เป็นความต้องการส่งเสริมอาชีพในการประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า สตรีที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ ที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 แตกต่างกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 8,000 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีแตกต่างกัน ซึ่งการที่ประชาชนมีรายได้ต่างกันนั้น ทำให้ภาระค่าใช้จ่ายต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาส ศิลปรัศมี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบลักษณะพื้นฐานกับความคิดเห็น และความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพบว่า รายได้ของครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มแตกต่าง

3) จากสมมติฐานวิจัยที่ว่า กลุ่มสตรีที่มีวุฒิต่างกันมีความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีแต่สิ่งทีขาดอยู่ที่เป็นความต้องการอาชีพในการประกอบอาชีพ ต่างกันแต่สิ่งทีขาดอยู่ที่เป็นความต้องการส่งเสริมอาชีพในการประกอบอาชีพ มีความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มสตรีที่มาร่วมกลุ่มกันส่วนมากที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ซึ่งได้รับการส่งเสริมและปฏิบัติงานในระดับเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ อนุพันธ์ ได้ศึกษาเรื่องการวิจัยครั้งนี้มีการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของเทศบาลนครปากเกร็ด พบว่า การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกับระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นแตกต่างกับที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา/ปวส และปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ควรหาแหล่งผลิตที่เป็นวัตถุดิบเพิ่มเติมจากแหล่งผลิตอื่นมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดหาวัตถุดิบในการประกอบอาชีพจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐหรือธนาคารเพื่อความมั่นคงของกลุ่มสตรี โดยมีการแบ่งกำไรเข้ากลุ่มสตรีตามสัดส่วนมีการรวมกลุ่มและแรงงานเพื่อการประกอบอาชีพ ได้การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ภายในกลุ่มให้ประชาชนในเขตอำเภอรอบและพื้นที่ใกล้เคียงทราบเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินค้าการถ่ายทอดในการบรรจุผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเพื่อจัก ได้เป็นการดึงดูดลูกค้าและหาผู้เชี่ยวชาญอบรมในการจำหน่ายผลผลิต จนถึงระดับมากที่สุด

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการจัดการ อยู่ในระดับมาก ควรพัฒนาเพื่อให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ควรมีการผลิตต้องมีความสามารถตรงความต้องการของลูกค้า หากผลิตจะต้องพิจารณาปรับปรุงตารางเวลาในการส่งผลิตภัณฑ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการที่มีระยะเวลาทำการประดิษฐ์ด้วยมือที่ยาวนานและในกรณีที่กำลังการผลิตต่ำกว่าความต้องการของตลาดปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้นกว่าเดิมและมีการบริหารจัดการภายในกลุ่มจนถึงระดับมากที่สุด

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านแรงงาน อยู่ในระดับปานกลางควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ควรจัดให้มีการรวมตัวของกลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีระบบการบริหารที่ดีแต่โดยทั้งนี้ในแต่ละหมู่บ้านจะมีประธานกลุ่มสตรีแต่เนื่องจากการประสานงานหรือการทำงานเป็นระบบและการทำงานสตรีในแต่ละหมู่บ้านมีความต้องการและความถนัดในการทำงานที่แตกต่างกันในการนี้ควรจะมีการประสานงานกันเพื่อให้ตรงความต้องการของกลุ่มจนถึงระดับมากที่สุดนอกจากนี้ต้องมีการสร้างแรงงานขึ้นมาใหม่ด้วย

และแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับ ดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านวัตถุดิบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหันมีวัตถุดิบในการรวมกลุ่มผลิตการทอผ้าสามารถผลิตได้เองในพื้นที่ประกอบกับในพื้นที่มีแหล่งวัตถุดิบที่แตกต่างกันในแต่ละหมู่บ้านทำให้การผลิตของกลุ่มสตรีเป็นไปตามระบบของการผลิตซึ่งในหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านมีวัตถุดิบที่แตกต่างกันจึงสามารถแลกเปลี่ยนและมีวัตถุดิบเพียงพอในการผลิตเพื่อคงไว้ในระดับมาก จนถึงระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปริมาณวัตถุดิบที่ในการประกอบอาชีพในชุมชนมีปริมาณเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ควรรักษาปริมาณ วัตถุดิบที่มีอยู่ให้อยู่ในสภาพไม่ชำรุดพร้อมใช้งาน และขณะเดียวกันควรหมั่นตรวจสอบจำนวน ปริมาณ เพื่อไม่ให้วัตถุดิบขาดการผลิต

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต อยู่ในระดับปานกลาง ควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยโดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหันควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ การนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการประกอบอาชีพภูมิปัญญาของสตรียังอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมจึง ยังผลิตได้ไม่ทันต่อความต้องการของผู้บริโภคกระบวนการการการกับเครื่องมือที่ซับซ้อน จนถึง ระดับมากที่สุด

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ ด้านต้นทุน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ควร พัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหันควรมีการกำหนดต้นทุนและรายได้จากการ ขายเพื่อช่วยให้กลุ่มสามารถยื่นหยัดของกลุ่มเพิ่มปริมาณการผลิตการคำนวณหาจุดคุ้มทุนเป็นการ กำหนดจุดที่รายได้จากการขายคุ้มค่าจ่ายจนถึงระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแบ่งปันรายได้หักจากการขายสินค้าเพื่อเป็นทุนของกลุ่ม อยู่ใน ระดับมาก ควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหันควรจัดให้มีการบริหาร ภายในกลุ่มในการผลิตทั้งนี้เพื่อเงินลงทุนในงบประมาณซึ่งมีการแบ่งปันงบรายได้จากการผลิตเพื่อ จะได้เงินสะสมของกลุ่ม โดยหักจากค่าเงินที่จัดสรรในการประกอบอาชีพ จนถึงระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสนับสนุนงบประมาณในการผลิต อยู่ในระดับปานกลาง ควรพัฒนาให้อยู่ในมากที่สุดถึงระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ควรจัดให้ มีการสนับสนุนงบประมาณในการบริหารกลุ่มแต่การตอบสนองของหน่วยงานที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลไม่สามารถตอบสนองตรงตามความต้องการของกลุ่มสตรี ให้มากจนถึงระดับมากที่สุด

3. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้านแรงงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ควร พัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหันส่วนใหญ่ไม่ค่อยทราบและไม่ค่อยเข้าใจ ในกระบวนการรวมกลุ่มส่วนและไม่สามารถทำได้ตามวัตถุประสงค์ กฎ ระเบียบ ของกลุ่มที่ กำหนดเอาไว้ เพราะขาดความร่วมมือ ขาดความสนใจและมีความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ของ กลุ่มทำให้ขาดแรงงานในการผลิตจึงเห็นควรพัฒนากระบวนการต่างให้จนถึงระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเสถียรของสมาชิกในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีควรมีความมุ่งมั่นที่จะรวมกลุ่มเพื่อตอบสนองความ ต้องการในการประกอบอาชีพเพื่อจะได้เป็นรายได้ให้กับครอบครัวซึ่งกลุ่มมีจุดประสงค์และความ

ต้องการที่เหมือนกันจึงทำให้เกิดความเสียดสีเพื่อจะทำให้กลุ่มสามารถดำเนินการอย่างเป็นระบบได้และให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่มให้ดีขึ้นถึงระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต อยู่ในระดับ ปานกลาง ควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ควรมีการปฏิบัติงาน โดยการยึด กฎระเบียบของกลุ่มในการปฏิบัติงานแสวงหาความรู้ใหม่ที่ขาดให้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินการได้ อย่างมีระบบและพัฒนากลุ่มให้ จนถึงระดับมากที่สุด

4. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 4 คือ ด้านการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ควร โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการ วิพากษ์วิจารณ์ปัญหาและข้อเสนอแนะทางแก้ไขปัญหาระหว่างกลุ่มทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและ กันจนนำมาสู่การขยายเครือข่ายการเรียนรู้ออกไปอย่างกว้างขวางและผู้นำชุมชนถือเป็นบุคคล สำคัญที่มีมาในงานพัฒนาชุมชนมายาวนานร่วมกับเครือข่ายของกลุ่มสตรีได้ตระหนักถึง ความสำคัญของตัวเององค์ความรู้เพิ่มขึ้น จนถึงระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปริมาณผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาดอยู่ในระดับมาก ควรพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหันควรมีการผลิตมีปริมาณไม่มากเท่า ความต้องการของผู้บริโภคจึงขายผลิตภัณฑ์ได้ควรมีการจัดงานส่งเสริมการผลิตของกลุ่มอยู่อย่าง ต่อเนื่องให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดและเพิ่มปริมาณการผลิตเพื่อจะได้ตรงความต้องการ ของการประกอบอาชีพกลุ่มให้พัฒนา จนถึงระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับปานกลาง ควรพัฒนาให้อยู่ใน ระดับมากที่สุด โดยกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน ควรมีหน่วยงานที่สนับสนุนในการออกแบบการบรรจุ ภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้ จึงยังไม่สามารถสร้างจุดเด่นไม่สามารถสนองความต้องการของ กลุ่มได้ จนถึงระดับมากที่สุด

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากข้อเสนอแนะของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยขอ เสนอแนะให้มีการทำวิจัยต่อเนื่องในครั้งต่อไป ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบล โนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านแรงงาน ดังนั้นควรมีการ วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการฝึกแรงงานเพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพกลุ่มสตรีในตำบล โนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบล โนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความตั้งใจใน

การร่วมกิจกรรมกลุ่ม ดังนั้น ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ ปัญหาของกลุ่มสตรีที่มีผลต่อการร่วมกิจกรรม
กลุ่ม ของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

แรงงานและสวัสดิการสังคม. กระทรวง ประมวลสาระสำคัญของแรงงาน, กรุงเทพมหานคร :

ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อก, 2545.

ข้อมูลทะเบียนคนกลุ่มสตรีตำบล โนนหัน. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหัน. ขอนแก่น : องค์การบริหารส่วนตำบล โนนหัน, 2553.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ความต้องการและการจูงใจ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอกรการพิมพ์ 2550.

จักรมณฑ์ ผาสุกวนิช. “ปราชญ์ชาวบ้านลึกซึ้งถึงแก่นเศรษฐกิจพอเพียง”. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

จรัส นวงฉิ่ง. การศึกษากับการพัฒนาประเทศ : แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2540.

ที่ว่ากล่าวอำเภอชุมแพ, “ยุทธการแผนชุมชนระดับอำเภอ ประจำปี 2551”, สำนักงานพัฒนาชุมชน : อำเภอชุมแพ, 2551.

มูลนิธิอภัยเมืองน่าน, “โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์ศึกษาปฏิบัติงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม”, เอกสารการบรรยาย, 2541.

นันทา สุรักษา, บทบาทผู้นำชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลบ้านด้า อำเภอคอกใต้ จังหวัดพะเยาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2548.

ราชบัณฑิตยสถาน, “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542”, กรุงเทพมหานคร : บริษัทนามมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์ จำกัด, 2546.

ถวิล ธาราโกชน์ “แนวคิดในการพัฒนาชนบท” เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการพัฒนาชนบทไทยหน่วยที่ 15. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545.

วิเชียร เขียวกุล, “การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์”, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฉับแกระ, 2527.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์, “การพัฒนาชุมชน”, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

สำนักนายกรัฐมนตรี. ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญไทยกับจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : ฟ้า
หื่นส่วนจำกัด บางกอกบลิ๊อค, 2551.

สำนักงานบริหารการศึกษาระพุทธศาสนาวันอาทิตย์แห่งประเทศไทย. แผนการสอนวิชาธรรม
สำหรับครูสอนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ชั้นต้นปีที่ 3 (ป.6). กรุงเทพมหานคร :
กระทรวง ศึกษาธิการ, 2541.

สนธยา พลศรี, ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอ
เดียนสโตร, 2545.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท, กรุงเทพมหานคร : ส.ส.น.ไทย
อนุเคราะห์ไทย, 2526.

อดุลย์ อภินันท์ “แนวคิดในการพัฒนาชนบท” เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการพัฒนาชนบท
ไทยหน่วยที่ 15. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545.

อมร รักษายศ และชัตติยา กรรณสูต, ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ.
กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์รายและการซื้อแห่งประเทศไทย, 2515

อาทิตยา สุวรรณชฎ.วิทยาศาสตร์สังคม.(กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์, 2517.

2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

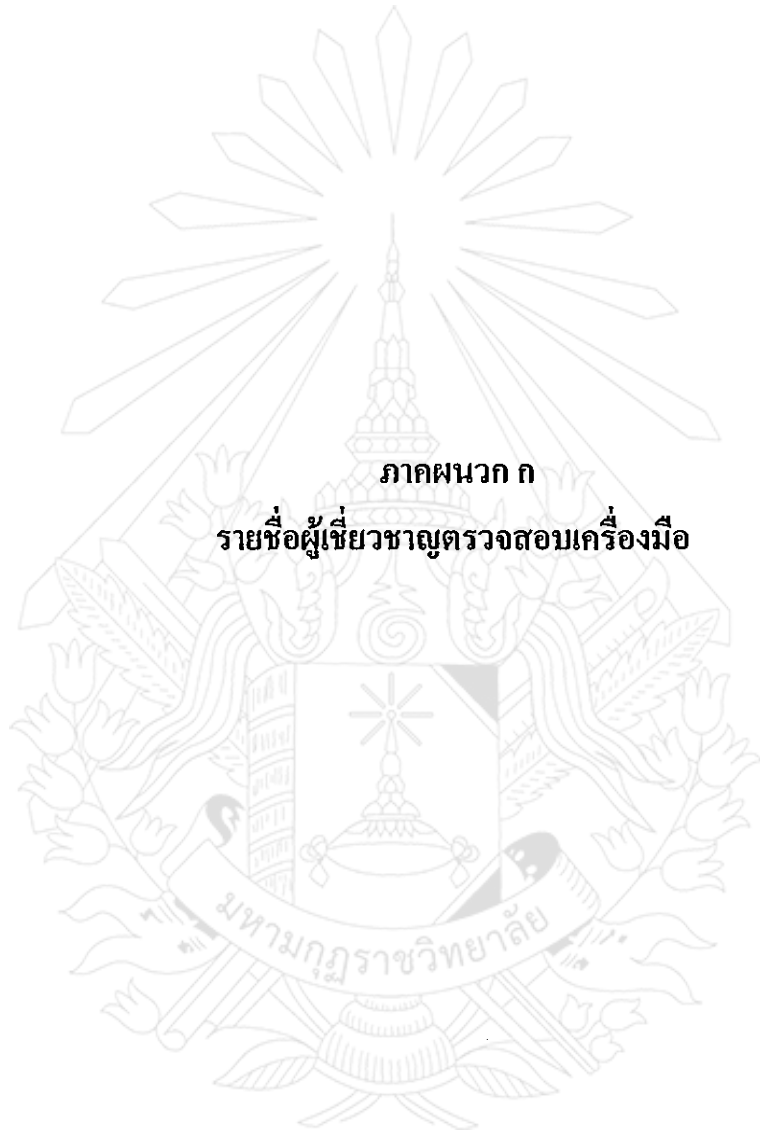
กาญจนา เกียรติมนตรี. “มิปัญญาท้องถิ่นในการทอผ้าพื้นเมืองภาคเหนือ: รูปแบบการเรียนรู้และ
การถ่ายทอดความรู้ของครุภูมิปัญญาไทย”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

ชาญชัย จันทร์แจ่ม. “คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ ศึกษากรณีข้าราชการและลูกจ้างกอง
รักษาความปลอดภัย กรมข่าวทหารอากาศ”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, 2542.

เบ็ญจวรรณ บุญใจเพชร . “การสำรวจคุณภาพชีวิตและความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตของประชากร : กรณีศึกษาอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี”. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

ดาวลัย นิมภู. “แผนพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้านเข้าสู่หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืนของกลุ่ม
สตรี” . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2548.

- ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์. การส่งเสริมอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาการประดิษฐ์ตุ๊กตาเศษผ้า บ้าน
สระจันทร์ นครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2551.
- ประภาส ศิลปะรัมย์. “เปรียบเทียบลักษณะพื้นฐานกับความคิดเห็น และความพึงพอใจของสมาชิก
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- สมศักดิ์ อนุพันธ์. คุณภาพผลิตภัณฑ์ระดับชุมชนในผ้าทอพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :
กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ “ผ้าหางกระรอก”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2545.
- นภาพร ศรีวิริยะ. “สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นกลุ่มสตรีเกษตรกรที่มีบทบาทสำคัญในงาน
ส่งเสริมการเกษตร”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- อารีย์ วิบูลย์พงศ์. “วิสาหกิจชุมชนกับกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2548.
- อ้อยทิพย์ เกตุเอม. “คุณภาพผลิตภัณฑ์ระดับชุมชนในผ้าทอพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :
กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ “ผ้าหางกระรอก” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, 2545.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นางนวรรตน์ กฤตเวทิน

วุฒิการศึกษา ศศ.ม. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ตำแหน่ง อาจารย์โรงเรียนหนองขาม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2. นางสาวรัชนิกร บุญดี

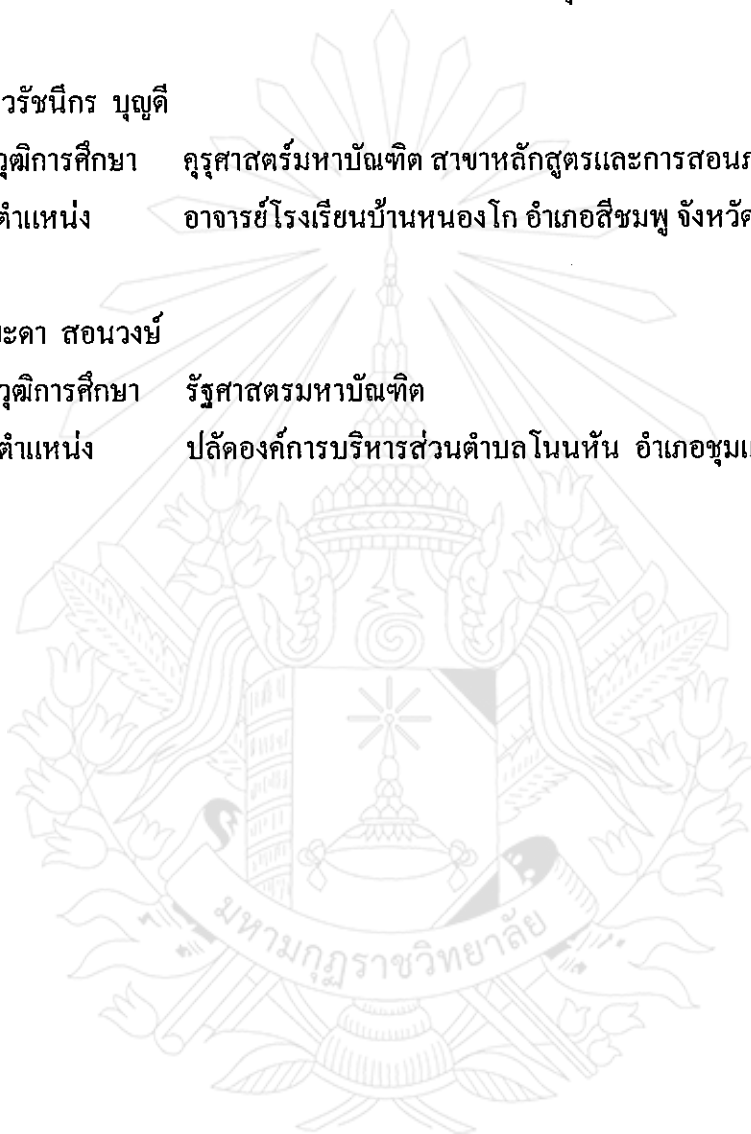
วุฒิการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย

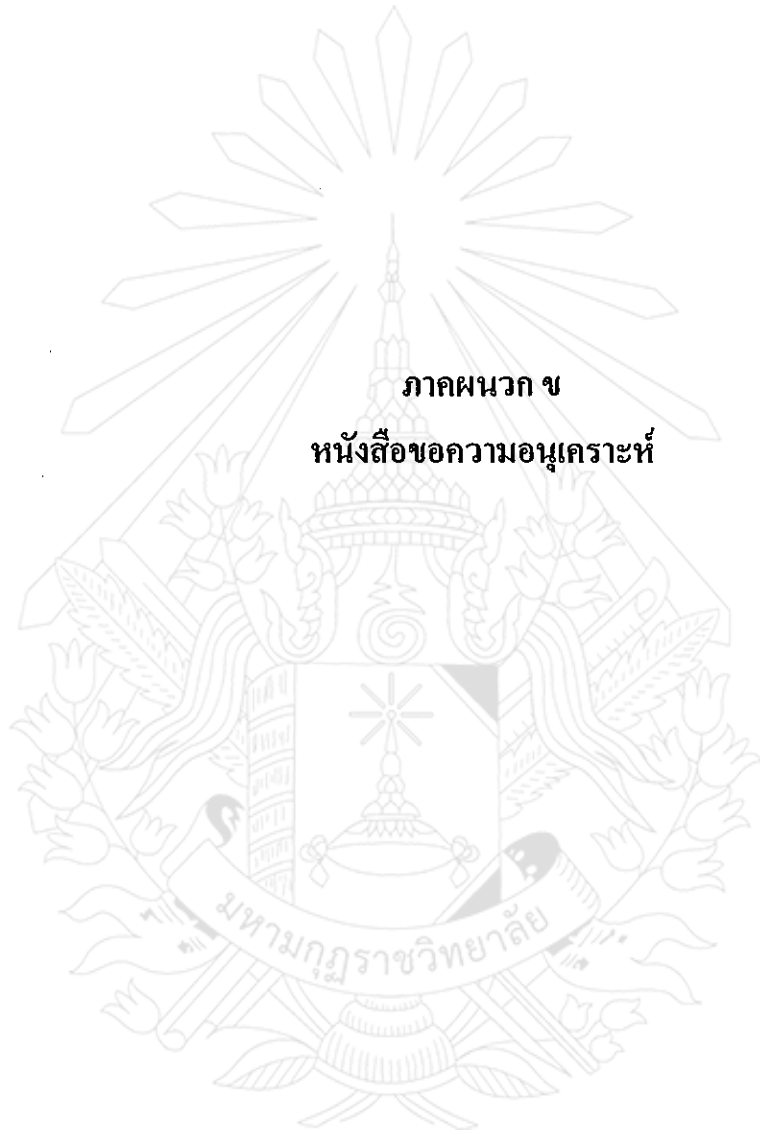
ตำแหน่ง อาจารย์โรงเรียนบ้านหนองโก อำเภอสีชมภู จังหวัดขอนแก่น

3. นางวิยะดา สอนวงษ์

วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 1016(2.2) / ว 88

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
 ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
 โทร.(042) 830434, 813028

7 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอลาความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางนวรรตน์ กฤตเวทิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางบังอร ภิญโญพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครองรุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น” โดยมี ดร.รพีพร ธงทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และมี อาจารย์วีระพงษ์ คุณประทุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าว ได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครุฑิตติสารสุมนต์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ที่ ศธ 1016(2.2)/ว 88

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ

ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000

โทร.(042) 830434, 813028

7 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางสาวรัชนีกร บุญดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางบังอร ภิญโญพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครองรุ่นที่ 6/2554 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น” โดยมี ดร.รพีพร ธงทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และมี อาจารย์วีระพงษ์ คุณประทุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าว ได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครุฑิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ที่ ศธ 1016(2.2) / ว 88

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
 ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
 โทร.(042) 830434, 813028

7 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางวิยะดา สอนวงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางบังอร ภิญโญพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครองรุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น” โดยมี ดร.รพีพร ธงทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และมี อาจารย์วิระพงษ์ คุณประทุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าว ได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครุฑิตติสารสุเมธ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ที่ ศธ 1016(2.2) / ว 88

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
 ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
 โทร.(042) 830434, 813028

4 เมษายน 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร กำนันตำบลโนนหัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางบังอร ภิญโญพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครองรุ่นที่ 6//2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น” โดยมี ดร.รพีพร ธงทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และมี อาจารย์วิระพงษ์ คุณประทุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มสตรีในพื้นที่ตำบลของท่าน เพื่อใช้ในการจัดทำสารนิพนธ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครุฑิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่องความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน

อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นและ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการที่มีต่อข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีในตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์และเกิดประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะนำเสนอในภาพรวม ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างยิ่ง

นางบังอร ฤทธิโยพันธ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ศูนย์การศึกษาชุมแพ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงตามสภาพของท่าน

1. อาชีพ

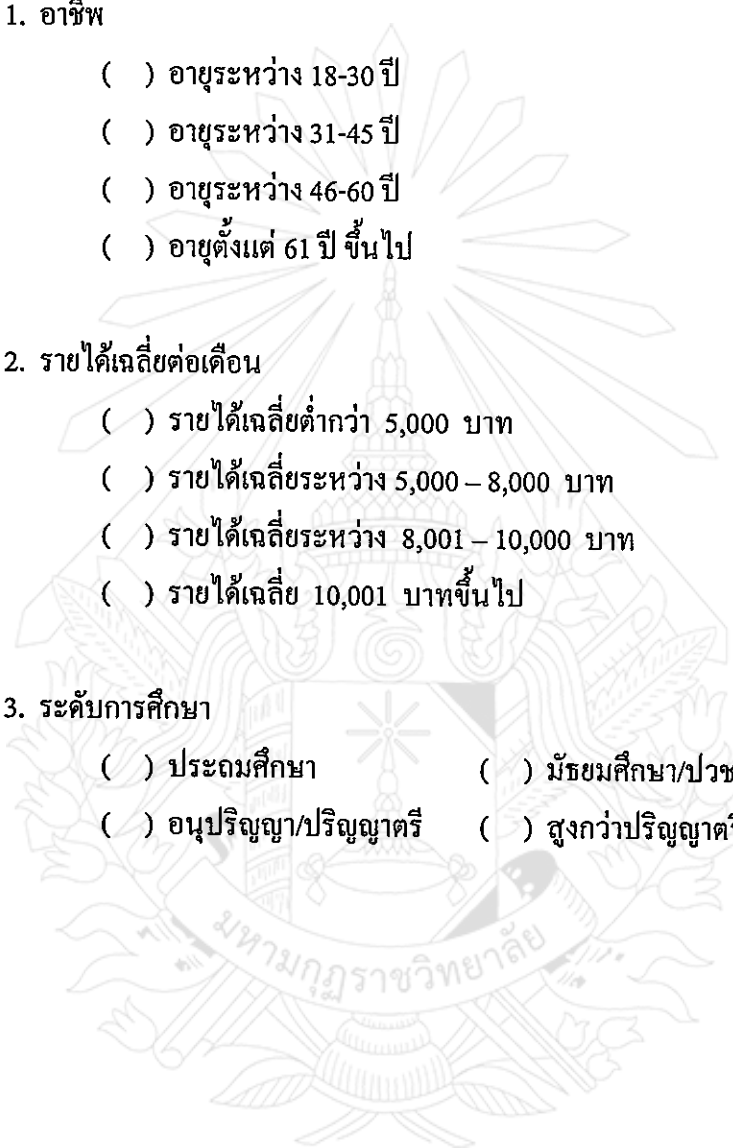
- () อายุระหว่าง 18-30 ปี
- () อายุระหว่าง 31-45 ปี
- () อายุระหว่าง 46-60 ปี
- () อายุตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป

2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท
- () รายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท
- () รายได้เฉลี่ยระหว่าง 8,001 – 10,000 บาท
- () รายได้เฉลี่ย 10,001 บาทขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- () ประถมศึกษา
- () มัธยมศึกษา/ปวช.
- () อนุปริญญา/ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบล โนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบล โนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นเพียงช่องเดียวเท่านั้น

ข้อ	หัวข้อความต้องการในการประกอบอาชีพ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านวัตถุดิบ					
	ปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาชีพในชุมชน					
	2	คุณภาพวัตถุดิบมีมาตรฐานในกระบวนการที่เป็นไปอย่างถูกต้อง				
	3	ราคาวัตถุดิบใช้ในการผลิตมีการรวมกลุ่มกันในการผลิต				
	4	แหล่งผลิตวัตถุดิบมีอยู่ตลอดเวลา				
	5	ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต				
6	ความเพียงพอของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต					
1	ด้านทุน					
	การสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ					
	2	จำนวนเงินทุนที่รัฐให้การสนับสนุน				
	3	จำนวนเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มในการประกอบอาชีพ				
4	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสนับสนุนงบประมาณในการผลิต					

ข้อ	หัวข้อความต้องการในการประกอบอาชีพ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	มีการแบ่งปันรายได้หักจากการขายสินค้าเพื่อเป็นทุนของกลุ่ม					
6	มีการขอทุนจากธนาคารเพื่อนำมาลงทุนในการผลิต					
	ด้านแรงงาน					
1	ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม					
2	การช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่ม					
3	ความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม					
4	ความเสียสละของสมาชิกในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม					
5	ความสามารถของคณะกรรมการในการเป็นตัวกลางในการเชื่อมประสานระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม					
6	ความซื่อสัตย์สุจริต บริสุทธ์ ยุติธรรมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม					
	ด้านการจัดการ					
1	ปริมาณผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาด					
2	คุณภาพผลผลิตมีคุณภาพต่ำ					

ข้อ	หัวข้อความคิดเห็น	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3	ราคาผลผลิตตรงความต้องการผู้บริโภค					
4	ตลาดมีจำกัดไม่สามารถขยายสินค้า					
5	ความรู้ด้านการตลาดของสมาชิก					
6	การออกแบบบรรจุภัณฑ์					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มีความมั่นคง อย่างไร

1. ด้านวัตถุดิบ

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไขปัญหา.....

2. ด้านทุน

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไขปัญหา.....

3. ด้านแรงงาน

ปัญหา.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหา.....

.....

.....

4. ด้านการจัดการ

ปัญหา.....

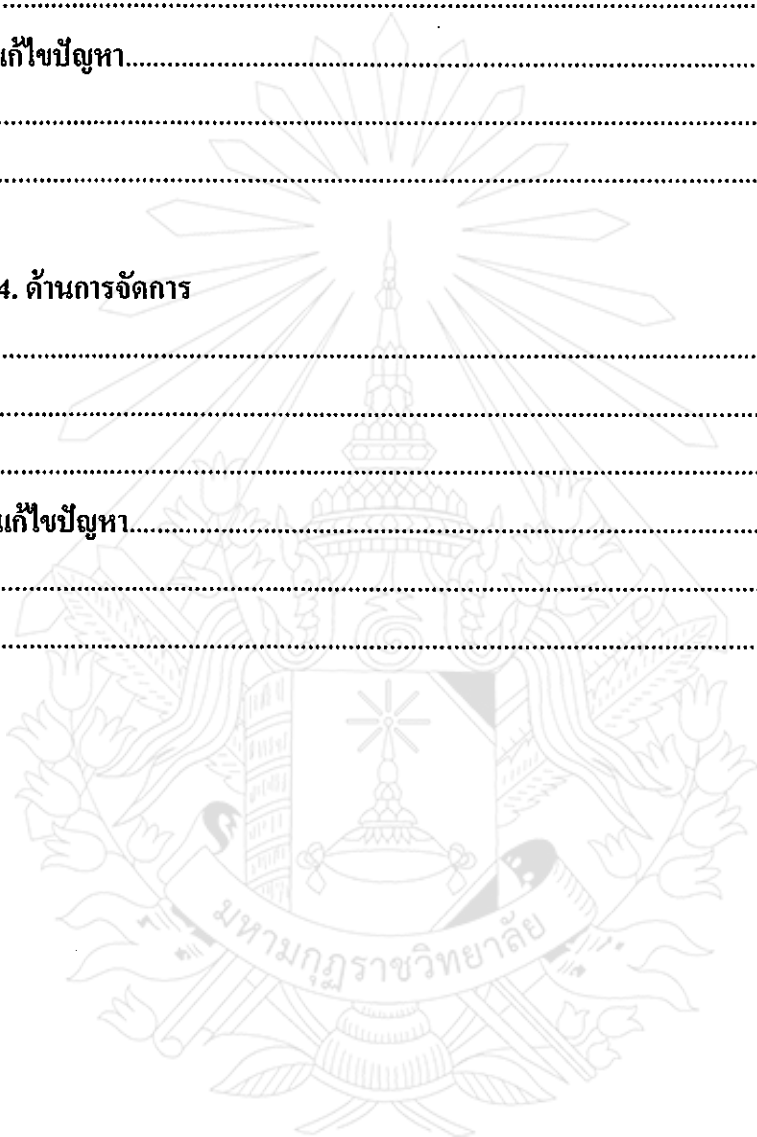
.....

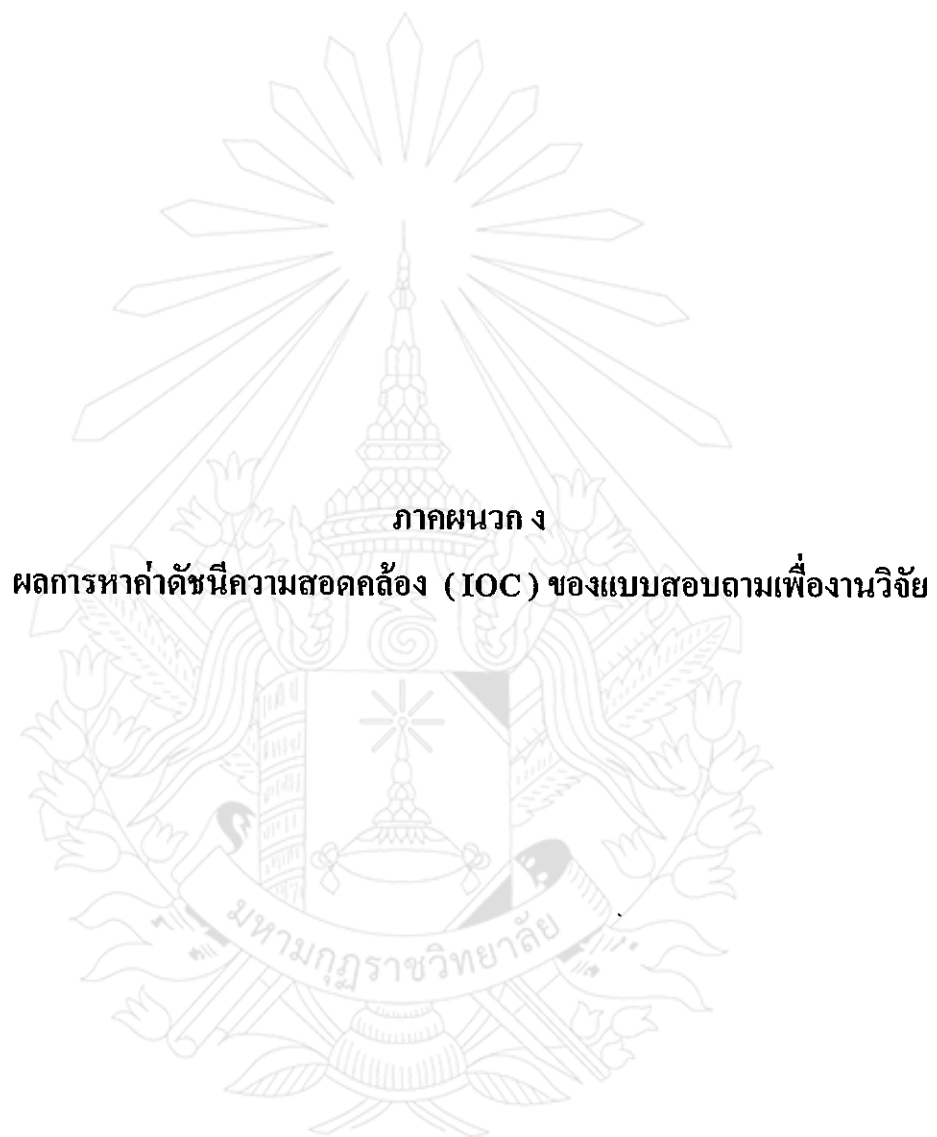
.....

แนวทางแก้ไขปัญหา.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่องานวิจัย

แบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

เรื่อง ความต้องการในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลโนนหัน

อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้คะแนน									ผลรวม ของ คะแนน	หมายเหตุ
	ท่านที่ 1			ท่านที่ 2			ท่านที่ 3				
	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
1	✓			✓			✓			1	
2	✓			✓			✓			1	
3	✓			✓			✓			1	
4	✓			✓			✓			1	
5	✓			✓			✓			1	
6	✓			✓			✓			1	
7	✓			✓			✓			1	
8	✓			✓			✓			1	
9	✓			✓			✓			1	
10	✓			✓			✓			1	
11	✓			✓			✓			1	
12	✓			✓			✓			1	
13	✓			✓			✓			1	
14	✓			✓			✓			1	
15	✓			✓			✓			1	
16	✓			✓			✓			1	
17	✓			✓			✓			1	
18	✓			✓			✓			1	

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้คะแนน									ผลรวม ของ คะแนน	หมายเหตุ
	ท่านที่ 1			ท่านที่ 2			ท่านที่ 3				
	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1		
19	✓			✓			✓			1	
20	✓			✓			✓			1	
21	✓			✓			✓			1	
22	✓			✓			✓			1	
23	✓			✓			✓			1	
24	✓			✓			✓			1	
ผลรวม	24	0	0	24	0	0	24	0	0	24	24
ค่าเฉลี่ย	1.00	0.00	0.00	1.00	0.00	0.00	1.00	0.00	0.00	1.00	1.00

ภาคผนวก จ
ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Corrected
Item-Total
Correlation

A1 .384

A2 .486

A3 .441

A4 .438

A5 .265

A6 .246

B1 .239

B2 .336

B3 .910

B4 .909

B5 .533

B6 .472

C1 .246

C2 .452

C3 .402

C4 .511

C5 .593

C6 .676

D1 .443

D2 .752

D3 .483

D4 .445

D5 .432

D6 .652

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients 24 items Alpha = .718

